

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 10 de setembre de 1992

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Any XIV - Núm. 677 175 ptes.

AFINANT...

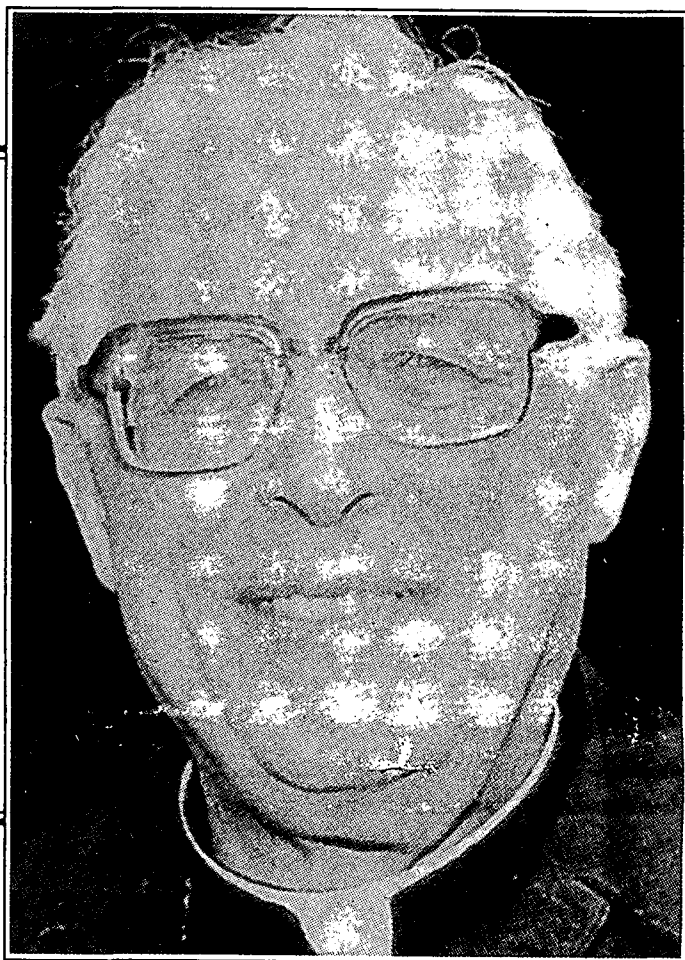
Les barreres arquitectòniques... i les del cor

La celebració dels Jocs Paralímpics ha estat per a tots els que els hem viscut, de prop o de lluny, una lliçó moral i fins espiritual excel·lent. Per a molts, l'existència d'aquests «semblants» nostres disminuïts era potser només una experiència episòdica, una referència convencional, impersonal, quasi de l'ordre de les curiositats! —«sí, diuen que hi ha qui amb aquesta o aquella deficiència, fa això o allò...». Ara els hem vist i els hem admirat movent-se, competint, triomfant «normalment» ni que sigui amb unes normes adequades a llurs possibilitats. Llor capacitat d'esforç i de superació ens hauria d'haver alligonat saludablement a tants que ens declarem incapaços o ens donem per vençuts davant d'obstacles i de mancances insignificants quan les comparem amb les llurs. Taní de bo que aquests Jocs ens esperonessin a eliminar les barreres que dificulten l'existència dels nostres conciutadans disminuïts. Les barreres arquitectòniques, no cal dir-ho! Però d'aquestes, per molta bona voluntat que s'hi posi, sempre n'hi haurà i, quan es pot fer-ho, són les més fàcils d'eliminar... i fins de fer-ne com una mena de d'ostentació demagògica. Les grans barreres que cal suprimir rauen en el cor de cada u de nosaltres. Ni que totes les escales es doblesin amb rampes, malament rai si els braços no estan disposats a aixecar cadires de rodes!

■ Joan E. Jarque i Jutglar

El Comitè Episcopal per a la Defensa de la Vida assenyala que, amb el text aprovat pel Govern socialista, "l'avortament serà lliure a Espanya"

Segons l'Església, el nou pas
“està en contra del que el
mateix Tribunal Constitucional
fixà en la seva sentència de
1985 com a exigència no
renunciable per a l'Estat: la
necessitat d'establir una
protecció eficaç de la vida del
concebut i no nascut que
inclogui com a única garantia
les normes penals”.

El cardenal Narcís Jubany, president del Comitè pro Defensa de la Vida, de la C.E.E.

“Termes equívocs i ambiguus”

El text íntegre del comunicat emès pel Comitè Episcopal per a la Defensa de la Vida és el següent:

“1. El Comitè Episcopal per a la Defensa de la Vida, reunit en sessió ordinària, i convençut que existeix un dret inviolable a la vida des de la concepció, se sent directament afectat per la decisió del Consell de Ministres d'iniciar el procediment legislatiu per ampliar els supòsits en els quals l'avortament no és punible.

2. La nova regulació de l'avortament donada a conèixer introduiria un nou supòsit descrit en termes tan equívocs i ambiguos com “la salut o integritat física o moral de l'embarassada”, “l'existència d'un estat d'angoixa o ansietat en la gestant i un pronòstic de risc per a la salut”.

La vaguetat i incoherència que impliquen els termes usats fan materialment impossible una decisió objectiva per jutges i tribunals sobre la concurrència o no del supòsit en cada cas.

3. Igualment la referència a “les condicions personals, socials o familiars” de l'embarassada introdueix de fet la indicació socioeconòmica.

4. En definitiva, el text aprovat pel Govern suposa que, en la pràctica, l'avortament serà lliure a Espanya, excloent-se de tota protecció jurídica els nasciturs durant les dotze primeres setma-

nes de la seva vida. Això és contrari al que el mateix Tribunal Constitucional fixà en la seva sentència del 1985 com exigència no renunciable per l'Estat: la necessitat d'establir una protecció eficaç de la vida del concebut i nonat que inclogui com a última garantia les normes penals.

5. Com a ciutadans espanyols els catòlics tenen l'obligació moral de posar tots els mitjans al seu abast per tal d'evitar que aquest atemptat contra la vida humana arribi a ser realitat. Ningú no pot sentir-se indiferent davant d'una situació tan greu

adoptada pel Govern. Totes les persones que estiguin a favor de la vida, catòlics o no, hauran de comprometre's en la defensa del nonat, enfront de les lleis que afavoreixen l'avortament: amb el seu vot en les eleccions, les seves opinions i totes aquelles accions que en una societat lliure són aptes per obtenir que l'Estat i el Dret s'impliquin sense excepcions en la defensa del dret a la vida.

6. El Comitè Episcopal per a la Defensa de la Vida recorda que ja l'any 1991 publicà “L'avortament. 100 qüestions i respostes sobre la defensa de la vida humana i l'actitud dels catòlics”, on s'exposa tant la doctrina de l'Església al respecte com els criteris que considera vàlids i d'interès per a tots.”

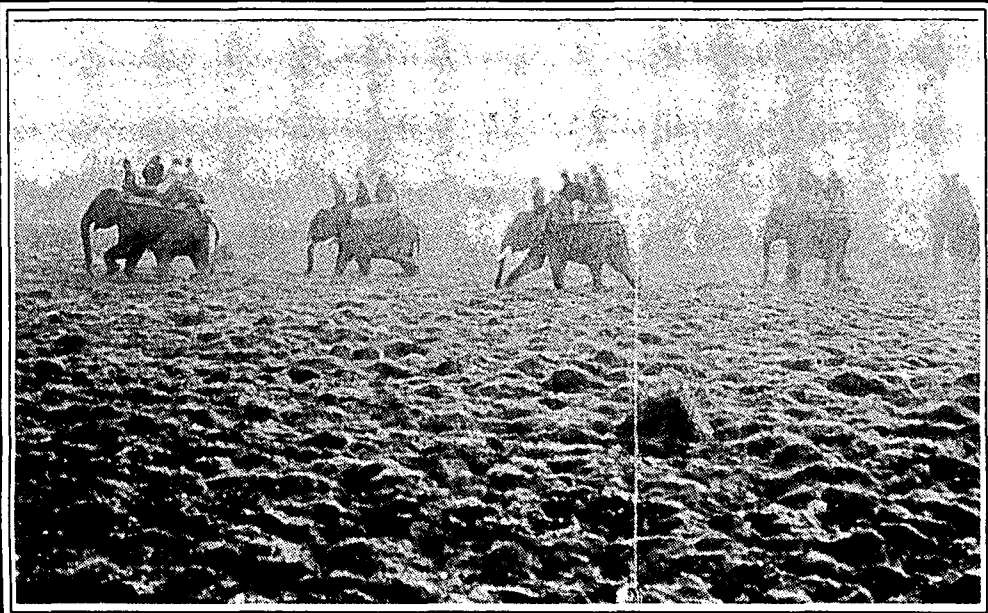
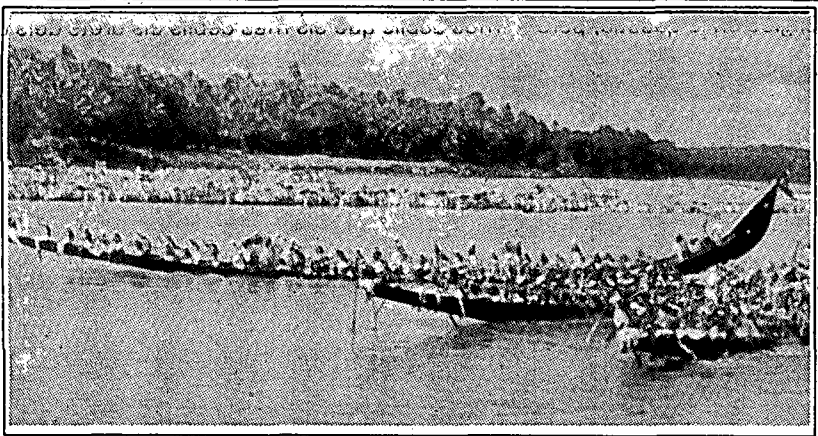
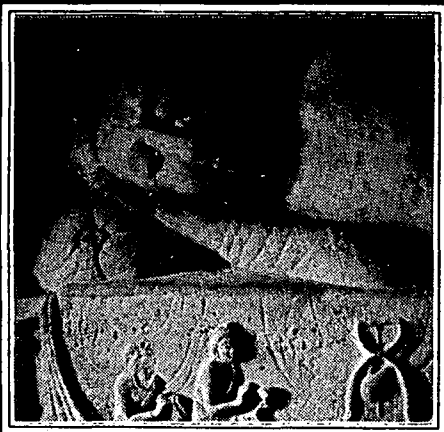

VIATGES I PELEGRINATGES DE
L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE **CATALUNYA CRISTIANA**

Del 9 al 28 de novembre

V I A T G E A L'INDIA I AL NEPAL

Veniu
a satisfer
la curiositat de
conèixer un món
plural, exòtic,
ancestral...

DELHI: la vella... la nova...

BENARÉS: ciutat santa de l'hinduisme

AGRA: antiga capital de l'imperi mogol

TAJ-MAHAL: una de les meravelles del món

JAIPUR: capital del Rajasthan

AMBER: per anar-hi amb elefant

AURANGABAD: coves sagrades i monumentals

BOMBAY: la ciutat del pas del temps

PANJIM: una colònia del passat

GOA: Sant Francesc Xavier

...i al Nepal:

KATMANDU

PATAN

BHATGAON

AVÍS IMPORTANT

Les nostres oficines romandran
obertes

a partir del 20 de juliol:
de les 8 del matí fins a les 2

durant el mes d'agost:
de les 10 a la 1 del matí

DESITGEM A TOTS ELS QUI EN FEU
UNES BONES VACANCES

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

Reflexions per a la Diada

Heus aquí algunes coses que ens agradaria que s'esdevinguessin en la nostra festa nacional de l'onze de setembre.

Que els ciutadans de Catalunya sapiguéssim gaudir de tot allò que el país ha aconseguit en els últims anys. No pas per a aturar-nos-hi ni per a oblidar el camí que ens espera, sinó per a guanyar confiança i serenitat. L'hàbit de la reivindicació desbridada i la contínua ponderació del que ens manca comportarien el risc del pessimisme que no deixa ser feliç i acaba desmoralitzant la societat.

Que aconseguíssim de ser més ben coneguts i compresos. Avui la nostra identitat, sobretot en els vessants lingüístics i cultural, està més garantida per la Constitució espanyola i per l'Estatut de Catalunya que per amplis sectors d'opinió de la geografia espanyola. L'experiència de cada dia ens fa adonar d'una assimilació insuficient dels nostres textos legals bàsics per part d'una bona part de la societat. Altrament no s'explicaria un cert refús a la plena i natural acceptació de la realitat peculiar del nostre país, tal com és, sense que li calgui encongir-se o maquillar-se per a ser ben vista. Algunes reaccions acalorades de la premsa de Madrid davant d'esdeveniments que aquí són tractats sense apassionament testimonien aquest estat d'opinió.

Que, per tant, esmercéssim més energies en un diàleg cívic, que és previ a qualsevol política i del qual, en bona part el futur de la política depèn.

Perquè si bé les lleis influeixen en els homes són els homes els qui fan les lleis. Com seria, en alguns aspectes, una constitució redactada segons alguns estats d'opinió actuals?

Que els cristians, amb senzillesa però amb decisió, ens situem a l'avantguarda d'aquest diàleg. La nostra responsabilitat és gran. L'Església hauria de ser per a la societat un model d'entesa cordial. En canvi, és força difosa l'opinió que, malgrat la força i la claredat de documents episcopals com "Arrels cristianes de Catalunya", el conjunt de l'organització de l'Església a Espanya encara no ha assumit plenament l'esperit de les autonomies. Que els cristians d'una nacionalitat i d'una altra no siguin capaços de concòrdia és un mal exemple. I, de vegades, les invectives més dures surten

precisament de la unió dels temes nacionals amb els religiosos. Seria possible més consideració, més comunicació, més veracitat informativa? I, encara, una pregunta més concreta: seria bona per al país la iniciativa d'un col·loqui entre sectors catòlics espanyols representats per diversos mitjans de comunicació sobre el tema de les nacionalitats? Tot això voldríem. És a dir, voldríem avançar de debò en una convivència lliure, justa i cordial dels homes i dels pobles, més que enardir-nos amb proclames. Que cada u, des del seu lloc, hi aportí el seu esforç i la seva imaginació.

Aquests dies en els quals són tan freqüents les manifestacions a favor de l'avortament lliure, m'ha cridat l'atenció un crit que, com una exigència natural, corejaven les manifestants: "Nosaltres parim, nosaltres decidim". D'antuvi, la reclamació sembla incontestable i així ho seria si el que es pareix fos quelcom inanimat, quelcom que el dia de demà no pogués, al seu torn, objectar l'esmentada exigència, o sigui, part interessada, avui muda, de tan important decisió. La defensa de la vida sol fonamentar-se arreu en raons ètiques, generalment de moral religiosa, i el que es discuteix en principi és si el fetus és o no és un ésser portador de drets i de deures des del instant de la concepció. Crec que això pot portar-nos a argumentacions bizantines a favor i en contra, però una cosa és clara: l'òvul fecundat és quelcom viu, un projecte d'ésser, amb un codi genètic que amb tota probabilitat arribarà a ser-ho totalment si els que ja disposem de raó no trunquem artificialment el procés de viabilitat. D'aquí es dedueix que l'avortament no és matar (sembla molt fort això de qualificar l'avortista d'assassí), sinó interrompre vida; no és el mateix

la reclamen les seves presumptes i refractàries mares. Segurament el dret a tenir un cos hauria de ser el que encapçalés el més elemental codi de drets humans, en el qual també s'inclouria el dret a disposar-ne, però, naturalment, subordinant-lo a l'altre.

El cas és que l'avortisme ha vingut a incloure's entre els postulats de la moderna "progressia". En el nostre temps és gairebé inconcebible un progressista antiavortista. Per aquests, tot aquell que s'oposa a l'avortament és un retrògrad, posició que, com se sol dir, deixa a molta gent, socialment avançada, amb el cul a l'aire. Abans, el progressisme responia a un esquema molt simple: donar suport al dèbil, pacifisme i no violència. Anys després, el progressista va afegir a aquest credo la defensa de la Naturalesa. Per al progressista, el dèbil era l'obrer enfront al patró, el nen enfront l'adult, el negre enfront el blanc. Calia prendre partit per ells. Per al progressista eren recusables la guerra, l'energia nuclear, la pena de mort, qualsevol forma de violència. En conseqüència, calia oposar-se a la cursa d'armaments, a la bomba atòmica i al patibul. L'ideari progressista era clar i resultava força suggestiu seguir-lo. La vida era primer, el que

calia era procurar la millora de la seva qualitat per als desheretats i indefensos. Hi havia, doncs, molta feina per fer. Però sorgí el problema de l'avortament, l'avortament en cadena, lliure, i amb ell la polèmica sobre si el fetus era o no persona, i, davant d'això, el progressisme vacil·là. Si, l'embrió era vida, però no persona, mentre que la presumpta mare ja ho era i amb

capacitat de decisió. No es va pensar que la vida del fetus estava més desprotegida que la de l'obrer o del negre, potser perquè l'embrió no tenia veu ni vot, i políticament era irrellevant. Aleshores es començà a cedir en uns principis que semblaven immutables: la protecció del dèbil i la no violència. Contra l'embrió, una vida desamparada i inerme podia atemptar-se impunement. Res no importava la seva debilitat si la seva eliminació es realitzava mitjançant una violència indolora, científica i esterilitzada. Els altres fetus callarien, no podien manifestar-se pels carrers, no podien protestar, encara eren més dèbils que els més dèbils els drets dels quals protegia el progressisme; ningú no podria recórrer. I davant d'aquest fenomen, alguns progressistes varen dir: això és contrari a la meua ideologia. Si el progressisme no és defensar la vida, la més petita i necessitada, contra l'agressió social, i precisament a l'era dels anticonceptius, ¿què faig jo aquí? Perquè per aquests progressistes que encara defensen els indefensos i rebutgen qualsevol forma de violència, o sigui, que continuen respectant els vells principis, el fàctic es produeix igualment davant d'una explosió atòmica, d'una cambra de gas o d'un quiròfan esterilitzat.

■ Miguel Delibes
de la Reial Acadèmia Espanyola

Avortament lliure i progressisme

suprimir una persona feta i dreta que impedir que un embrió consumeixi el seu desenvolupament per les raons que sigui. El que és important en aquest dilema és que el fetus encara és mancat de veu, però, com a projecte de persona que és, sembla natural que algú es posi en defensa seva, ja que és la part dèbil del litigi.

La sociòloga americana Priscilla Conn, en un interessant assaig, considera l'avortament com un conflicte entre dos valors: santedat i llibertat, però potser no sigui aquest el punt de partida adequat per plantejar el problema. El terme santedat sembla incloure un component religiós en la qüestió, però des del moment en el qual no es legisla únicament per a creients, convindria cercar altres arguments aliats a la noció de pecat. En allò concernent a la llibertat caldrà preguntar-se en quin moment cal reconèixer al fetus aquest dret i aleshores resoldre en nom de quina llibertat pot negar-se-li a un embrió la llibertat de néixer. Les partidàries de l'avortament sense limitacions demanen arreu del món llibertat per al seu cos. Això està molt bé i és raonable sempre que en el seu ús no hi hagi perjudici de tercer. Aquesta mateixa llibertat és la que podria exigir l'embrió si disposés de veu, encara que en un pla més modest: la llibertat de tenir un cos per poder disposar-ne demà amb la mateixa llibertat que avui

RESPIR

Dialogar

Diu Jean LACROIX que dialogar és sortir d'un mateix per esdevenir l'altre sense deixar de ser un mateix. La fórmula, que pot semblar complicada, o obscura, es torna clara i senzilla si la diem d'una altra manera. Dialogar és obrir-se, i això equivaldria a sortir d'un mateix; és procurar fer-se entendre bé per l'altre, i això seria l'equivalent d'esdevenir l'altre; porta a canviar allò que calgui canviar, però tot mantenint-se un mateix. Sóc jo qui s'obre, sóc jo qui es vol fer entendre, sóc jo qui es manté. El diàleg porta canvis, però no dimissions; el diàleg ha d'arribar a enteses, sense passar per covardies; el diàleg acosta, però no fon, ni enganya; també pot distanciar, sense però posar barreres. Seguint per aquest camí, veurem que dialogar de debò és difícil, i que moltes converses no són pas diàlegs. Em sembla que per dialogar de debò ens sobra molta por i ens falta força pobresa!

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director: Francesc Malgosa Riera

Redacció i col·laboradors: Joan Camerá Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Pla; Tomàs Puntí; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, RÒSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEM.

BARRA: Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes. □ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Aquest moment de la pastoral (4)

Fraccionament?

La tercera i més delicada pregunta que apuntava el primer d'aquests articles és si allò que fa difícil una pastoral de conjunt és que avui ens trobem fraccionats, també doctrinalment.

Contra aquesta hipòtesi hi ha fets importants a tenir en compte. Han minvat notablement les polèmiques. Ara a les trobades pastorals, tan de preveres com de laics, no solen produir-se aquelles situacions tenses d'altres temps. Són excepcionals els enfrontaments. I encara és més important adonar-se d'un altre fenomen: entremig de la pluralitat de tendències teòriques, s'ha anat obrint camí una notable convergència fàctica. Qui recorri ara la nostra geografia eclesial observarà que la pràctica pastoral ordinària tendeix a assemblar-se cada dia més a tot arreu. Podríem pensar, doncs, que no n'hi ha de fraccionament. Tanmateix...

Quan escoltes, llegeixes i observes amb deteniment, retrobes els dos extrems clàssics. A una banda, les posicions integristes que s'autoconsideren representants de l'Església genuïna i intèrprets del Papa. Es complauen en els excessos de signe contrari dels quals s'alimenten. A l'altra punta, els portaveus de la desqualificació (no de la crítica puntual, que respon a una altra actitud) de la jerarquia de l'Església o d'aquesta cosa abstracta que s'anomena "la institució". Entren en aquest apartat els qui denuncien restauracionisme, ritualisme i obsessió per l'ortodòxia a tort i a dret i voldrien una redefinició de temes com el sacerdoci ministerial, per exemple. Ara bé, la novetat d'avui és el que podríem anomenar —molt analògicament, no cal dir-ho— una doble militància. Es defensen aquests criteris contraposats i, alhora, es participa en la pastoral diocesana...

Això obliga a fer una lectura sagaç de la situació: no tot són flors i violes en l'absència d'enfrontaments i en la convergència fàctica, abans descrites. Hi ha una certa ambigüitat que consisteix a mantenir simultàniament una crítica dura a l'Església i una col·laboració pràctica amb la seva activitat normal. Què n'hem de pensar? Potser, segons com, val més així: compartir la feina pot afavorir la comunió. Però la manca d'un debat més franc constitueix també una pau falsa que endarrerirà una entesa més real i consistent. Després hi ha el cas de moltes persones desorientades que van a escoltar el ponent x i el ponent z pensant que diuen el mateix. I no és així, però les diferències entre l'un i l'altre han estat amollades amb tanta subtilitat que només els experts són capaços de desemboscar-les. És allò ja dit d'un mateix públic amb diverses presidències que s'alternen i donen a cada acte un color diferent.

Convindria, sens dubte, conservar el bon clima actual de relació i, a més, afegir-hi sinceritat, coherència i la humilitat de reconèixer errors passats que avui no s'aguanten, en lloc de limitar-se a canviar-ne la projecció pràctica que ha esdevingut inviable. Aquesta autocrítica no treuria res als valors contemporanis d'aquells errors, sinó que ajudaria a delimitar-los i a mantenir-ne la continuïtat. També convindria entendre el treball pastoral de l'Església no com un espai on es va a aplicar les idees personals o de grup prèviament concebudes i considerades intangibles, sinó com el resultat d'un plantejament obert i lleial fet des de la realitat, sense més partits presos que el de l'obediència a l'Evangeli i a la realitat de l'home.

■ J. Carrera Planas

El cardenal Frantisek Tomasek moria a Praga el passat 4 d'agost als 93 anys. El seu enterrament reuní gent molt diversa. Fou una manifestació en la qual coincidiren creients i agnòstics, eclesiàstics i polítics. Fins i tot hi assistiren alguns Caps d'Estat (Kohl, Walesa, Havel). El Sant Pare, en el seu missatge, llegit pel cardenal Sodano, subratllà la seva **"ferma defensa de la fe cristiana i dels drets de la persona humana"**. Abans de cloure's l'acte, Vaclav Havel, el president (dimissionari) llegí, emocionat, un breu discurs que, al mateix temps, davant la propera dissolució de la federació Txeca i Eslovaca, podria ser considerat com una mena de testament polític. El cert és que amb la mort de Tomasek i amb la dimissió de Havel es clou una etapa decisiva de la història de l'antiga Txecoslovàquia i se n'obre una de nova, carregada d'incògnites.

La relació de Havel amb Tomasek no fou fàcil als començaments. El fet és que en organitzar-se el moviment de defensa dels drets de l'home que esclataria a la llum pública amb la **"Carta 77"** (moviment del qual Havel fou un dels principals exponents), el cardenal Tomasek publicà un comunicat en el qual es desmarcava d'aquesta inicia-

Havel i Tomasek

tiva. La situació l'obligava a nedar i guardar la roba. El teòleg Zverina, signant també de la "Carta 77", féu aleshores una dura carta oberta al cardenal en què l'acusà d'alinejar-se amb el poder. Zverina i Havel acabaren a la presó. A la recerca filosòfica, Havel, participant habitual en els seminaris d'estudi clandestins de Jan Patocka (**"La moral no és perquè la societat funcioni, sinó, senzillament, perquè l'home sigui home"**), escriurà aquest filòsof, hi afegí, gràcies a Zverina, una dimensió espiritual. És en efecte, d'aquest teòleg que Havel assimilà el lema: **"Per la veritat i la caritat vèncerem la mentida i l'odi"**.

Bernard Lecomte, el periodista de **"L'Express"**, autor de l'excel·lent llibre-reportatge **"Com el Papa va vèncer el comunisme. La veritat triomfa sempre"**, ens parla d'una "conversió" de Mons. Tomasek en la qual influí decisivament el papa Joan Pau II. Des del mateix dia 22 d'octubre del 1978 en què inaugurà el seu nou pontificat i durant els anys següents, ambdós mantindran llargues converses (Tomasek anirà a Roma amb relativa freqüència) que es traduiran en un canvi d'actitud i de to per part del cardenal. Així, en una famosa entrevista concedida el 1984, Tomasek sorprengué els periodistes en afirmar que el comunisme només comptava amb 35 anys de vida, mentre que el cristianisme en tenia dos mil, **"i aquest —dirà— no té pressa; s'esperarà el temps que calgui"**. L'octubre del 1987 el canvi, però, ja fou del tot transparent i prengué un to de confrontació i de lluita: **"El món contemporani està marcat per la covardia i la por! D'aquestes febleses humanes se serveixen precisament els dictadors per construir el seu propi domini... Senyor, m'has**

críat; heus-me ací, estic a punt!", exclamà en la seva intervenció al Sinode sobre els laics.

El resultat d'aquesta metamorfosi fou de capital importància en l'evolució posterior dels esdeveniments de l'anomenada **"revolució de vellut"**. Per això Havel, el 29 de setembre del 1989, dia de la seva presa de possessió com a president, no dubtà a dirigir-se a la catedral per rebre la benedicció del cardenal. I una de les seves primeres determinacions consistí a convidar a Praga el Dalai Lama i Joan Pau II.

El president Havel, el dia del funeral de Mons. Tomasek, s'ha expressat, una vegada més, com un polític que no posa entre parèntesis les dimensions humanes més profundes: **"Fou, abans que tot, mèrit seu el fet que la resistència civil s'unís a la resistència espiritual —ha reconegut Havel aquest dia— (...) La dimensió espiritual de la vida humana, que ell ens recordava sempre, fou un dels elements que marcaren el caràcter de la nostra revolució, en el centre de la qual estava la veritat, l'amor, la comprensió, la solidaritat, la disponibilitat al sacrifici i la capacitat de penediment i de perdó"**.

Jo no he sentit mai cap polític europeu actual que parli aquest llenguatge. La "ciència" política no els ho permet. No és gens estrany, per això mateix, que en alguns cercles intel·lectuals, a Havel se l'admiri en tot, menys en aquest punt. El rebutgen, precisament, per la seva obertura als valors metafísics i religiosos. En una publicació d'intel·lectuals espanyols he llegit recentment

que aquest fet **"manifesta uns problemes irresolts en la seva perspectiva del món"** i ironitzen davant afirmacions havelianes com aquesta: **"Els éssers humans, han de pagar per abolir Déu; per jugar a ser Déu"**. Això, diuen, és "pessimisme cultural"! Ara bé, el que diuen aquests savis il·lustres no ho podríem qualificar, sense temor, de "fonamentalisme científic"? No hauríem de denunciar l'efecte vampíric que aquest fonamentalisme tècnic-científic ha tingut —i continua tenint— sobre la cultura europea xuclant-li a poc a poc les seves arrels espirituals?

A l'enterrament de Tomasek, Havel ha gosat afirmar encara: **"Reflexionant en el sentit de la seva obra... considero que és un desafiament a assolir la unitat de l'espiritual i el secular, el religiós i el civil, l'ètic i el polític (...). Cal constatar un fet important: en els períodes de la nostra història en què anaven d'acord la veu del poder espiritual i la del poder civil, i ambdós poders cercaven el bé de la comunitat nacional, hem viscut temps feliços... pel contrari, els períodes tràgics de la nostra història estigueren acompanyats per les discòrdies, les baixeses i el despotisme dels interessos egoistes de grups reduïts"**.

Si, és una llàstima que Havel desaparegui —de moment, almenys— del mapa polític. És clar que podria ser molt bé que sigui per totes aquestes idees pel que alguns el vulguin fer fora definitivament. El nostre món, però, i sobretot Europa, necessiten d'homes com Havel i Tomasek.

■ Manel Valls i Serra

SABER ESCOLTAR

Els pares i el destí de llurs fills

La vida espiritual dels infants i dels joves es va desenrotllant fonamentalment en la vida espiritual dels pares i dels mestres. Més tard hi faran sentir la seva influència els amics, la societat, la propaganda, etc. Tots fan cap en el matí educatiu i hi deixen petjades.

No obstant això, l'aspecte més radical pertany als pares. Val a dir que el procés de gestació espiritual és més lent que el biològic. Perquè l'existència espiritual del menut va creixent en el si del pensament i del voler dels progenitors. A poc a poc van traspasant llurs criteris i actituds.

El jo de l'infant és allotjat en el jo dels pares, els quals han de sentir el goig d'aquesta responsabilitat i alhora d'esmerçar-se a forjar homes i dones com cal, que puguin emmirallar-se en el seu obrar humà i cristià. L'educació pertany als pares. El seu ofici comporta una providència especial i plena damunt dels qui són de la mateixa carn i sang. Que no hi hagi mai omissió.

■ Joan Guiteras

Jocs Paralímpics

Després dels Jocs Olímpics, Barcelona ha conservat moltes de les banderes als carrers: en alguns casos, és l'eufòria que els ha envoltat, i que continua, en d'altres, una felicitació perllongada als que hi van participar, o un homenatge permanent a allò que aquells signes representen. Moltes d'elles expressen, sens dubte, la il·lusió amb què els qui les han col·locades, esperaven la realització dels Jocs Paralímpics.

I n'hi ha un bon nombre que han estat posades justament arran dels Jocs que ara comencen, perquè en un cert aspecte a alguns ciutadans, els d'ara els interessien encara més que els altres. En efecte, si a tot èxit en l'esport hi contribueixen la força i la flexibilitat dels músculs, o l'adequada col·laboració de cor i pulmons, i també la rapidesa de la intel·ligència i a la fermesa de la voluntat, en el cas de la persona que participa en uns Jocs Paralímpics, a totes aquestes qualitats, en un grau o altre, s'hi afegeix la perspicàcia amb què contempla el valor de la pròpia vida en el conjunt de la societat.

Si per a tothom val l'aforisme de Teresa de Jesús que diu que la humilitat és la veritat, alguns —com els qui han obtingut *records* en les olimpíades passades, han de fer l'esforç de no sobrevalorar-se davant una admiració general que es desferma, els d'aquesta han de fer-lo per a donar-se tot el valor que tenen, i no rebaixar-lo, i en concret, per a reconèixer que es necessita un gran coratge per afrontar unes condicions adverses, i superar amb eficàcia el *handicap*, l'obstacle, que en cada cas ha sobrevingut: d'una deficiència congènita, o d'una mutilació derivada d'un accident, tant si sembla degut a l'atzar, com a una imprudència aliena o pròpia, en algun accident laboral o de circulació.

Cert que és important —en una Ciutat que té fama d'acollidora— tenir amb ells i els seus acompanyants els detalls d'una exquisida cortesia, que es poden manifes-

tar, per exemple, en la naturalitat amb què se'ls tracti, sense que la circumstància que els afecta de manera particular es reflecteixi sempre en l'actitud o en les paraules envers ells. Tots els qui tenim amics cecs sabem que —igual que els invidents les utilitzen— no s'han d'evitar en la conversa amb ells expressions en les que surtin les paraules vista, veure, ulls, etc. I a més, sovint, ells hi veuen més, d'altres maneres.

No hi ha dubte que no agrairan. Però hem de pensar que són ells els qui ens presten a tots un servei, amb la seva vinguda i la participació en els Jocs, i donant-los un exemple evident de les seves qualitats humanes. Els pares i els mestres els podran remènciar perquè aquests dies faran d'educadors dels seus fills i alumnes. Perquè els ajudaran a conèixer el món, tal com és, d'una manera més completa i més exacta.

Els qui en la vida naden en l'abundància, en una societat on només s'aprecien certs aspectes de l'eficàcia, podran veure l'altra cara de la realitat: que allò que ordinàriament se'ls amaga o se'ls escapa —el dolor, el sofriment, la desgràcia— existeix.

Però aquestes mancances, no són pas en elles mateixes un mal, sinó que seran un bé, si als afectats per una disminució física, els suposen un incentiu per a l'afany de superació, i els duen a captar el sentit transcendent que poden tenir, en relació amb el servei als altres, i de cara a la culminació d'una vida, en la qual el Creador serà

també Restaurador, per a reparar tot esguerro volgut o assumit.

Així el comú de les persones captarà un nou motiu per a reconèixer allò que es té, i més, si es pensa que la vida, ni que sigui amb deficiències, val la pena de ser viscuda en plenitud.

Que dels Jocs Paralímpics, en quedi a casa nostra una més profunda i duradora sensibilització per a aquestes coses, que es manifesti, no solament en mesures per fer desaparèixer les barreres arquitectòniques que encara restin, sinó també en la conscienciació de la societat en general, quant a la necessitat d'ajudar, amb mitjans personals i econòmics, tots els qui estiguin afectats per defectes físics o mentals, i que intenten superar-los, i normalitzar plenament la seva vida.

Que es demostrï que ha quedat superada la llegenda sobre la manera de fer dels espartans, segons la qual precipitaven des de dalt de la muntanya del Taiget —al Peloponès, i no gaire lluny per tant, de l'Olimp, dels déus i dels Jocs— els nadons deficients o dèbils; o la imatge nietzscheana del "superhome" aprofitada pel nazisme, i les més infantils d'un "superman", o dels homes i dones de la "beautiful people", que intenten governar-nos en el camp de la política o de l'economia.

I tot això, sigui quin sigui el significat de l'expressió "Jocs Paralímpics", ja que no ens l'expliquen gaire, i sobre ella, tot són conjectures dels afeccionats a la filologia: tant si el "para" correspon a la preposició grega que —sovint unida a una altra paraula, té el sentit de proximitat, d'aproximació o de semblança—, i la resta de la paraula és la contracció d'"Olimpic", com si algú la interpreta amb tot el realisme i la relaciona amb l'arrel anglesa "limp", que vol dir coix o dèbil. Que no tinguin por els exegetes, que els interessats no s'enfadaran, perquè, entre les seves qualitats humanes, cultiven també el sentit de l'humor.

■ Ferran Blasi

• CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES •

◆ Carta oberta al Sr. Director de "La Vanguardia"

Sr. Director:
He llegit la **Carta dominical** del 23 d'agost del nostre Arquebisbe, en la qual es referia als mitjans de comunicació que configuren un gastat calc de l'home vell —amb totes les càrregues negatives—, en comptes del procedent home nou, en el sentit bíblic, és a dir, creat segons Déu i realitzat del tot en Jesús.

I en obrir l'exemplar d'avui de **La Vanguardia**, topo amb el seu informe sobre el reiterat i fastigós tema de les prostitutes; amb l'aggravant que les notícies sobre les conegudes gestions sobre aquesta problemàtica qüestió, per si fos poc el fàstic que es va destilant, es completen plantant **la seva Vanguardia** a la pàgina 21 una indecorosa il·lustració. Per aquest diari no deixa de ser tot això completament repugnant, tan que hom pot interpretar que és **propaganda pornogràfica**, sigui o no cobrada.

Escric com a lector. I em pregunto: haurà indagat entre els seus familiars i amics el grau d'interès que tenen per la prostitució, comparat amb les seccions estructurals del diari: Internacional, Política, Opinió, Societat, Esports, Cultura, Espectacles i Economia?

Acabo amb la cita d'un text de la Carta Dominical abans esmentada: "Amb gran intensitat i continuïtat assolix als cristians l'impacte dels mitjans de comunicació socials, com que ningú no n'és del tot impermeable a la seva pressió, es corre el risc d'acceptar els criteris i ideals que brinden aquests mitjans indiscri-

minadament i no els que la recta consciència de cada individu hauria de posseir".

JOSEP CORTADELLAS
CARBONELL
Barcelona

◆ Gràcies "Catalunya Cristiana"

Sr. Director:
Probablement hauré d'ingressar en una clínica quirúrgica, i com que les derivacions són imprevisibles, —Déu sobretot— li prego que si no rep altra notícia meva abans del proper novembre, en què expira la meua subscripció, no la renovi perquè no hi haurà cas.

Estimo la qualitat i la competència de Catalunya Cristiana, amb una informació com no ofereix cap altre setmanari ni diari de la nostra terra. Desinformació vergonyosa, atacs virulents contra Déu i l'Església són el nostre pa de cada dia en premsa i mitjans audio-visuals, que han esdevingut senzillament miserables.

Quan totes les "cultures" són celebrades, i la cultura del cristianisme es desenfoca i s'ataca constantment, costa de comprendre con gent responsable no se'n senten a l'hora d'ajudar amb subscripcions i àdhuc amb donatius un setmanari com C.C. Tampoc no s'entén la manca de subvenció. Deu ser que la "màgia" de l'oferta sobre microones, electrodomèstics, antenes parabòliques, etc., prima per sobre de tot.

Reitero que en cas positiu donaré fe de vida.

Penso que em puc encomanar a les vostres oracions, gràcies en tal cas, i una ben cordial salutació.

M.C.S.O.

Barcelona

◆ Los nens, víctimes innocents de la guerra

Sr. Director:
Es veien fotografiats al diari. Els seus rostres, tan seriosos, no eren els propis d'uns nens de la seva tendra edat, tan inclinats a riure, saltar i jugar.

S'els veia quiets, asseguts l'un al costat de l'altre. Reflectien por, tristesa, inseguretat.

Quants infants es troben en aquestes circumstàncies!

Possiblement els seus pares han mort, víctimes de la guerra, i ara, mancats de l'escalf familiar, emigrants en un país foraster que els acull, no saben on són ni el que els passa.

Vaig quedar-me molta estona mirant aquells infants. Pensava en altres nens d'aquesta edat que conec i estimo, en els meus nebots..., i els seus rostres infantils s'hi assemblaven, només que portaven gravat als ulls el dolor, l'amargor, la por...

Que trista una guerra! El país desolat, amics i familiars perduts, nens orfes...

Una guerra mai no té raó de ser. Preguem per Sarajevo, per tots els habitants de l'ex-Yugoslàvia, per tots els que sofreixen tant...

Preguem perquè puguin viure amb harmonia les diferents races, religions, cultures...

Tots som germans. No ens creuen de braços.

Ajudem els nostres germans que sofreixen tant!

NURIA
Cornellà

◆ És divertit però no un joc

Sr. Director:
S'està divulgat pel Consell de la Joventut d'Espanya la propaganda escandalosa. "És divertit, però no un joc". Aquesta campanya està promoguda i finançada pel Ministeri d'Afers Socials de la Ministra, Matilde Fernández. Encara que es presenta més camuflada que altres, no per això és menys perillosa.

Segons declarà la coordinadora d'aquesta nova campanya Berta Cao, no es tracta de crear una oficina perquè els joves de 15 a 20 anys, s'apropin a sol·licitar

informació, és el propi Consell, el que s'aproparà a les escoles, instituts i col·legis, a través d'equip de professionals sobre les diverses maneres d'obtenir el plaer mutu, usant preservatius. Per això, es repartiran vídeos de vicis sexuals.

El contingut d'aquesta vergonyosa campanya, vulnera el principi fonamental, consagrat en la Constitució, en el seu article 20,4, de protecció de la joventut i de la infància.

S.O.S. Família, té més de 30.000 signatures donant suport a la demanda al Ministeri de Justícia de milers de parets de família, afligits per un abús de la llibertat d'expressió, per la majoria de les cadenes televisives amb programes immorals i violents que atenten el principi de protecció de la joventut i de la infància.

JUAN BORI DE C.M.
Lleida

ACUDIT

Monsenyor Rodríguez Maradiaga, bisbe de Tegucigalpa

Les vocacions religioses i sacerdotals s'incrementaren després dels viatges del Papa a Amèrica

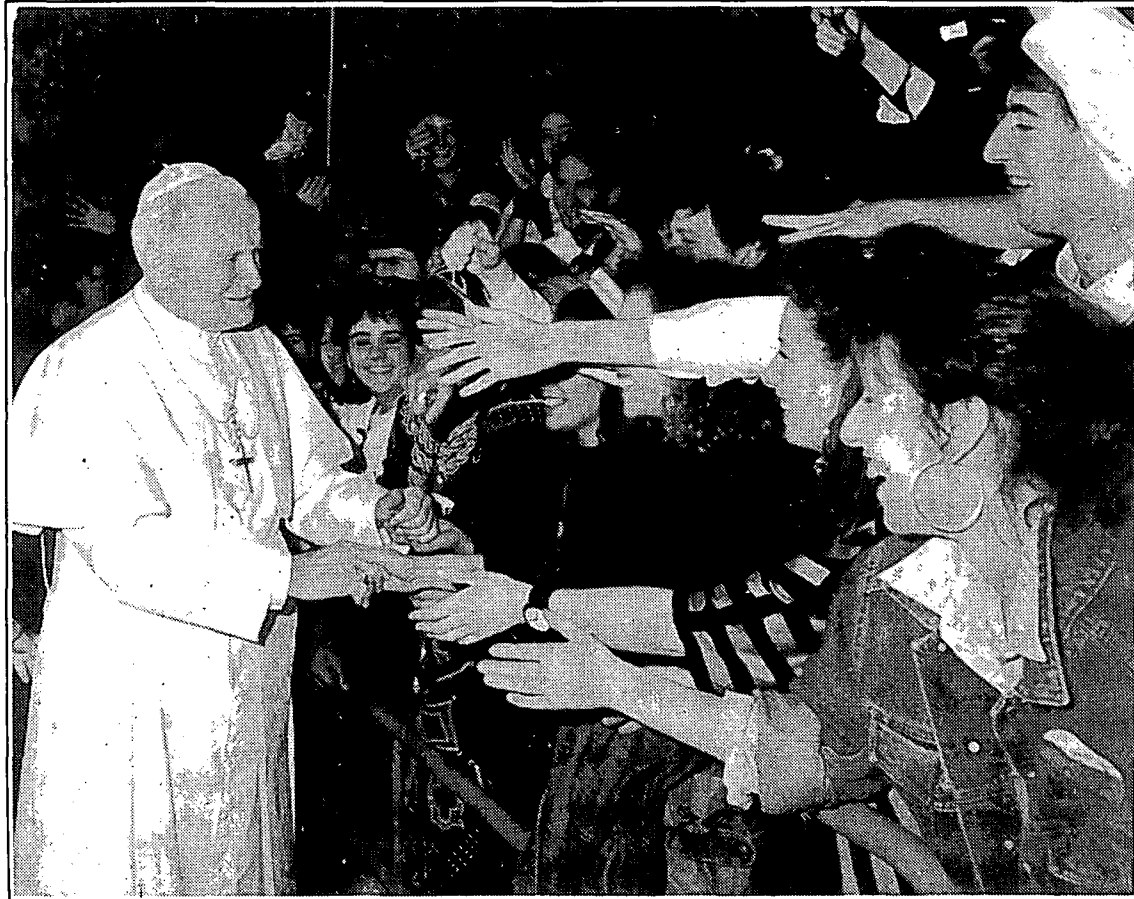
Monsenyor Oscar Andrés Rodríguez Maradiaga, bisbe auxiliar de Tegucigalpa (Honduras), va manifestar en una entrevista a la revista "Palabra" que les vocacions sacerdotals a Amèrica Llatina estan experimentant "un augment força consolador". La revitalització de la pastoral juvenil ha estat un dels factors desencadenants d'aquest panorama —explicà— així com les visites pastorals del Papa.

"En tots els nostres països —diu el prelat— l'atractiu del Papa sobre els joves és notabilíssim; es reuneix massivament per escoltar missatges que són exigents i que despertem el millor dels seus cors".

El bisbe de Tegucigalpa, monsenyor Oscar Andrés Rodríguez Maradiaga, és l'actual president del Comitè Econòmic del Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM), del qual ha estat també secretari general durant diversos anys. Les seves paraules s'emmarquen en la preparació de la conferència de bisbes que se celebrarà properament a Santo Domingo.

Perill de la fragilitat

Monsenyor Rodríguez Ma-

L'atractiu del Papa sobre els joves és notabilíssim

radiaga destacà el gran entusiasme apostòlic dels joves sacerdots, però ha reconegut tanmateix que, si bé són nombrosos els que descobreixen la seva vocació, s'observa també certa "fragilitat".

"El tipus de model social del

primer món —diu—, que també ens afecta a Amèrica Llatina, amb la seva preocupació pel camí fàcil i l'horror a la creu, no beneficia gens els nostres joves, que moltes vegades es desanimen amb facilitat".

Segons el bisbe de Tegucigalpa, la situació de polaritza-

ció en qüestions socials que fa uns anys desenvolupa part del clergat llatinoamericà "va canviant força", deguda a la caiguda de les ideologies i a la invasió de les seves, fonamentalment.

"Certament —ha reconegut el prelat— la situació de po-

bresa i injustícia social és tan gran, que no es pot restar indiferent, i per això hom ha de tenir molt present l'aspecte social".

La solució no és "rebaixar" el celibat

Davant la manca de preveres en alguns països, monsenyor Rodríguez Maradiaga nega que la solució es trobi en "rebaixes" com l'ordenació d'homes casats, per considerar que "no és assemblant a les Esglésies protestants com enfortim la identitat catòlica del nostre poble; em sembla massa simplista".

La presència dels religiosos a Amèrica Llatina és "notabilíssima", assegurà el prelat, i afegí que l'exercici de la pastoral parroquial "no els ha fet perdre, ni molt menys debilitar, el seu carisma fundacional".

● E.P.

Joan Pau II envia diners a Somàlia i al Kirguizistan

ROMA.— Joan Pau II ha ofert 100.000 dòlars per enviar a les víctimes de la fam a Somàlia i 20.000 dòlars per als sinistrats del terratrèmol del Kirguizistan.

Un comunicat del Vaticà afirma que el Papa està afligit pel "terrible sofriment de l'estimat poble de Somàlia". Aquests diners han estat enviats a Caritas italiana que forma part d'un consorci ecumènic constituït per proporcionar una ajuda urgent a Somàlia.

El comunicat afegeix que "la donació del Papa ha estat possible gràcies a la generositat de les comunitats religioses, d'institucions eclesials i de simples fidels. També ha volgut expressar el seu enconratjament als que treballen per la pacificació de les faccions en lluita i als que despleguen la seva activitat fent arribar l'esperança a les poblacions de Somàlia, particularment als infants, als malalts i a les persones grans".

Segons Ràdio Vaticà, el Papa també ha enviat 20.000 dòlars per ajudar les víctimes del recent terratrèmol al Kirguizistan, la República amb la qual la Santa Seu ha establert relacions diplomàtiques. Mons. Francesco Colasuonno, representant de la Santa Seu a la Federació russa, ha adreçat aquesta notícia al president de la República del Kirguizistan, Askar Akayev. Joan Pau II també ha expressat el seu dolor i l'esperança que d'altres organitzacions socorri la República en aquest moment difícil.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Nul·litat del matrimoni de la princesa Carolina

L'anul·lació eclesiàstica del matrimoni de la princesa Carolina de Mònaco, ha aixecat polseguera fins i tot en el si de l'Església catòlica.

Segons informa l'agència APIC, el pare Jean-Marie di Falco, portaveu de la Conferència dels bisbes de França, ha manifestat que "els motius de la sentència donada pel Vaticà, per més precisar, la d'una comissió del Tribunal d'apel·lació del mateix Vaticà, no han de ser coneguts." Segons di Falco, "aquests motius fan referència a la vida privada dels interessats i al secret de les seves consciències".

A través d'un llarg enunciat, la Sala de premsa del Vaticà ha declarat que el matrimoni de Carolina i Philippe Junot "ha estat declarat nul".

Aquesta decisió podrà permetre a la princesa tornar-se a casar segons el ritu catòlic. El matrimoni de Carolina amb Philippe Junot va tenir lloc l'any 1978. El 1982, la princesa, divorciada l'octubre del 1980, presentà la demanda judicial de nul·litat. És allò que ha admès el tribunal del Vaticà, declarant nul el matrimoni i explicant que era inexistent des del principi: "no hi havia una voluntat de matrimoni entre Carolina i Junot."

Casada de nou civilment el 29 de desembre del

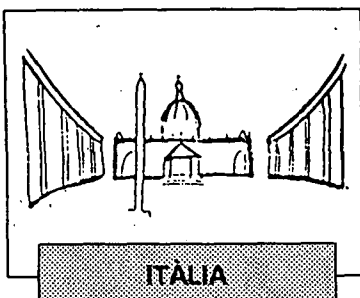
1983 amb l'italià Stefano Casiraghi, la princesa va perdre el seu segon marit el 3 d'octubre del 1990, quan ell es va matar en un accident en una cursa de iots "fora borda".

Segons l'esmentada agència, en la sentència s'afegeixen algunes consideracions per entendre més el cas: "La catòlica princesa de Mònaco ha de tenir un tracte de justícia igual als altres batejats: aprofitant el dret reconegut a tot fidel, ella va presentar a l'Església catòlica la qüestió o dubte de la validesa del seu matrimoni amb el senyor Junot. Era el seu dret. El Papa va nomenar els jutges, que varen escoltar els interessats i els testimonis".

Quan el matrimoni pot ser declarat nul? Entre els batejats, la unió sagrada es fonamenta en el consentiment personal i irrevocable dels esposos. El lligam que en resulta, no depèn de l'arbitrarietat dels homes; és indissoluble. Amb tot —acaba dient el comentarista de l'agència APIC— l'Església reconeix l'existència de circumstàncies que poden conduir a declarar nul un matrimoni. L'Església no anul·la el matrimoni, només constata la seva nul·litat.

■ Francesc Gamissans

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

Nous nuncis apostòlics a Escandinàvia i a Bangla Desh

ROMA. - El Papa ha nomenat nunci apostòlic per a Dinamarca, Finlàndia, Islàndia, Suècia i Noruega, l'arquebisbe italià Giovanni Ceirano, de 65 anys que ha estat pro-nunci apostòlic a Papuaïa-Nova Guinea i a les illes Salomon. El Papa també ha anomenat nunci apostòlic per a Bangla Desh l'arquebisbe italià Adriano Bernardini, nat el 13 d'agost del 1942. Va entrar al servei diplomàtic de la Santa Seu el 1973 i ha treballat a les representacions pontificies de Pakistan, Angola, Japó, Veneçuela i Espanya. També ha estat encarregat interí d'afers a la nunciatura apostòlica de Xina, l'any 1989. (APIC)

El Papa nomena un bisbe coadjutor al Vietnam

VATICÀ. - El papa Joan Pau II ha nomenat bisbe coadjutor per a la diòcesi vietnamita de Vinh, Paul-Marie Cao Dinh Thuyên, de 66 anys. El nou bisbe, ordenat prevere l'any 1960, era des de fa dotze anys vicari general de la diòcesi de Vinh. Ajudarà al bisbe de la diòcesi, monsenyor Pierre-Jean Trân Xuân Hap, de 72 anys, i després el succeirà. (APIC)

Vers la creació d'una Província jesuïta a l'ex-URSS Ja s'ha fet el primer pas

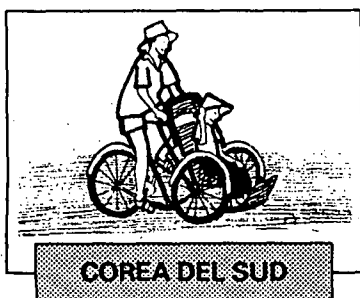
ROMA. - Una nova Província de la Companyia de Jesús pels territoris de les ex-Repúbliques de la Unió Soviètica, a excepció dels països bàltics que ja tenen la seva, serà instaurada properament. El jesuïtes esperen l'autorització formal per part de les autoritats dels Estats, com indica una font informativa provinent de Varsòvia, a Polònia. Un primer pas en aquest sentit és la fundació d'una "regió autònoma" posada sota l'autoritat del polonès P. Stanislaw Opiela, nomenat el passat gener.

Segons la cúria de la Companyia de Jesús a Roma, 22 jesuïtes ja treballen en els territoris de l'ex-URSS. Vuit d'ells es troben a Novosibirsk, a Sibèria, al costat del bisbe d'origen alemany, Mons. Joseph Werth, membre també de la Companyia de Jesús. Els altres, a excepció de dos jesuïtes que es troben a Bielorrússia, estan repartits per les parròquies de Kazakstan, principalment a Omak i a Karaganda. (APIC)

El cardenal Thiandoum prepara un llibre sobre l'"escandalós" afer Lefèbvre

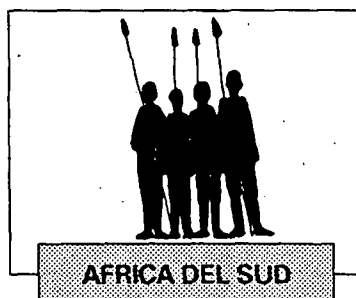
VATICÀ. - El cardenal Hyacinthe Thiandoum, arquebisbe de Dakar, al Senegal, està preparant un llibre sobre l'afer Lefèbvre. Ho ha revelat ell mateix en una entrevista dedicada a la figura de Pau VI, que publica el mensual "Trenta Giorni".

Ara és el moment d'evocar les difícils relacions entre Pau VI i Mons. Lefèbvre sobre quals el cardenal Thiandoum anuncia que està escrivint "un llibre en el qual diré en consciència tot el que jo cregui útil per fer conèixer aquest afer, en molts aspectes escandalós". Un afer que va afligir molt Pau VI, afegeix el cardenal. Pocs dies abans de morir, l'any 1978, a Castel Gandolfo, el Papa li va dir, referint-se clarament a Mons. Lefèbvre: "Però mentrestant preguem junts per aquell en qui penseu". (APIC)

39'7% de pràctica religiosa entre els catòlics

SEÜL. - El 39'7% dels catòlics coreans participa regularment en la missa dominical. Aquest és el resultat d'un estudi dut a terme per un institut catòlic de sondeigs de Seül. Més de la meitat dels fidels contribueixen econòmicament cada mes pel manteniment de l'Església catòlica. Els fidels de 191 parròquies de dotze diòcesis han estat enquestats. Curiosament, el nombre de participants a les misses és més baix en les festes com Nadal o Pasqua. Corea del Sud compta amb 1.400.000 catòlics sobre una població total de 42,7 milions d'habitants. (APIC)

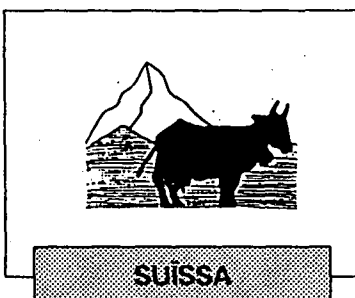
El pastor Frank Chikane, a Berna: "Abolir la cultura de la violència"

BERNA. - "Hi ha en el nostre país una 'cultura de la violència' que tenim el deure d'abolir". Amb aquestes paraules que el

pastor Frank Chikane, secretari general del Consell sud-africà de les Esglésies (SACC) va qualificar, el dimecres, 19 d'agost, davant la premsa de Berna, la situació a l'Àfrica austral. Frank Chikane considera que cal mantenir les sancions contra el govern de Pretòria, encara que el procés de canvi i les negociacions estiguin en curs. Digué que no podia evitar maliciar-se del president de Klerk, que considera presoner del seu partit nacionalista.

El pastor Chikane és l'invitat de la Federació de les Esglésies protestants de Suïssa (FEPS) que manté, des de fa molts anys, contactes regulars amb les Esglésies d'Àfrica del Sud.

(APIC)

BERNA: el teòleg Kurt Stalder ha complert 80 anys

BERNA. - El teòleg vell-catòlic Kurt Stalder ha complert a Berna el seu 80è aniversari. Antic professor d'exègesi, homilètica i de catequesi a la Facultat de teologia catòlico-cristiana de Berna, Kurt Stalder és molt conegut pel seu compromís ecumènic que li valgué el doctorat honoris causa de la Universitat de Neuchâtel l'any 1975. A partir de 1966, ha estat co-president de la Comissió de diàleg catòlics-cristians catòlics-romans. Observador dels no-catòlics en el Sinode 72, és autor de nombroses obres plenes d'autoritat. (APIC)

Medalla oficial de l'any XIV del pontificat de Sa Santedat Joan Pau II

La medalla oficial de l'any XIV del pontificat del Sant Pare Joan Pau II ha estat encunyada en or, plata i bronze per l'Institut Poligràfic i Ceca de l'Estat italià; té el diàmetre tradicional de 44 mm.

És obra de l'escultor portuguès Antonio Manuel Silva Ferreira. La medalla té les següents característiques:

— a l'anvers: imatge del Summe Pontífex amb la inscripció JOANNES PAULUS II P.M. ANNO XIV, i el nom de l'autor,
— al cantell: la inscripció E CIVITATE VATICANA i el número de la medalla;

— al revers: la commemoració del V Centenari del començament de l'evangelització d'Amèrica (1492-1992) és representada per la inscripció QUINQUE IAM SAECULA CHRISTI CRUX AMERICAM ILLUMINAT, que fa de marc per a la creu col·locada al centre de la medalla i alçada sobre el continent americà, mentre a la dreta figura la caravel·la de Cristòfor Colom. Al voltant, a la part inferior, el monograma de la Ceca.

Totes les medalles estan numerades i van acompanyades d'un certificat de garantia amb un segell en sec de la Secretaria d'Estat i de la Ceca italiana.

El nombre de medalles encunyades no és superior a la indicada més endavant i tenen les següents característiques:
— tríptics: 900 exemplars, numerats de l'1 fins el màxim encunyat.

Amb el mateix sistema de numeració:

— or: 1.000 exemplars, tit. 917 / 1000, 54 gr.;
— plata: 6.000 exemplars, tit. 986 / 1000, 38 gr.;
— bronze: 6.000 exemplars.

Les medalles són a la venda a l'Administració del Patrimoni de la Seu Apostòlica de la Ciutat del Vaticà i a la Llibreria Editora als locals de la plaça de Sant Pere. Ha cessat definitivament la venda de les medalles de l'Any XIII de pontificat disponibles.

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació S.O.S. Kinderdorf (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me **AMIC D'ALDEES INFANTILS S.O.S. DE CATALUNYA**
Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39

1.- Amb la subscripció de:

_____ Ptes.

que faré efectives amb pagament: ☐ Trimestral ☐ Semestral ☐ Anual ☐

2.- Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes. ☐
Una casa amb 10.000 ptes. al mes. ☐

Nom i dos cognoms:
Adreça:
Població:
Banc o Caixa d'Estalvis:
Agència:
Direcció:
Compte corrent o Llibreta d'Estalvis núm.:

Senyali amb una X els requadres que li interessin.

BARCELONA

• **FESTA DE L'EXALTACIÓ DE LA SANTA CREU, TITULAR DE LA S.E. CATEDRAL DE BARCELONA.**— El dilluns, **dia 14 de setembre**, amb motiu d'aquesta Solemnitat, tindrà lloc la celebració de l'Eucaristia, a les 7 del vespre. Abans, a les 6.30, cant de Vespres. Tothom hi és convidat.

• **ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT DE RELIGIÓ. FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA.**— La Facultat de Teologia de Catalunya organitza aquests cursos que tenen com a finalitat donar una visió de conjunt, competent i sistematitzada del missatge cristià. Podran matricular-se les persones amb una cultura general suficient per poder seguir el desenvolupament dels temes. Són, doncs, possibles destinataris, catequistes, professors, animadors

i responsables de les àrees pastorals. Es desenvolupa en un cicle de dos anys, a base d'una sessió setmanal, o un cicle d'un any, a base de dues sessions setmanals. Els temes són: 1er. curs: Món, Societat, Home i Teologia. El Fet religiós, Religió i Cultura. La Bíblia i el món bíblic. Déu i tri. Cristologia. 2on. curs: L'Església. L'Home a la llum de Déu, Antropologia Teològica i Escatologia. Sagraments. La Moral Cristiana. Informació i matriculació: Fins el 8 d'octubre, de 18 a 20 hores, de dilluns a dijous, a la Secretaria de l'Escola Universitària de Formació del Professorat de Religió, c/. Diputació, 231. Tel. 323 0974. El preu de cada curs és d'11.000 ptes.

• **CENTRE PILOT DE MONT-SIÓ.**— Funcionará, ajudant Déu, a partir del proper 1er. d'octubre, en l'atri de l'església de Sant Ramon de Penyafort, de la Rambla de Catalunya, 115. Pel telèfon 488 35 35 podreu assabentar-vos dels

seus fins i utilitat pública de la seva tasca. El Centre funcionarà, de moment, els dilluns, dimecres i divendres, d'11 a 1 dels matins, per atencions personals i divulgacions d'actualitat.

• **DIA DE RECÉS (femení).**— Tindrà lloc a la Casa de Betània, Cornellà de Llobregat. Director: P. Bonaventura Gilabert, o.c.d., el diumenge, **dia 27 de setembre**, de les 10 del matí a les 6 de la tarda. Inscripcions: c/. Bonavista, 37. Cornellà de Llobregat. Tel. 375 11 02. (Metro Línia V. Estació GAVARRA).

• **III ENCONTRE D'ARPU (ADORACIÓ REAL, PERPÈTUA I UNIVERSAL DEL SM. SAGRAMENT).**— Se celebrarà entre els dies 9 al 12 d'aquest mes aquest Encontre nacional per a sacerdots, religiosos, seminaristes i laics, sota el lema: "L'EUCARISTIA, UN DRET DE TOT HOME", com a preparació al Congrés Internacional de Sevilla. Els ponents són: Domingo León, Laurentino Gómez, Pedro Ca-

marero, Antonio Mª Artola i Miguel Oliver. Com a cloenda, se celebrarà una Missa Solemne, al Tibidabo, a les 10.30 del matí, presidida pel Sr. Bisbe Auxiliar de Barcelona, Rvdm. Carles Soler Perdigó. Per informació: tel. 309 67 19.

• **CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA.**— ESCOLA DE LITÚRGIA. Per a tots els fidels —i especialment els qui col·laboren més directament en la pastoral litúrgica de les parròquies— l'Escola de Litúrgia ha programat les sessions del curs 1992-93 centrades en el tema: L'ANY LITÚRGIC I LA SEVA PASTORAL. El curs començarà el dijous, **dia 8 d'octubre**, professat pel P. José Aldazábal. Les classes seran a la Facultat de Teologia de Catalunya (c/. Diputació, 231), de 7 a 8.30 del vespre, tots els dijous lectius. Informació: CPL, c/. Rivadeneyra, 6, 7è. tel. 302 22 35, els matins, de dilluns a divendres. - **CENTRE D'ANIMADORS DEL CANT LITÚRGIC.** Curs dedicat

a les persones que tenen responsabilitat en l'animació del cant a les misses dominicals. **Del 5 d'octubre al 17 de maig**, en una sessió setmanal, els dilluns, de 7 a 9.30 del vespre. Professors: Domènec Cols, Ll. Saumell, A. Taulé, Mercè Cano i Alfred Cañamero. **Lloc:** c/. Bruc, 30, 1er. (prop de la Plaça d'Urquinaona). Informació: CPL, matins, de dilluns a divendres, c/. Rivadeneyra, 6, 7è., tel. 302 22 35.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA FONAMENTAL.**— Curs 1992-93. Llicenciatura Especialitzada en Teologia Fonamental. Centre Borja, Sant Cugat del Vallès. Cada dijous i divendres. - **ALTRES ACTIVITATS:** Curs de Formació Permanent, Servei de Biblioteca, Tutoria d'Estudis, Residència. Matriculació: a partir del dia 14 de setembre. Per informació: Institut de Teologia Fonamental, Centre Borja, Sant Cugat del Vallès, c/. Llaseres, 30, tel. 674 11 50 - 674 56 29. Secretaria: de dilluns a divendres, d'11 a 13 h.

L'INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA

Ofereix a tots els fidels —joves, homes i dones, religiosos i religioses— la possibilitat d'assolir una sòlida formació cristiana. Les classes es donen en horari vespertí, i el pla d'estudis s'estructura en tres anys. La matrícula pot ser "ordinària" (a totes les assignatures), "extraordinària" (a determinades assignatures) o "oient" (sense passar exàmens). En superar totes les assignatures del pla, els alumnes ordinaris i extraordinaris obtenen el "Diplomat en Teologia". Dirigiu-vos al servei d'informació, de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30. Diputació, 231 (Seminari Conciliar), 08007 Barcelona, tel. 454 19 63.

Mans Unides
TU HO FAS POSSIBLE

Col·labora o informa't
trucant a aquest telèfon.

(93) 318 08 87

20 ANYS

*al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans*

Fes-te soci

Col·labora

JUSTÍCIA I PAU

Rivadeneyra, 6, 10è. 08002 Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Moltíssimes gràcies: Continueu donant matèria d'informació i de reflexió per tants cristians que viuen la preocupació d'una Església rejoyenida. Falta tanta esperança! Calen profetes d'esperança. I Catalunya Cristiana ho pot ser." **P. Bonifaci Tordera. COLÒMBIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

HOWEL CASTRO, KBRO. WALTER PARROQUIA DE S. MIGUEL ARCANG. ESCAZU, APDO. 157-1250 SAN JOSE COSTA RICA.....	21.892 Ptas.
JOSEP RUBIO CAJA POSTAL 1227-CANMPINAS 024 CEP 09300 MAVA SAO PAULO BRASIL.....	21.892 Ptes.
MARGARITA RIBAS I PADROS COL. M.SALVATORI CARACAS VENEZUELA.....	21.892 Ptes.
SOC BNF "ROSALIA DE CASTRO" RUA GIL EANES, 154. AP. 21 04601 SAO PAULO BRASIL.....	21.892 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

**AJUDEM EL POBLE
DE BÒSNIA**

Recollida de fons per comprar «paquets d'alimentació i medicines» per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona, «La Caixa»

Entitats coordinadores

CIEMEN
Pau Claris, 106, 1r 1a
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

Justícia i Pau
Rivadeneyra, 6, 10a
08002 Barcelona
Tel. 317 61 77
Fax 412 53 84

Sota el lema "els pobres ens interpel·len"

Uns 830 tarragonins pelegrinaren a Lourdes

TARRAGONA

Recentment tingué lloc el XX pelegrinatge diocesà a Lourdes de l'Arxidiòcesis de Tarragona.

Componia el tren de l'esperança un total de 830 pelegrins: 150 malalts o disminuïts físics, assistits per 75 brancadiers, 150 infermeres, metges i responsables de la salut, 11 sacerdots presidits per el nostre Sr. Arquebisbe, amb el lema, "LOURDES: ELS POBRES ENS INTERPEL·LEN." ¿Qui no és pobre? ¿Qui no té mancances, materials o de salut, o mancances espirituals?

L'anada transcorregué amb alegria, cants i pregàries d'anar a veure a la Mare. La tornada igualment, però amb la serenor i el goig interior que dona la pregària, el compartir i l'ajudar a algú que ho necessita. Pels malalts, potser una mica amb recança en pensar que aquella germanor i ajuda que els envolta durant el pelegrinatge, es veuria una mica trencat a l'arribada als corresponents llocs.

El compromís de Lourdes

Aquest pot ser el drama o el desànim dels malalts. Durant el pelegrinatge tot anava bé (dins les limitacions) però ara a casa, altre cop es pregunten: ¿I ara què? ¿Tindrà una paraula amiga que em fagi oblidar una mica la meua malaltia o deficiència? ¿Qui m'empenyerà el carret? ¿Qui em traurà a passejar? Aquest és el compromís, que els que anem a Lourdes hauríem de plantejar o ens hauria de motivar durant l'any. A Lourdes, qui

més qui menys, ha rebut alguna gràcia a través del que se'n diu "LA COMUNIÓ DELS SANTS". És de persones honrades ser agraïts. Doncs tornem aquests favors amb alguna ajuda o visita o el que tinguem a mà. Volem fer alguna cosa per l'Església, pels altres: —"LA NOVA EVANGELITZACIÓ PASSA PELS MALALTS", (Assemblea Hospitalitats de Lourdes. Ciudad Real 1991).

Com a cloenda de la peregrinació, l'Hospitalitat ens invità a veure l'espectacle "MARIA" de l'autor-compositor Daniel Facerias. Espectacle musical de ballet, llum i so. Altra volta podem dir que les paraules i sentit dels Evangelis, consonen amb les més avantguardistes interpretacions posades en escena, amb màxima qualitat d'interpretació muntatge i direcció.

Uns testimonis

Noia, 14 anys. Els seus pares li deixen escollir com a vacances de l'estiu, o a campaments o a Lourdes: — Lourdes és el millor que he viscut; penso tornar-hi encara que no pugui anar més a campaments. Lourdes mil vegades.

Pare de família abans del viatge: Expressió momentània en una cruïlla, en una parada pel semàfor: —Ja ens veurem a Lourdes, la meua filla també ve.

¿Quin pare no desitja el millor pels seus fills? Tots voldríem que els nostres visquessin aquestes experiències.

Metge de la peregrinació: —M'encanta la "solidaritat" d'aquí a Lourdes. La gent

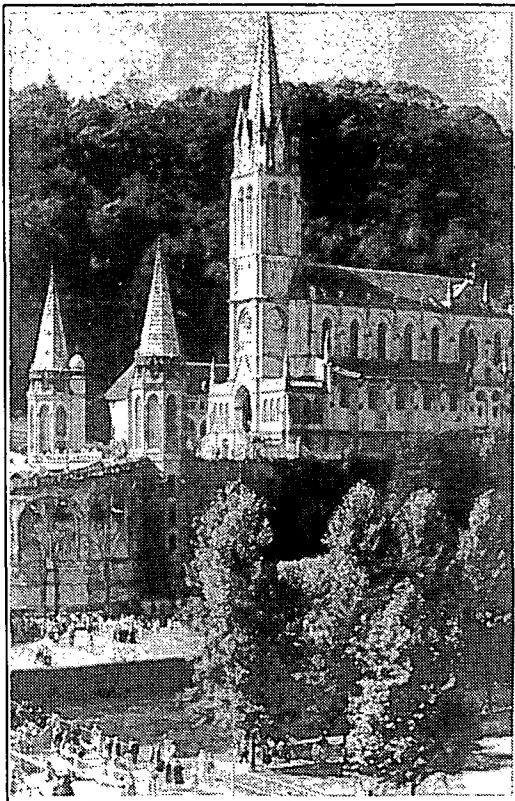
canvia de cassettes, començant per mi mateix.

Intentem canviar la cassette algun que altre dia de l'any si més no.

Nen d'uns 7 anys, fill d'un brancadier, ajuda a portar mantes per als malalts en el vagó de lliteres del tren francès. No té més d'un metre d'estatura: —Senyor, aquest malalt d'aquí dalt no té manta.

Per uns moments recordà l'Evangelí: —"No tenen vi".

Imaginem-vos pel carrer sentir la veu d'un nen de pocs anys —assenyalant un

pobre o malalt: —Aquest senyor no té cap manta.

¿Canviarien les coses?

Malalt. Per la pluja i les inclemències del temps, tingué problemes de circulació sanguínia el primer dia d'estada a Lourdes; li augmenten les molèsties i sobretot l'estat d'ànim... vols ajudar i no trobes cap paraula... fins i tot està absent dels actes religiosos, que se li fan pesats... no saps fer altra cosa que donar-li la mà i fer-li companyia... quasi ni enraona... sols saps dir-li que demà tornaràs a fer-li una estona més de companyia... L'endemà et diu: —"Esta mañana he ido a poner un cirio a la Virgen"... Ah, molt bé, i ¿què li has demanat?... —"He pedido a la Virgen para ti y para Juan".

Un fet

Als pocs dies, en plena autopista Barcelona-Tarragona, quatre de la tarda, amb ple trànsit, un camió d'11 tones reventa la roda de sota el conductor i queda sense direcció envaint els carrils d'avançament segon i tercer. A punt d'anar a parar al carril del sentit contrari, la barana de seguretat l'adreça i li serveix de pati i el refrega quasi 200 metres fins a parar-se el vehicle impedit un accident de conseqüències imprevisibles... circulació tallada... policia... grua etc....

El conductor (brancadier), ni una rascada. Aquell ciri... "PARA TI PARA JUAN"... de segur que encara cremava.

També aquí tenim malalts per ajudar, tenim la Mare de Déu per pregar, i també passen miracles.

■ **Jaume Cata i Mitjans**

FETS I CRITERIS

L'esperit de fe

L'inici i el motor de la vida cristiana és la fe. Per la fe el cristià creu en Jesucrist, nostre Senyor. Aquest és el cor mateix de la fe. La vida eterna consisteix a reconèixer el Pare i "aquell que ell ha enviat, Jesús, el Messies" (cf. Jo 17,3).

Tota la fe es resumeix en l'adhesió del cor i en la confessió de la boca: "que Jesús és el Senyor" (cf. Rm. 10,9). És bo de recordar aquestes veritats elementals de la fe cristiana i al mateix temps remarcar la importància de l'esperit de fe que no és ni la fe ni la vida de fe.

Garrigou-Lagrange diu que l'esperit de fe és "una manera de jutjar totes les coses des del punt de vista superior de la fe". A l'esperit de fe pertany "sentir, estimar, simpatitzar, voler, actuar" seguint les inspiracions de la fe.

L'esperit de fe es presenta com el progrés en la fe, en el sentit que l'home se sent més intensament sotmès a les invitacions de Déu.

La més important de les condicions de l'esperit de la fe és l'estat de gràcia. Sant Joan fa notar més d'una vegada la relació que existeix entre la fidelitat als manaments i el coneixement de fe (cf. 1 Jo 2,3. 4; 2, 9-11). Dit d'una manera més general, la condició ordinària de la fe i l'esperit de la fe és l'experiència integral de la vida cristiana.

Entre els mitjans per créixer en l'esperit de fe hi ha la pregària i els sacraments. La pregària és tota ella exercici de la fe: la fe prega, diu sant

Agustí. Els sacraments són l'instrument eficaç i necessari de la gràcia i també, per tant, de la fe. El sacrament és un acte de fe en la misericòrdia de Déu i en la seva bondat. És espera i petició de la gràcia per mitjà de Jesucrist.

Posseir l'esperit de fe és relacionar constantment l'experiència quotidiana amb la regla sobirana de tota veritat i jutjar-la segons els seus principis i exigències.

La fe és una llum que ho envaeix tot, com més es viu d'ella més lluminosa esdevé. Ella ho penetra tot i ho fa veure tot en funció d'allò que és essencial. Ella ho redueix tot a la simplicitat i a la unitat. Qui segueix la llum de la fe no està mai en les tenebres i mai no es troba sense solució.

Per mitjà de l'esperit de fe, enmig de les pitjors dificultats i de la lluita més forta hom se sent unit a Déu i a Jesucrist.

Si posseïm i vivim amb esperit de fe mirarem la realitat amb ulls de fe. La nostra visió del món, de les persones i dels esdeveniments serà transformada i ens permetrà veure la profunditat de tota cosa en el pla de Déu.

Fem sovint aquesta pregària: Senyor, ajudeu-me a creure, que els meus ulls sàpiguin mirar amb la llum de la fe.

■ **† Ramon Torrella i Cascante**

Arzobispo de Tarragona y Primado

En recordança de Mn. Josep Maria Rué

TARRAGONA.—No ha estat, certament, una malaltia llarga. Un cop iniciat el període de defallença, el cos anà sucumbint, a poc a poc, a la misteriosa pressió d'una afecció incurable. Amb l'ànima endolada anàvem veient com aquell focus de vital i estimulació activitat anava extingint-se a poc a poc, fins arribar el moment en què la ineluctable voluntat de Déu disposà que l'ànima del nostre plorat Mossèn passés a gaudir de l'eterna benaurança.

Ha estat un cop fort que ha commogut dolorosament la ciutat. Cal pensar, però, que és, precisament, en els moments de perill i d'infortuni quan millor es posa a prova el tremp del cristià. Cal acceptar la voluntat de Déu, no sempre fàcil i comprensible.

La missa—prèvia a l'enterrament—, fou un acte multitudinari com pocs se n'han contemplat a la nostra ciutat. Quedà evidenciada la gran estima en què es tenia Mossèn Rué. Fou, un impressionant acte de fe i d'adhesió a la figura del sacerdot.

Quan Mossèn Rué va ser traslladat a la rectoria de St. Francesc vaig tenir ocasió de reprendre una amistat que s'inicià en el curset de cristiandat, la part espiritual del qual anà a càrrec, precisament, de Mossèn Rué i Mossèn Castellà.

Ben aviat vaig entrar a formar part de la Junta parroquial. Mn. Rué em confià la part de comptabilitat. Fou una època de molta feina i compromís. Ens en sortíem airoso. Allí vaig anar profunditzant i coneixent la tremenda i edificant personalitat del nostre plorat Mn. Persona d'una gran sensibilitat i d'una profunda i exemplar vocació, el seu tracte era una constant i admirable lliçó d'optimisme. Què Déu el tingui a la Glòria.

■ **Lluís Joanpere i Ciuraneta**

500 anys del monestir a les terres del Gironès

Aquest es també l'any de Cadins

GIRONA

Per fer un títol cridaner —tot estintolant-se en molts fets del 1992— caldria posar que "també" és l'any de Cadins. Però, perquè la commemoració del monestir de Cadins té prou personalitat pròpia i significat per ocupar l'atenció del món de l'esperit. És la commemoració del 500 aniversari de la instauració del monestir cistercenc de Cadins a la comarca del Gironès. Però hi ha un valor afegit, la torna que millora el pes: quan el monestir va venir al Gironès ja existia feia més de tres-cents anys, al poble de Cadins, a l'Alt Empordà.

A la boira del temps medieval —no és precisa la data de la fundació— el monestir va plantar "la tenda de Déu entre els homes" en una església que es manté com un testimoni callat per bé que els avatars de la llarga història li han tret la seva funció de temple. Les cistercenques de Cabanes varen haver de deixar el poble empordanès per causa de les guerres i es varen establir al Gironès. Ara fa cinc-cents anys. No poden pas negar que es troben bé aquí. Es varen establir, primer, al barri del Mercadal, de

Girona, aleshores afores de la ciutat. El monestir de les bernardes va passar hores baixes com la manca de vocacions del segle XVIII, però sobretot la tragèdia de la guerra del 36 sobre les seves persones, monestir i béns diversos, que va suposar la pèrdua de l'habitatge. Acabada la guerra, un

pis provisional a la plaça de Sant Josep, també a Girona, va permetre obrir el monestir i enlairar l'esperit dintre d'una gran pobresa, en el mateix nivell general d'aquella llarga post-guerra.

Més tard les bernardes tenen oportunitat de traslladar-se a la vila veïna de Salt i instauen el monestir a can Tarrés. La vila és en creixement, s'honora amb la comunitat, se l'estima, i el mo-

nestir li fa un gran servei espiritual fins que Cadins se'n va al poble de Sant Medir, a pocs quilòmetres, on és actualment. La vila de Salt expressa els seus sentiments envers la comunitat que li ha fet companyia molts anys, donant el nom de "Les Bernardes" a l'edifici que deixen,

avui convertit en esplèndida Casa de Cultura. És tot un record amb el valor d'un profund homenatge.

Una oferta de reflexió i pau

El monestir de Cadins, ara a Sant Medir, indret rural i plàcid altra vegada, té un centre d'acolliment que com tots els monestirs ben inserits a la nostra societat realitza una oferta de reflexió, pau i espai, les tres mancances que sovintegen més al món d'avui.

Aquest 1992 el monestir de Cadins desenvolupa un cicle de conferències redescobrint el valor del monaquisme i el seu arrelament al país. Els mesos ja transcorreguts de l'any ens han ofert les documentades dissertacions d'Enric Mirambell, Cronista oficial de la ciutat de Girona, Antoni Pladevall, professor d'Història de la Facultat de Teologia de Catalunya, i Joan Badia i Homs, autor de l'obra L'Arquitectura medieval de l'Empordà; han parlat sobre la comunitat de Cadins, el monaquisme femení català, i Sant Feliu de Cadins l'única mostra d'art cistercenc del bisbat de Girona. Pels mesos vinents resta escoltar els conferenciants que seran: Dom Edmon M. Garreta, abat de Solius; el P. Alexandre

Masoliver, monjo de Poblet, i Narcís Puigdevall, autor de la història del monestir de Cadins. Aquestes conferències seran els dies 8 d'octubre, 12 de novembre i 26 de novembre. Una altra bona voluntat de Cadins va ser la Diada "Pro Orantibus" d'enguany, celebrada amb una conferència al mateix monestir, a càrrec de Mn. Ramon Alventosa, seguida d'un concert de la Capella Polifònica de Girona que amb la nova batuta de Jordi Bernardo enceta una nova etapa de la seva brillant trajectòria.

Arrelament i bon veïnatge

Tal com s'expressa la comunitat en la presentació del cicle commemoratiu, és un motiu de joia per l'Orde del Cister que Cadins vol compartir amb l'Església diocesana i la comarca. És el gran signe d'arrelament i de bon veïnatge. Com diu el bisbe Jaume, de Girona, les comunitats contemplatives són un regal de Déu pels que creiem en el testimoni i força de la pregària i pels qui senten el desig de pau i de fortalesa d'esperit.

■ Jordi Dalmau

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

Què ÉS l'aldea Infantil SOS?

Una obra social privada, políticament independent, que es manté amb les contribucions voluntàries i amb les donacions dels seus amics arreu del món

Què VOL l'Aldea Infantil SOS?

Establir a tots els països del món una Aldea Infantil SOS amb els seus corresponents centres socials: jardins d'infants, escoles,

Aldees Juvenils i tallers d'aprenentatge. Les Aldees Infantils SOS volen proposar un model d'educació moderna per a infants orfes i desamparats. Aldees Infantils SOS és una idea aplicable a tots els pobles.

Què FA l'Aldea Infantil SOS?

1. L'Aldea Infantil SOS proporciona una nova llar als infants desamparats.

2. Els acollits viuen a cura d'una mare d'Aldea Infantil SOS, en una comunitat de vida similar a la d'una família, la família de l'Aldea Infantil SOS. Cada una d'elles està composta per infants de diferents edats i d'ambdós sexes.

3. Cada família d'Aldea

habita la seva pròpia casa. La mare SOS dirigeix la seva llar i es troba emparada per la comunitat de l'aldea i el seu director.

4. Els infants atesos són educats en la seva pròpia religió i cultura. La meta de l'educació en la integració de l'infant en la societat en la qual viu.

5. Els infants reben l'ajut i col·laboració de l'Aldea Infantil fins que puguin independitzar-se sense importar l'edat en la qual

això es produeix. Però l'Aldea Infantil SOS on viuen, serà sempre la seva llar.

ON hi ha Aldea Infantil SOS?

El 1990 hi havia 319 Aldees Infantils SOS arreu del món esteses per Àfrica, Europa, Llatino-amèrica i Nord-amèrica. Les Aldees Infantils SOS han creat també 370 centres socials: llars d'infants, Escoles Hermann Gmeiner, Aldees Juvenils, tallers d'aprenentatge, centre d'orientació per a mares, hospitals i granges. En les regions afectades per catàstrofes naturals es creen menjadors d'emergència, aldees de tendes de campanya i ambulatoris.

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

S'ha augmentat en un 16% la recaptació en relació a l'any passat

Un voluntariat vocacional, clau de l'èxit de Mans Unides a Tortosa

TORTOSA

El Domund i Mans Unides són les dues campanyes amb més arrels i conseqüentment amb més fruits a la diòcesi de Tortosa. Les raons entre les ambientals extradiocesanes que els "mass media" sensibilitzen són:

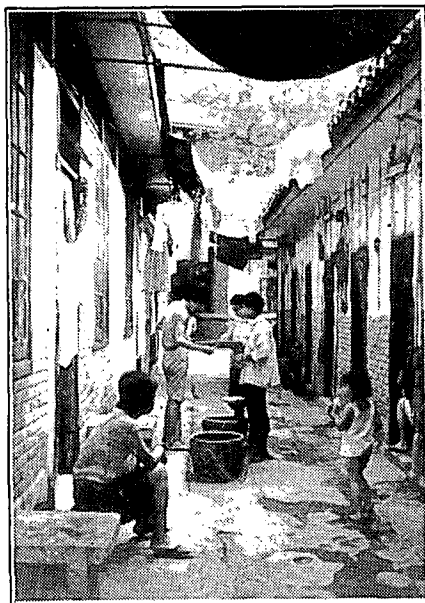
—la progressiva implantació a les bases parroquials i arxiprestals.

—haver privilegiat més la línia educativa que l'econòmica.

—un voluntariat molt vocacionat i preparat que anima, coordina i revisa des del centre les comarques.

Limitant-se al camp de Mans Unides, la mentalització comença en les classes d'Ètica i Religió en Centres públics i privats que utilitzen els materials editats a Madrid.

A nivell parroquial es procura que els grups de catequesi de tots els nivells i especialment els grups d'adults postsinodals durant el mes de gener hi dediquin un parell de sessions. Moltes parròquies celebren el ja

tradicional "sopar de la fam" com a signe d'austeritat, conscienciació i generositat envers el tercer món. Sol organitzar-se als voltants del primer divendres de febrer, el dia del dejuni voluntari.

Fruit d'aquesta propaganda que floreix en celebracions de la Paraula, Misses, exposicions itinerants, vídeos comentats, venda d'objectes d'artesanía local que mans generoses preparen en nits d'hivern, actua-

cions juvenils de teatre i un llarg etcètera,... són els milions que les gràfiques interanuals van dibuixant amb tendència a la pujada.

Hi ha parròquies en què l'austeritat del temps fort de Quaresma es concreta en la campanya.

Operacions enllaç

Com a botó de mostra, entre altres, us parlarem de la Campanya local a Tortosa "Pro aigua potable a Muyinga, Burundi". Gràcies als mitjans de comunicació convergents: premsa, ràdio, televisió local, xerrades,... donant tots el

mateix missatge, els habitants d'aquesta comarca africana disposen ja de la primera infraestructura sanitària: aigua no contaminada.

La quantitat recaptada només a Tortosa capital suma: 4.896.043 pessetes.

Altres ciutats del bisbat han fet també adopcions similars i han aconseguit objectius concrets.

■ J. Blanc i Bahima

FINESTRAL DE LA CARITAT

La feminització de la pobresa

La feminització de la pobresa és un fet. Hi ha grups de dones d'alt risc de pobresa i d'exclusió social, com poden ser treballadores de la llar, ancianes, etc. i altres col·lectius la precarietat econòmica els quals reclamen una atenció especial. Aquest és el cas de les dones soles amb càrregues familiars i les joves parades de llarga durada que s'estan convertint en transeünts.

257.— Anciana té a càrrec seu una filla malalta i un nét. Viuen de la pensió de viduitat de l'anciana. S'ha d'instal·lar aigua corrent en la finca on viuen. No poden pagar la part que els toca. Urgeixen 102.000 ptes.

258.— Esposa separada amb una filla a càrrec seu. Subsisteixen amb molt pocs mitjans. Per a aliments demanen 35.000 ptes.

259.— Matrimoni amb dos fills petits. El pare treballava sense contracte i va tenir un accident laboral. Per a necessitats bàsiques, 20.000 ptes.

260.— Senyor sol i malalt. Està pendent d'un allotjament. Mentre, necessita 44.000 ptes. per a pagar la pensió on dorm.

261.— Senyora amb greus problemes de mobilitat. Ha de fer adaptacions a casa seva per tal de tenir una mica d'autonomia. Necessita 24.865 ptes.

262.— Mare sola amb tres fills a càrrec seu. Cobra una pensió social. Sol·licita ajuda per a les colònies dels nens. Li falten 7.600 ptes.

263.— Cap de família cobra el subsidi d'atur (42.000 ptes.). Té tres fills. Voldria que els nens anessin a colònies. Demana 19.000 ptes.

264.— Mare sola amb dos fills a càrrec, un d'ells amb una disminució. Quan pot fa feines a domicili. S'ha endarrerit en el pagament del lloguer, llum i aigua. Necessita 82.584 ptes.

265.— Matrimoni amb quatre fills en edat escolar. Subsisteixen de feines esporàdiques del pare. Perquè els dos nens grans puguin anar de colònies els falten 13.000 ptes.

266.— Obrer en atur. Cinc fills petits. Perquè els tres grans puguin anar de colònies demana 28.500 ptes.

267.— Esposa abandonada amb

quatre fills a càrrec seu. Subsisteixen de la venda ambulante. Perquè tres dels nens puguin anar de colònies li calen 19.000 ptes.

268.— Pare de família en atur i sense subsidi. Té dos fills, de dos anys i dos mesos. Demana ajuda per a l'alimentació dels nens. Són 30.000 ptes.

269.— Viuda de poc, amb un fill. Amb la malaltia i la mort del marit s'ha endarrerit en els rebuts generals. Necessita 65.000 ptes.

270.— Viuda amb cinc fills. Cobra 45.000 ptes. de pensió. Perquè tres dels fills vagin de colònies, 28.500 ptes.

271.— Malalt crònic. Quatre fills. Subsisteixen de la venda ambulante que fa la mare. Per a compra de gènere li calen 9.500 ptes.

272.— Esposa separada amb quatre fills a càrrec. Té acollida a casa seva a una altra filla, el marit i tres nets. La casa està en molt males condicions i necessita unes obres urgents. Li calen 191.000 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CARITAS DIOCESANA - Plaça Nova, 1 - 08002 BARCELONA - Tel. 301 35 50.

CARTA DOMINICAL

La ronda dels "mai més"

La clausura dels Jocs Paralímpics, que se celebraran a Barcelona demà, dilluns, m'ha fet pensar en una frase molt trista, i molt repetida per Martin du Gard, d'un moment tràgic de la seva vida: «El que em fa ballar el cap és la ronda dels "mai més"». Perquè, els qui han pres part en els Jocs Paralímpics, no han acceptat els "mai més no podré...", "mai més no faré...". I han demostrat que han lluitat volenterosament amb les seves limitacions.

He recordat, alhora, una visita recent a una institució molt estimada dels barcelonins: el Cottolengo del pare Alegre, una casa oberta als més pobres i abandonats, on el misteri de la providència de Déu Pare cada dia es fa realitat. Vaig ser en aquella casa, pocs dies després de la festa de Pasqua de resurrecció, per confirmar un grup de persones que hi eren ateses, afectades totes d'unes grans disminucions físiques o físiques.

La vivència d'aquella visita resta en mi en forma sobretot de dues conviccions. La primera és la meua admiració —no pas nova, però sí renovada— per la tasca de les religioses que hi serveixen els malalts i els disminuïts, i amb elles, per la dels professionals de la salut: els metges, els terapeutes, els treballadors socials, els professors d'educació especial, etc. No em voldria descuidar de les voluntàries i els voluntaris. Allà, i a una colla d'institucions, aquestes persones hi fan una gran tasca.

La segona convicció és que tots els qui treballem a l'Església ens hem d'esforçar per facilitar-hi l'entrada de les persones disminuïdes. Aquesta facilitat d'accés va des del sentit físic —moltes esglésies, sobretot les de nova construcció, haurien de disposar d'unes entrades fàcils per als disminuïts— fins al sentit eclesial, no pas per això menys exigent: la comunitat que confessa la fe en el Crist sofrent no pot excloure dels seus trobaments comunitaris els germans i les germanes que pateixen formes diverses de disminució. I no només els ha d'acollir, sinó que els ha de permetre també d'aportar a la vida de la comunitat allò que estan en condicions de donar als altres. Això revertirà en un enriquitament espiritual de tota la parròquia. Hi ha responsabilitats comunitàries que una persona disminuïda pot assumir igual o millor que les persones sense problemes d'aquesta mena. Per això, mereix una atenció particular la preparació d'infants, afectats de disminucions, a la penitència, a l'eucaristia, a la confirmació, i, en general, a l'ensenyament religiós a les escoles d'educació especial corresponents.

L'arxidiòcesi de Barcelona té en això una de les seves prioritats i s'esforça a preparar persones capacitades per a aquesta catequesi d'exigències educatives especials. Però em consta que calen més locals, on es puguin reunir i dur a terme la catequesi adequada a les persones amb disminucions.

També fan falta més persones —dones i homes catequistes—, disposades a fer aquesta tasca. Potser la celebració dels Jocs Paralímpics servirà d'impuls per intensificar tot això. Servirà per estalviar a aquests germans molts "mai més". Seria una bona conseqüència que la comunitat catòlica barcelonina podria treure del singular esdeveniment esportiu de què hem estat testimonis aquests dies a la nostra ciutat.

■ † Ricard M. Carles

Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Irades reaccions

És interessant contemplar les reaccions que fora de Catalunya es provoquen sobre les coses d'aquí. Sembla talment que no tinguin ulls per altra cosa, i és inefable com les manifesten per escrit o bé oralment.

Hi ha, per exemple, tot un senyor president de comunitat autònoma, que diu que quan hagi de rebre la visita reial, farà tocar l'himne de la seva comunitat i després la marxa reial, tal com es feu a l'Estadi olímpic...

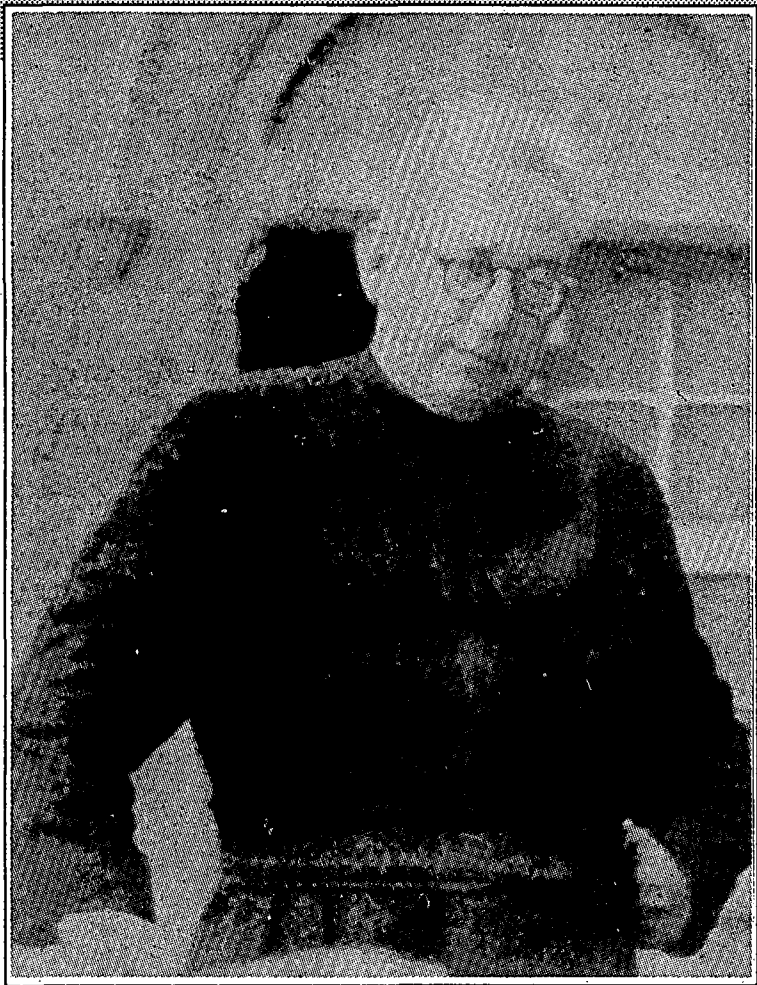
Hi ha un periodista madrileny que, des d'Itàlia s'ha permès dir que el govern ha pagat la totalitat dels Jocs Olímpics. No sé si gosaria dir-ho davant de l'alcalde Maragall o del president Pujol, que saben molt bé el què han costat.

Ara una agència de notícies, furgant els fulls diocesans que es publiquen a Catalunya ha trobat ànsies separatistes en uns fragments de l'obra del venerable Torras i Bages, en la del bisbe emèrit de Vic Dr. Masnou, i en un fragment del document dels bisbes catalans publicat l'any 1986, "Arrels cristianes de Catalunya" i, finalment en un peu de fotografia publicat en el full diocesà de Barcelona en el qual es demana que els cristians, amb motiu de la Diada de l'11 de setembre, preguin per la seva pàtria...

I em faig una pregunta: On hi ha més nacionalisme: en la serena reflexió d'uns bisbes, o bé en la resposta d'uns que, des de fora, reaccionen iradament, amb la qual cosa no fan més que posar en evidència el seu propi nacionalisme dominant.

■ Oriol Camps

Centenari del naixement de l'escolapi

Un home ll servei de l l'apostolat de

FOLLES LITÚRGIQUES

NÚMERO I

SALM DE COMUNIÓ

III u-stá-te* et vidé-te,
quó-ni-am su-á-vis
est Dó-mi-nus. Ps. Benedicam Dó-
minum in ómni tēmpo-re* sēmp(er) laus ei(us) in ore me-o.

ANTÍFONA

Gusteu i vegeu com és dolç el Senyor.

SALM 33

Benedicam Dóminum in ómni tēmpo-re*: sēmp(er) laus ei(us) in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea:
* áudiant mansueti, et læténtur.

Beneiré el Senyor en tot temps: sēmp(er) sa lloança en mos llavis.

En el Senyor es gloriará la meua
ànima: que ho sàpiguen els humils i
s'en aconsoiin.

Full litúrgic amb l'antífona gregoriana "Gustate et videte" transcrita pel P. Josep Franquesa. El full és imprès a Tàrraga, on el P. Josep exercí el magisteri escolapi abans del 1923

La vida de Moia, il·lustre pels seus fills, com en Rafael Casanova, el tenor Francesc Vinyas i Dordal, i d'altres, veié néixer precisament el dia 11 de setembre el primer fill dels esposos Franquesa Garrós. En següeren cinc més, el P. Joan, escolapi com el P. Josep, i el P. Adalbert, monjo de Montserrat. En Lluís formà una llar cristiana, com la Maria Pia casada amb Joan Solà, pares entre altres del Gmà. Carles i de la Gna. Maria Teresa, monjos de Montserrat i de Sant Pere de les Puel·les.

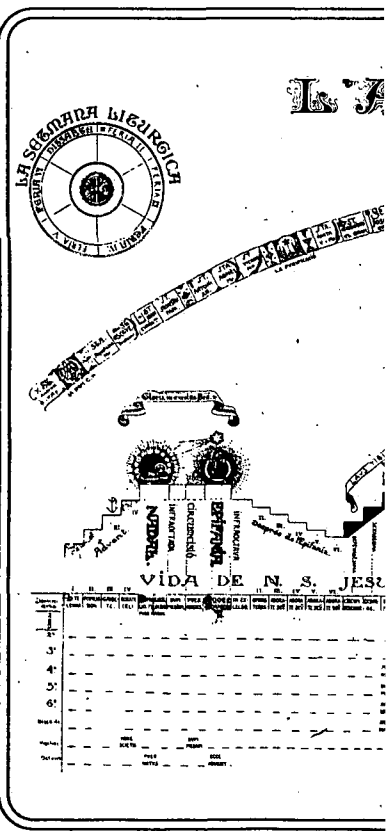
Alumne dels escolapis, el P. Josep entrà al noviciat a la mateixa vila moianesa. Després seguí els estudis a Iratxe (Navarra) i a Terrassa.

Fou ordenat sacerdot a Tortosa i havia estat destinat al col·legi de Morella. Era l'any 1913. Després exercí la missió calassància als col·legis de Balaguer i de Tàrraga.

Un ancià escolapi, amic de la família Franquesa, i que havia pogut seguir de prop els primers passos del novell escolapi, era interrogat per la mare del P. Josep. —Què fa el noi?— Bé, responia l'interrogat; un xicot excel·lent, molt bo i molt intel·ligent, però l'hi han entrat unes idees que... no sé! Les idees que el vell sacerdot no sabia entendre, i que alarmaven la bona mare, eren l'haver-se adonat el P. Josep de la transcendència d'un document publicat pel sant Pare Sant Pius X, l'any 1903, quan encara el P. Josep era un noi, sobre la música de l'Església i sobre la participació dels fidels en la celebració de la Litúrgia. El famós "motu proprio" "Inter pastorales..." que desvetllà el moviment litúrgic, al qual el P. Franquesa es lliurà en cos i ànima per fer conèixer i per po-

sar-lo en pràctica en els diversos llocs on la Providència el col·locava. Això es pot comprovar tant a Balaguer com a Tàrraga. Essent a Morella envià ja un treball seu al primer Congrés Litúrgic de Montserrat que se celebrà l'any 1915.

La major part de la seva vida la passà a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, on trobà un camp apropiat. Regida l'Acadèmia pel Dr. Lluís Carreras, que fou l'ànima de l'esmentat Congrés Litúrgic i que des de la mort del Dr. Sardà i Salvany, era Consiliari de la sabadellenca entitat. A la vegada, a Sabadell, l'Escola Pia, edificaria la seva magnífica església inspirada en els cànons del moviment litúrgic. La primera pedra era col·locada el 25 de maig del 1924 i inaugurada solemnement el pri-

Gràfic de l'ANY LITÚRGIC, en celebrada a Banyoles, i que

Josep Franquesa

uraturat al Déu i a la litúrgia

mer de maig del 1932. L'arquitecte fou el Sr. Bernardí Martorell. El P. Franquesa visqué la seva edificació i formà la primera escolania de servidors de l'altar.

La Schola Cantorum de l'Acadèmia Catòlica que succeïa l'antic cor de cantaires, per obra del seu Consiliari Dr. Carreras, tindria, temps a venir, una gran puixança, i fins i tot, supliria l'Acadèmia clausurada durant la dictadura de Primo de Rivera. El P. Josep hi esmerçà la seva vida a més de la seva activitat al col·legi escolapi.

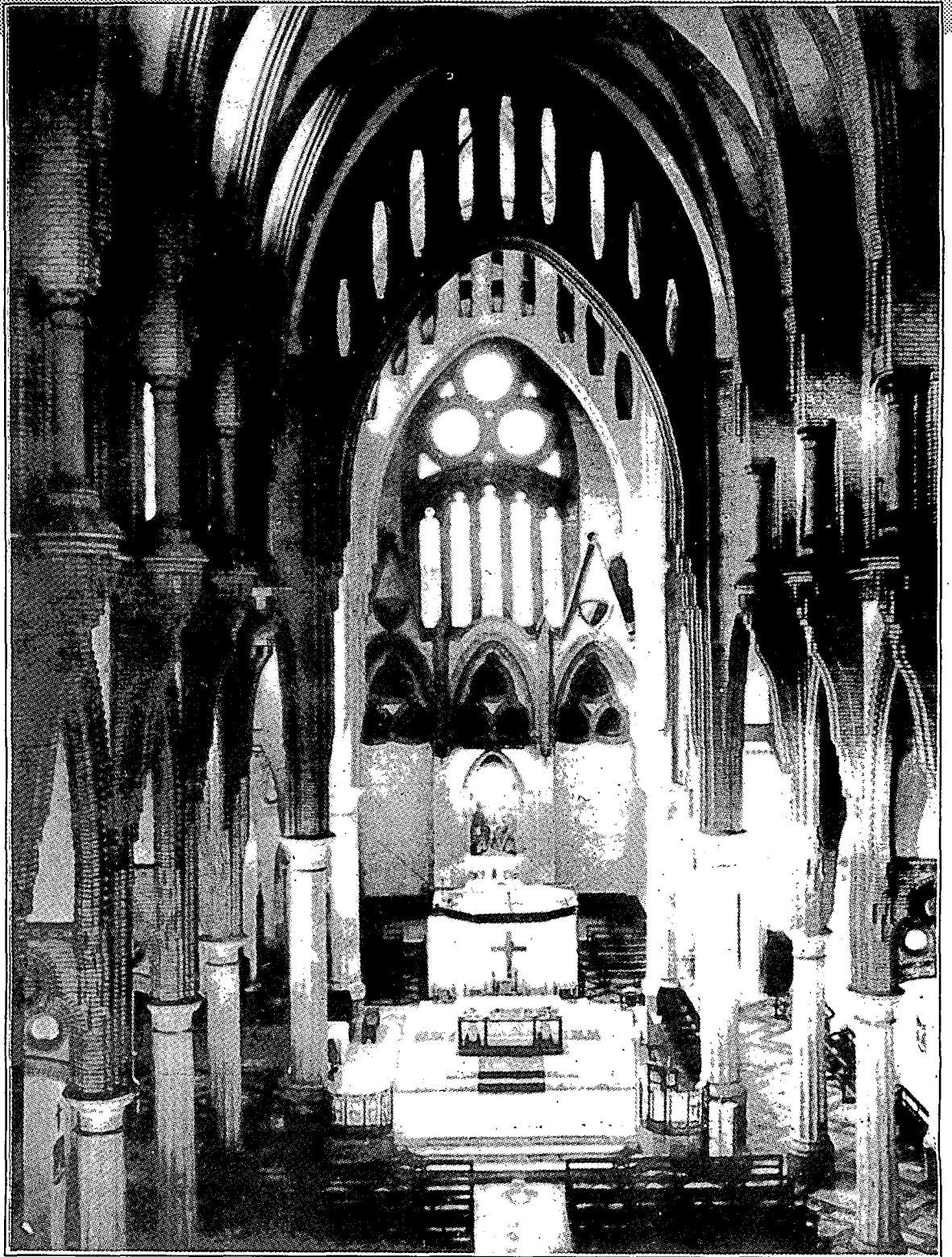
Dibuixant i poeta

Anys abans havia fet amistat amb el P. Gregori Suñol, com el P. Miquel Altisent, escolapi. Tots tres esdevingueren uns entranyables

amics, lluitadors pels mateixos ideals: el cant gregorià i la participació en la Litúrgia.

Dotat d'un esperit sensible a la bellesa, els seus dibuixos són encara admirats. Alguns eren fets per il·lustrar escrits d'ell mateix en publicacions com el butlletí de l'Acadèmia Catòlica; altres eren per a recordatoris de bateigs, participació de casaments, records de primera comunió o de funerals. Les auques amb les quals felicitava els seus amics o referia algun fet important són dignes de ser conegudes. Allí també el bon P. Franquesa hi feia els versos, dotat com estava de qualitats poètiques.

És molt conegut el seu gràfic de l'Any Litúrgic que presentà en una setmana litúrgica crec de Banyoles, i que havia arribat a

Església de Sant Agustí de l'Escola Pia de Sabadell edificada als primers anys de l'estada del P. Josep Franquesa, obra de l'arquitecte Sr. Bernardí Martorell

travessar la frontera. La revista "Vida Cristiana" el publicà com a suplement gràfic. Les transcripcions musicals gregorianes fetes per ell, a vegades eren il·lustrades amb lletres capitals, com els manuscrits. El cantoral de la Salut n'és una prova. Cal fer esment que l'antífona coneguda per tots els sabadellencs i per altres "Déu vos salve, dolça Mare..." amb música adaptada pel P. Suñol, és deguda a la inspiració del P. Franquesa, la qual amb un grup de petits cantaires fou estrenada el diumenge de quinquagèsima del 1928, i que ha esdevingut l'himne oficial del santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell.

Home jovial

Sempre disposat a comunicar el seu bon humor, malgrat les xacres que ja de jovenet i fins a la fi de la seva vida no el van deixar, tenia un gran repertori d'històries i acudits, que feien que al seu costat no es pogués estar avorrit.

Sempre trobava manera de fer conèixer les meravelles de la Litúrgia, de propagar la devoció al

Papa, de parlar de Roma.

Sota el seu assessorament, els ornaments de la nova església escolàpia, eren de talla ampla (malament anomenats gòtics). La disposició de l'altar major, aïllat sense retaule, preveia la possibilitat de celebrar de cara al poble (cosa per altra banda permesa per la legislació continguda al Missal de Pius V, que molts eclesiàstics ignoraven). Ja s'havia celebrat així força vegades abans de la guerra.

La seva estada a Roma durant la guerra féu que, de retorn a Sabadell, implantés amb la Schola Cantorum la pràctica de les "estacions quaresmals", vespres, processó amb les lletanies dels Sants, benedicció eucarística, etc. que se celebraven cada diumenge alternant les esglésies i capelles de la ciutat.

El mestratge del P. Josep, a més d'exercir-lo de paraula, ho féu en nombrosos articles periodístics, en les seves conferències, en els seus cursets de Litúrgia i de cant gregorià, en les seves lliçons de catecisme, publicades després a Vida Cristiana, i en els Anuaris de la Llibreria Subirana.

Malauradament la seva vida i el

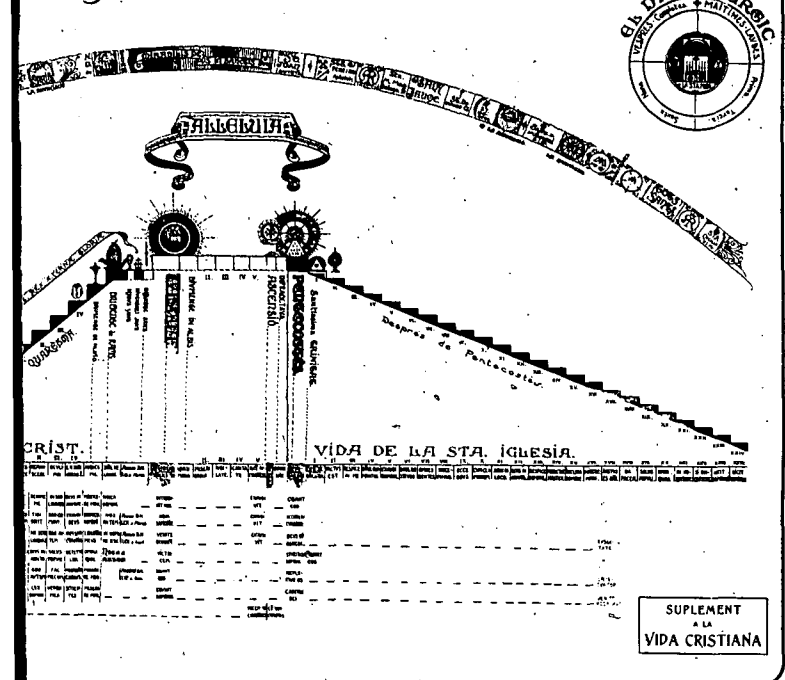
seu magisteri duraren poc. L'any 1944, el 22 de febrer, després d'una llarga malaltia lliurava la seva ànima a Déu. Pocs dies abans, en rebre el Sant Viàtic voltat dels escolapis de la comunitat i d'alguns dels seus deixebles de la Schola Cantorum entonà, amb veu encara bastant plena, la plegària del Papa: "Oremus pro Pontífice nostro Pio..." i l'antífona "Pax in coelo..." que d'ell mateix havíem après. Fou la seva darrera mostra de romanitat. Amb veu emocionada seguïrem els presents els dos cants.

Les seves exèquies foren una veritable mostra de pietat i de participació a la Litúrgia, com ell havia predicat tota la seva vida.

Serveixin aquestes breus notes per fer conèixer una mica la gran personalitat d'un home eminentment lliurat al servei de Déu i a l'apostolat de la Litúrgia, que "és la font primera i insubstituïble del veritable esperit cristià" i "el cim vers el qual tendeix l'acció de l'Església i la font d'on prové tota la seva força."

■ Enric Dordal,
escolapi

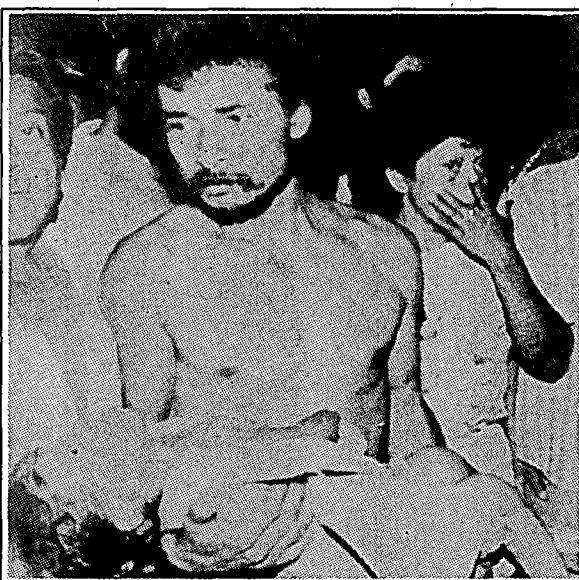
ANUARI LITÚRGIC

l'alà, que el P. Josep Franquesa presentà a la setmana litúrgica posteriorment, pels anys 1936/1939 fou adoptat també a Itàlia

Els pobres, els marginats, són, arreu del món, els invitats de les Missioneres de la Caritat, fundades per la Mare Teresa

El sisme submarí del dia 2, a Nicaragua, provocà desenes de morts i desapareguts, centenars de ferits i milers de famílies sense llar

La sensibilitat ciutadana ha respost molt bé a la cita amb la seva nombrosa assistència a les proves esportives dels atletes paralímpics

1, dimarts

Belgrad: moció de censura contra Milan Panic

Els vells comunistes, ara amb l'etiqueta de socialistes i l'extrema dreta ultranacionalista feixista, aplegada en el **Partit Radical**, volen posar punt final a la gestió del multimilionari, d'origen serbi, **Milan Panic**, presentant una moció de censura al **Parlament**, dominat majoritàriament per les dues faccions, contra la seva gestió que consideren desfavorable a la formació de la gran **Sèrbia**. L'enfrontament entre **Milan Panic** i el president serbi, **Milosevic**, ha arribat massa lluny i fa gairebé impossible la col·laboració per trobar una sortida política al problema dels **Balcans**. **Panic** amenaça **Milosevic** amb la destitució, si no acceptava les resolucions de la conferència de **Londres**; però ara **Milosevic** amenaça **Panic** per no acceptar les pretensions sèrbies.

Ginebra: confirmada la "neteja ètnica"

Es cosa sabuda que les guerres exacerbaven els ànims individuals i col·lectius; i més les guerres civils. És esfereïdor, en plena civilització de l'any 2000, constatar la força del mal en el cor de l'home i de la Història. L'ex-primer ministre polonès, **Tadeus Mazowiecki**, enviat a **Bòsnia-Hercegovina** per la **Comissió de Drets Humans de l'ONU**, afirma que tots els drets humans són violats massivament i sistemàticament; que la neteja ètnica s'aplica obertament en els territoris de **Bòsnia-Hercegovina** i de **Croàcia**, controlats pels serbis. La policia, la premsa i fins i tot l'estructura judicial són sospitosos de complicitat.

Washington: comença la VI Sessió de la Conferència de Pau per a l'Orient Mitjà

L'ambient certament no és tan tens com en anteriors ocasions sota el mandat de **Shamir**; l'alliberament de presoners palestins, l'acceptació de la retirada parcial dels **Alts del Golan**, l'oferta d'un règim d'autonomia per als territoris ocupats, tot i que hi ha molt a discutir sobre cada punt, fa que les negociacions es vegin amb més optimisme.

2, dimecres

Washington: avenç de les negociacions israeliano-palestino-sirianes

Tot i que el desacord continua en temes importants, tanmateix, l'optimisme moderat dels negociadors dona a entendre que s'està en el bon camí per arribar a un acord. El document presentat per la delegació siriana per arribar a un compromís de pau entre els dos **Estats** ha estat molt ben acollit per la delegació israeliana. Referent a la devolució dels **Alts del Golan** i a l'estatut d'autonomia per a **Gaza** i **Cisjordània**, les negociacions han portat a avenços significatius. Ahir fou alliberat un nou grup de presoners palestins del penal de **Meguido**.

Sarajevo: batalles decisives?

Així ho anuncià ahir el **Centre de Seguretat de Sarajevo**. Sembla que les forces bosnianes estan a punt de trencar el setge serbi. Ahir, però, la zona industrial de **Sarajevo** fou intensament bombardejada. **Karadzic**, líder dels serbis de **Bòsnia**, insistí ahir que, dintre de dos o tres dies, l'armament pesat en poder de les milícies sèrbies, serà lliurat a les forces de l'ONU. **Milan Panic**, durant una intervenció a la **Televisió de Belgrad**, es defensà de les acusacions de feblesa en les negociacions que ha estat l'excusa perquè el **Parlament**, dominat per comunistes i feixistes, demani la seva destitució.

Djakarta: cimera dels Països No-alienats

Ahir fou inaugurada a **Djakarta**, capital d'**Indonèsia**, la X cimera dels No-alienats. **Suharto** destacà la funció de l'ONU en l'ordre mundial, cosa que fa necessària la seva plena democratització, estudiant les mesures necessàries per reequilibrar el poder de decisió entre els països del Nord i els del Sud, i moderar la influència de certs **Estats** en el **Consell de Seguretat**.

3, dijous

Salamanca: nou atemptat d'ETA

Una i altra vegada la brutalitat terrorista d'**ETA** aboca al fracàs la possibilitat d'una negociació per endegar per vies polítiques la reconciliació nacional basca. Ahir, un coronel de l'arma de cavalleria, **Antonio Heredero Gil**, de 55 anys, trobà la mort en l'explosió d'un artefacte adossat al seu cotxe. És la primera vegada que un atemptat d'**ETA** té lloc a la ciutat de **Salamanca**.

Barcelona: avui inauguració dels Jocs Paralímpics

Avui, a les 6 de la tarda, a l'**Estadi de Montjuïc**, tindrà lloc la solemne inauguració dels **Jocs Paralímpics**, en els quals participaran uns 4.000 atletes, que pateixen alguna discapacitació. S'espera amb interès el discurs gravat del científic **Stephen Hawking** que s'escoltarà a través de la megafonia de l'**Estadi**. Hi assistirà també la família reial. Els experts destaquen que l'esport facilita la integració dels minusvàlids.

París: el malson d'un possible "no" a Maastricht

El president espanyol, **Felipe González**, participà ahir, a **Estrasburg**, en un míting dels socialistes francesos a favor del "sí" al referèndum sobre la ratificació del tractat de **Maastricht** que se celebrarà a França el proper dia 20 de setembre. La inquietud del possible "no" francès s'ha estès per tot **Europa**. **Londres** ja ha manifestat clarament que, si el "no" triomfa a França, no ratificaria el **Tractat**. **Jacques Delors**, president de l'executiu comunitari, ha amenaçat amb presentar la dimissió, i la **CE**, en general, també creu que seria impossible el procés generalitzat de la ratificació si els francesos diuen "no" al **Tractat de la Unió Europea**. Aquesta nit, el president francès, **François Mitterrand**, participarà en una emissió televisiva a tot el país.

4, divendres

París: continua el debat sobre Maastricht

Continua preocupant el referèndum de ratificació del **Tractat de Maastricht**. Ahir el president **Mitterrand**, en un debat televisat en el qual també prenia part el canceller alemany **Helmuth Kohl**, va dir que "un no al referèndum seria un greu perjudici per a la història de França". Per la seva part, **Kohl** va afirmar que "Maastricht no serà l'Europa alemanya".

Bonn: els brots de nazisme continuen fent-se presents

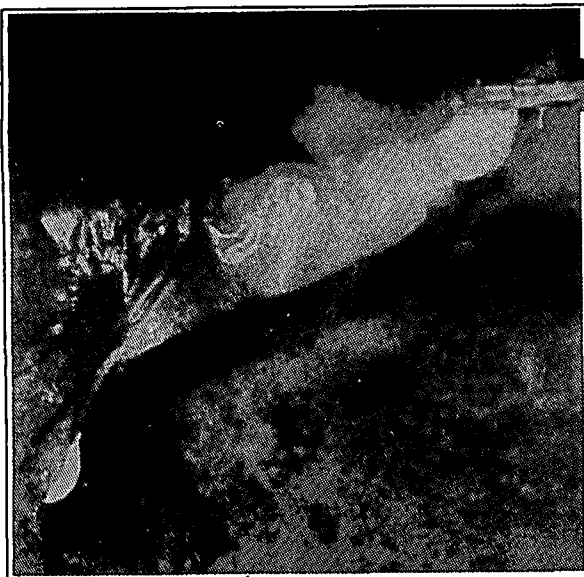
La violència xenòfoba continua en els territoris de l'antiga **República Democràtica Alemanya (RDA)**, on ahir a la matinada, en la localitat de **Ketzin**, un grup de caps rapats va llançar còctels **Molotov** contra una llar d'exiliats. La llar va quedar destruïda però no s'han de lamentar víctimes personals.

Sarajevo: nova suspensió del pont aeri d'ajut humanitari

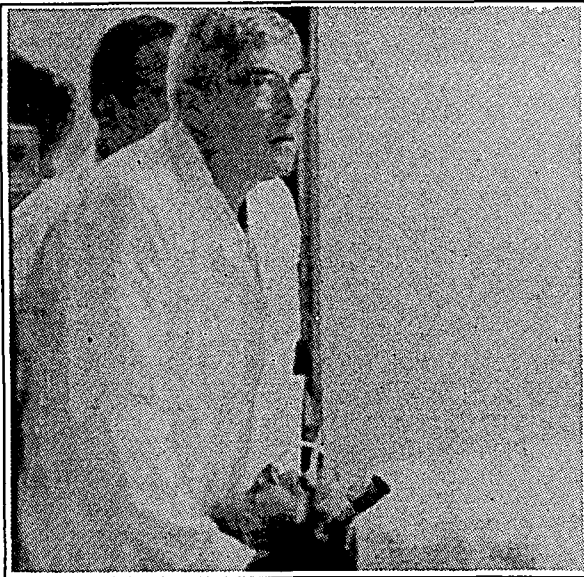
El pont aeri que subministrava ajut humanitari a **Sarajevo** va quedar suspès ahir a conseqüència de l'accident que va abatre un avió italià que transportava mantes per a la població bosniana. No se sap encara si l'avió fou abatut per les forces combatents, encara que sembla descartar-se aquesta hipòtesi i es creu més aviat en un accident. L'avió va estavellar-se prop de la localitat de **Jenesik**, a 34 quilòmetres de **Sarajevo**.

Pequín: indignació per la venda d'armes americanes a Taiwan

El govern xinès protesta enèrgicament per la venda pels **Estats Units** de 150 caça-bombarders a **Taiwan**, i ha amenaçat amb reconsiderar la seva posició en el **Consell de Seguretat de les Nacions Unides** sobre temes de control d'armament. Aquesta venda, segons el vice-ministre d'**Afers Estrangers** xinès **Liu Huaqiu** perjudicarà les bones relacions entre la **Xina** i els **Estats Units**.

La xenofòbia ultradretana alemanya hauria d'entendre que la força bruta dels punys i de les pistoles no dona dret a res

Alexander Dubcek, l'heroi de la "Primavera de Praga", resultà greument ferit en un accident de circulació

Luciano García-Jové, el mossèn més vell d'Espanya, morí el dia 28 d'agost, als 107 anys d'edat, a Oviedo

5, dissabte

Madrid: ampliació de causes per a l'avortament legal

El govern espanyol va aprovar ahir les anunciades reformes del **Codi Penal**, entre les quals destaca la inclusió de l'angoixa i l'ansietat entre les supòsits per a l'avortament; aquesta inclusió equival a proclamar lliure l'avortament.

Roma: l'avió italià fou abatut prop de Sarajevo

L'avió bimotor **G-227**, de la força aèria italiana, va ser abatut per un míssil. Això es confirma per les investigacions dutes a terme. L'avió va explotar en ple vol, i en les exploracions d'investigació s'ha descobert el forat produït per l'artefacte, així com diversos trossos escampats entre les restes de l'avió. El president de la **Conferència sobre Iugoslàvia**, **Lord Owen**, ha dit que el cas es posarà en mans del **Consell de Seguretat de l'ONU**.

Jerusalem: a la recerca de la pau

El president del govern israelià s'ha mostrat disposat a entrevistar-se amb el president de **Síria** "quan i on sigui" per parlar de la necessària pau entre les dues nacions. En una entrevista de premsa, el cap del govern israelià, **Rabin**, va fer una valoració de les converses que es duen a terme a **Washington** en el marc de la **Conferència de Pau** per al **Pròxim Orient**, i va mostrar-se moderadament esperançat.

Washington: la cursa vers la Casa Blanca

L'equip electoral de **George Bush**, ha rebutjat les propostes de debats televisius entre l'actual president i candidat pel **Partit Republicà**, i el candidat demòcrata **Bill Clinton**. Aquesta decisió és interpretada com una mostra del canvi de tàctica des que l'ex-Secretari d'Estat, **James Baker**, va incorporar-se a l'equip.

6, diumenge

Madrid: reaccions per l'ampliació de les causes d'avortament

El **Comitè Episcopal** per a la **Defensa de la Vida** que presideix el cardenal **Narcís Jubany**, va fer una crida a "totes les persones que estiguin a favor de la vida" perquè lluitin amb les eleccions "amb el seu vot" contra les lleis de despenalització de l'avortament. El cardenal **Jubany** va puntualitzar que "no es tracta de demanar que es voti o no es voti algú en concret, sinó que es pensi en consciència a qui s'ha de votar". Segons el **Comitè Episcopal pro Defensa de la Vida**, la reforma promoguda pel govern inclou un nou supòsit descrit en termes "equivocs i ambigus" que fan "materialment impossible que Jutges i tribunals pugui prendre decisions objectives sobre la concurrència o no del supòsit en cada cas.

París: el Tractat de Maastricht acapara l'atenció

El referèndum sobre el **Tractat de Maastricht** que s'ha de celebrar el proper dia 20 de setembre, acapara tota l'atenció dels francesos, i és motiu d'enquestes gairebé diàries sobre la inclinació dels francesos al sí o al no. Segons l'**Institut IPSOS**, els partidaris del sí són ja el 56% contra el 44% favorable al no. També l'enquesta de **CSA** donava un 10% de diferència entre el sí i el no, favorable al sí.

Rabat: el referèndum sobre la reforma constitucional

Les reformes proposades pel rei **Hassan II de la Constitució** marroquina, ha obtingut un gran èxit de participació, ja que segons dades oficials un 97,27 d'inscrits en el cens han acudit a les urnes, i el 99% ha votat afirmativament. Fins i tot a l'antic **Sahara** espanyol es diu que ha votat el 100% del cens i tothom afirmativament. Es veu que el rei **Hassan** ha tingut bons mestres en això d'organitzar referèndums.

7, dilluns

Bonn: preocupen els aldarulls ultradretans neonazis

Després de l'anomenada "setmana negra" de **Rostock**, els aldarulls promoguts per grups ultradretans i neonazis s'han estès per altres indrets de l'ex-RDA. L'objectiu d'aquests grups continua sent els refugis on troben asil les persones immigrades. Ahir els atacs varen ser molt forts a la localitat d'**Eisenhuettenstadt**, a **Brandenburg**. També fou profanat el nou cementiri jueu de **Berlin-Weissensee**. Aquests últims dies l'actuació de la policia s'ha mostrat més contundent, immediata i eficaç.

Sarajevo: la situació s'agreuja

Tallada l'ajuda alimentària i sanitària, i arribats els primers freds i les primeres neus caigudes al cim de les muntanyes que envolten la vall de **Sarajevo**, la situació de les 350.000 persones que encara són a la ciutat s'ha agreujat considerablement. Sense energia elèctrica, sense aigua, es fa gairebé impossible atendre les necessitats més peremptòries dels ciutadans. Avui, a **Ginebra**, es reuniran novament representants de les parts bel·ligerants, per parlar de la represa urgent dels vols que transporten ajuda humanitària. D'altra banda, els presidents de la **Conferència de Pau** sobre l'ex-Iugoslàvia, **David Owen** i **Cyrus Vance**, ha donat set dies de termini al president dels serbis bosnians, **Radovan Karadzic**, per posar sota control de l'ONU, l'armament pesant.

Roma: detingut el número dos de la Cosa Nostra

La policia italiana va obtenir ahir un bon èxit en la seva lluita contra la **Màfia**, amb la detenció de **Giuseppe Madonia**, a **Longara**, localitat de **Veneto**, considerat el número dos de la cúpula de la **Cosa Nostra**, i considerat un dels responsables dels atemptats contra els jutges **Giovanni Falcone** i **Paolo Borsellino**.

Europa i les vaques flaques

Quan s'han realitzat les grans expansions ha estat en temps de bonança. La Comunitat Europea apareix per una necessitat política, però sobretot, econòmica. Cal crear un mercat comú on les transaccions resultin més fàcils i no hi hagi traves duaneres. S'acabaven els anys 50, i es tenia la clara intuïció que un mateix mercat seria el millor antídoto contra una eventual tercera gran guerra al mateix segle.

L'empenta europea va coincidir amb les vaques grasses dels 60. La segona gran empenta ha estat a finals dels anys 80 i principis dels 90, que ha coincidit, novament, amb una època de clar creixement econòmic. En el pla polític, la represa s'ha fet evident en la redacció dels Tractats de Maastricht, sobre la Unió Europea.

Quan es crea riquesa hi ha un clima de confiança que arriba a confondre's amb l'escàs sentiment de la generositat política. Les llargues i dures negociacions que van dur a la firma del Tractat sobre la Unió Europea, el desembre del 91, es van beneficiar d'aquesta mena d'eufòria moderada que permet fer els grans avanços polítics. Tant és així, que a part dels acords econòmics, hi va haver un gran debat, el primer a nivell de caps d'estat i de govern, sobre la creació d'un exèrcit comú o l'eventualitat d'una estructura federal per Europa.

Al capítol econòmic hi va haver els grans acords: creació d'una moneda única abans d'acabar el segle. Això és la lletra escrita sota la llum de l'abundància.

Tot d'una, però, ha canviat el panorama. Ha sortit l'economista estudiós i ha dit que a poc a poc, que aquests anys 90 seran primers. Res d'esplendorositats. L'atur augmentarà, la recessió nord-americana ens arrossegirà a tots, la riquesa disminuirà i caldrà tancar moltes empreses.

El Tractat de Maastricht assegurava la terra promesa després, això sí, de grans sacrificis econòmics: contenció de la inflació i reducció del deute públic. Les nostres societats, tot i ser el paradís de l'empresa privada, viuen alletades dels diners públics: sanitat, ensenyament, obres públiques, mitjans de comunicació, subvencions. Unes economies que com al model socialista l'estat planifica, decideix i disposa. Per tant, la retallada es fa evident a cada cantonada.

Han arribat les vaques flaques i Maastricht continua demanant grans sacrificis però la terra promesa ja no és tan evident. Aquella generositat incipient ha desaparegut i els més grans miren, només, el que els convé: Alemanya apuja el preu del diner o la Gran Bretanya adverteix que sempre mantindrà controls a les seves fronteres. La premsa que hi va haver per firmar el Tractat de Maastricht contrasta amb la prudència per ratificar-lo a cada parlament.

■ Jordi Roigé i Solé

Són tantes les sondes d'exploració científica que han estat enviades a l'espai que avui dia ja no se'n fa gaire cas quan en un racó del diari se'ns notifica que n'han engegat una altra. Però la que van enviar al cosmos el 6 d'octubre de 1990 era tan excepcional que bé mereix que en parlem ara després de l'èxit assolit en la primera fase de la seva missió: el 8 de febrer passat ha girat a l'entorn de Júpiter, ha transmès multitud de dades i segueix impertèrrit cap a la rodalia del Sol per complir del tot el programa encomanat que no s'acabarà fins al 1996.

Un projecte de molta altura

Com hom sap, el nostre sistema solar té els planetes girant al voltant del Sol segons unes òrbites que es troben molt a prop d'un mateix pla que s'anomena pla de l'eclíptica. El Sol també gira sobre si mateix en uns 25 dies en el mateix sentit que els planetes, bo i engegant a l'espai el cèlebre vent solar de partícules ionitzades. Tota l'observació feta pels humans amb els enginyers posats en òrbita fins ara només ha pogut ser del que passa a prop de l'eclíptica, i res no sabem de com són les radiacions còsmiques i el vent solar més enllà del disc en què es troba immers el sistema planetari. Per cobrir aquesta deficiència s'ha fet el programa "Ulysses": si tot va bé, aquesta sonda s'eleva per molt amunt de l'eclíptica i passarà a una certa distància del pol sud del Sol i després del pol nord, per a proporcionar-nos coneixements del que fins ara no en sabem res. Com serà possible? És impossible, ara com ara, proporcionar a l'enginyer la quantitat necessària d'energia per imprimir-li la velocitat suficient per allunyar-lo de l'eclíptica! Cert. Però el planeta Júpiter, més de mil vegades més gran que la Terra, té una força de

L'odissea de la sonda "Ulysses"

gravetat adequada per a donar a la sonda la velocitat que els nostres carburants no poden comunicar-li. N'hi ha prou d'enviar l'"Ulysses" cap al damunt del planeta gegant i aquest li farà tórcer la trajectòria de manera que el projectarà avall amb un notable augment de velocitat fins a fer-lo anar a parar molt més enllà del pla de l'eclíptica on es veurà forçat a tornar enrera per la força de la gravetat solar, tot posant-se en una òrbita que serà en un pla perpendicular al de les òrbites planetàries. I així atalaiarà primer el pol sud del Sol i després el pol nord, a una distància, de l'un i de l'altre, de 300 milions de km. (el doble de la distància Terra-Sol). L'observació del sud solar està prevista per al 1994 i la del nord per a l'any següent. Els instruments que porta a bord estaran traient dades durant 200 dies, o sigui durant 8 rotacions del Sol; i té programats 9 experiments per fer, que han estat preparats per 120 experts de 40 instituts científics d'Europa (d'Alemanya, Anglaterra, França, Bèlgica, Holanda, Dinamarca, Itàlia, Suècia, Suïssa i Grècia), amb col·laboració amb els Estats Units d'Amèrica i el Canadà. També Espanya hi ha aportat una petita contribució: la construcció d'un braç mecànic radial plegable, de 70 m. de longitud amb una antena de 7,5 m. fabricat tot per la Sener.

La realització del projecte

Com hem dit, la sonda, que porta el nom de l'heroi de l'Odissea, s'enlairava cap a l'espai el 6 d'octubre de 1990. No era un satèl·lit com molts altres. Era el fruit d'un treball molt llarg i de molts col·laboradors. Podeu comptar com era de gran l'emoció dels tècnics aquell moment: Willis Meeks, director de la NASA digué: "Jo tenia els nervis a flor de pell. Dos minuts després del llançament vaig perdre l'alè durant uns segons", i Bruce Goldstein deia: "Esperava aquest moment des del 1970".

I és que la idea d'un satèl·lit així era molt antiga: ja el 1959 se n'havia començat a parlar. Després d'unes quantes vacil·lacions el 1974 la NASA americana i l'ESA europea van acordar elaborar un projecte que anomenaren "Fora de l'eclíptica". El 1977 fou aprovat i s'inicià la realització. El 1979 canvià de nom: "Missió internacional polar-solar". El 1980 la NASA comença a tenir problemes amb el seu transbordador espacial. Per fi es decidí que el 1985 fos l'any del llançament, però després s'ajornà fins al 1986. Però, com hom recordarà, el 28 de gener de 1986 el "Challenger" va fer explosió, i tots els projectes de la NASA restaren paralitzats. I fins el 6 d'octubre de 1990 no sortia l'"Ulysses" cap a la seva missió còsmica.

Però ara podem respirar: fins al moment present la cosa ha anat a la perfecció: el trànsit de la sonda a l'entorn de Júpiter del febrer passat ha estat un èxit total. S'ha aprofitat per obtenir noves dades del gran planeta: ha passat a menys de 400.000 km. del cim dels turbulents núvols jovians i n'ha pres fotografies espectaculars, com les que ja n'havien tret els Voyagers. També donà informació de les variacions del camp magnètic i de l'anella de pols que es forma al voltant del satèl·lit Ió a causa de la seva activitat volcànica; si bé no amb tanta sort com el Voyager II, perquè aquests dies la intensitat de vulcanisme que presentava era un 30-50% del inferior al detectat aleshores.

I el nostre "Ulysses" segueix ara fidelment l'òrbita que se li va calcular a una velocitat de 52.000 km/h., aconseguida gràcies a l'impuls que Júpiter li ha donat. Mentrestant, a partir del 19 de febrer, se li ha posat en marxa el detector d'ones gravitacionals, les cèlebres ones que la teoria de la relativitat generalitzada d'Einstein té previstes, però que fins ara cap aparell no ha pogut detectar. Si durant aquests quatre anys de funcionament es produeix una supernova a la nostra Galàxia, les ones que produiria serien captades amb els aparells ultrasensibles de la sonda, cosa que a la Terra no s'ha pogut obtenir encara a causa de les moltes contaminacions de moviments sísmics o d'altres tipus que s'hi produeixen.

Ja tenim, doncs, posat l'"Ulysses" en el bon camí que ens interessava, gràcies a l'acció del "Pare dels déus", travessant l'espai fora de l'eclíptica. Hi trobarà gaires sorpreses? Ens ho hauran de dir els pacientíssims experts que li van seguint la cursa dia rera dia.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Catalunya Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom

Adreça Població D.P. Tel.

Se subscriu a exemplar (s) ^{català} del setmanari **Catalunya Cristiana**.

L'import anual, 9.100,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària

(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data.....

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....

Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA**, amb càrrec al meu ^{compte corrent} _{llibreta}

Entitat

Oficina

Compte

Data.....

Signatura

Uns 4.000 joves participaren en els camps de treball d'estiu

En els camps de treball es desenvolupen tasques per a la conservació de la natura i del patrimoni artístic i cultural

Uns 4.000 joves catalans han passat part de les seves vacances en camps de treball per a la conservació de la natura, del patrimoni artístic o cultural i l'acció social o humanitària, com l'ajut a refugiats que escapen de la guerra en l'antiga Iugoslàvia.

La majoria de les places per aquestes activitats procedeixen dels camps de treball organitzats a Catalunya per la Generalitat a través de la Direcció General de la Joventut i aquest any han arribat a 2.925, repartides en 61 tipus d'ofertes.

Prop de la meitat d'aquestes places (1.272) s'han destinat a programes de protecció de la natura, 656 s'han dirigit a tasques d'arqueologia i de conservació de la natura, 456 a treballs d'acció comunitària i la resta a l'aprenentatge de tècniques específiques o de reconeixement del país.

Els camps programats a Catalunya han acollit 345 joves d'altres comunitats autònomes i 131 procedents de països estrangers. La Direcció General de la Joventut també ha canalitzat les inscripcions de 660 catalans per activitats a la resta de l'Estat i d'uns altres 178 per a serveis a l'estranger.

Joan Giralt, cap de la secció d'activitats de l'Institut Català de Serveis a la Joventut,

explicà que els camps de treball que organitza la Generalitat duren dues setmanes i la inscripció costa deu mil pessetes en casos de "treball real", vint mil quan la finalitat és un aprenentatge, i trenta mil si l'activitat té un caràcter fonamentalment lúdic.

Per la seva banda, la branca catalana del Servei Civil Internacional (SCI), organització de caràcter no governamental, ha enviat 380 voluntaris catalans a diferents camps internacionals repartits entre Europa, nord d'Àfrica i Estats Units.

Set d'aquests joves han anat a camps d'ajut a refugiats a Croàcia promoguts per l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR). Uns altres sis han arribat a Eslovènia, si bé per realitzar tasques bàsicament ecològiques.

El Servei Català de Camps de Treball (SCCT) ha acollit per la seva part 318 joves espanyols i estrangers en els 13 camps organitzats a Catalunya.

Lourdes Arenas, adscrita a l'oficina del SCI-SCCT, assenyala que la diferència bàsica entre els camps promoguts per la Generalitat i els que impulsa aquesta entitat és que, mentre els primers obeeixen a una

motivació d'animació juvenil durant l'estiu, el Servei Civil té una filosofia de promoció de voluntaris per la pau i la solidaritat, amb tractament i estudi de temàtiques en aquest sentit.

Entre els diferents camps als quals es pot optar, hi ha els organitzats a favor del desarmament i l'educació per la pau, la solidaritat amb el Tercer Món, la lluita antiracista, la renovació de projectes socio-culturals, la integració de persones amb disminucions o la protecció del medi ambient, entre altres.

Una altra particularitat d'aquesta organització, que fomenta l'internacionalisme, és que a partir dels 18 anys, no hi ha un límit d'edat per als seus participants, que en alguns casos fins i tot poden dur els seus fills petits.

La inscripció d'un camp de treball a l'estranger costa deu mil pessetes, excepte en el cas dels països de l'est, que puja a vint mil. La diferència de deu mil pessetes va a parat en un fons de solidaritat per permetre que voluntaris d'aquests països en crisi econòmica puguin anar als camps occidentals.

● A.E.

Nou programa per a voluntaris i professionals de l'Escola de l'Esplai

Formació en els nous models d'intervenció social, educativa i cultural

L'Escola de l'Esplai de la Fundació Pere Tarrés acaba de publicar el programa **FORMACIÓ 92-93** que recull les seves renovades propostes de formació per a educadors, animadors, treballadors socials o culturals i dirigents associatius.

L'aparició de la Diplomatura Universitària en Educació Social ha fet replantejar els estudis d'animació socio-cultural que es feien fins ara. Es continuen oferint aquests estudis però es reforça el seu caràcter de reciclatge i formació permanent.

Els que vulguin seguir una formació llarga i professionalitzadora tindran com a via principal la Diplomatura Universitària en Educació Social. Amb tot, es manté la possibilitat dels estudis d'animació complets pel sistema de crèdits i que donen accés al Diploma de Pedagogia del Lleure i Animació Socio-cultural, que atorga l'Institut Català de Noves Professions de la Generalitat de Catalunya i que és l'única titulació específica en el camp de l'animació socio-cultural que existeix.

En el programa **FORMACIÓ 92-93** es relaciona l'oferta concreta de cursos que queda oberta a les possibilitats de concertar formació "a mida" amb col·lectius o entitats.

Aquesta formació va adreçada

tant a voluntaris com a professionals que vulguin una qualificació per fer la seva tasca. La formació s'estructura en cicles de diferent durada i permet adaptacions als ritmes i necessitats de cadascú.

La programació 92-93 inclou: —Cursos o programes per a voluntaris o de reciclatge professional en les diferents àrees:

- lleure
- animació socio-cultural i comunicació
- tercera edat
- educació especialitzada i marginació
- gestió i economia social
- educació ambiental, natura i excursionisme
- pedagogia i animació de la fe

—Curssets breus i activitats de formació permanent: Cursos Monogràfics i Diades de Tècniques.

—Estudis llargs orientats a professions com són els corresponents al Diploma de Pedagogia del Lleure i Animació Socio-cultural i a la Diplomatura Universitària en Educació Social de la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna de la Universitat Ramon Llull amb la qual col·labora l'Escola de l'Esplai.

El conjunt d'aquests programes està caracteritzat per la voluntat

d'estar al costat de les persones i col·lectius que necessiten una formació específica, adaptant en tot moment els continguts i modalitats a les demandes específiques. Així existeix la possibilitat de concertar cursos reglats i seminaris o monogràfics amb entitats i institucions, i realitzar-los en diferents llocs.

D'altra banda, l'Escola té una borsa de treball, tant per a voluntaris com per a professionals, a través de la qual poden participar i treballar en diferents institucions socials, culturals i educatives amb les quals existeixen convenis de col·laboració. Altres serveis complementaris són la Biblioteca especialitzada, la revista mensual **ESTRIS**, les publicacions i els serveis d'assessorament psicopedagògic i de gestió.

La matriculació als diferents programes és oberta des de l'aparició del programa. Per a més informació es pot adreçar a l'Escola de l'Esplai de Barcelona, carrer Numància 149-151 de Barcelona (08029), telèfon 410 16 02 de dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 15 a 20 h., els dissabtes de 9 a 14 h. Es facilitarà a tots els interessats que ho sol·licitin la programació més detallada de tots els cursos de l'any acadèmic 92-93.

● C.C.

La Generalitat subvenciona l'observatori de l'Ebre i el museu de geologia del Seminari de Barcelona

La Generalitat va aprovar la concessió de subvencions a l'observatori de física còsmica de l'Ebre i al museu de geologia del Seminari Diocesà de Barcelona. La primera d'aquestes institucions, amb més de 75 anys d'història, té instal·lada una estació sísmica a Roquetes (Baix Ebre), i la segona s'encarrega de la conservació de les col·leccions de paleontologia del Servei Geològic de Catalunya.

L'observatori de física còsmica de l'Ebre rebrà una subvenció de 3.200.000 pessetes en concepte de foment de les tasques d'investigació sismològica i per la col·laboració que fa al Servei Geològic de Catalunya de la Secretari General del departament de Política Territorial i Obres Públiques.

El Seminari Diocesà de Barcelona rebrà 1.800.000 pessetes en concepte de foment de les investigacions científiques i tècniques en el camp de les ciències de la terra i per la col·laboració en la classificació i conservació de les col·leccions de paleontologia del servei geològic de la mateixa secretaria general.

● E.P.

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes. Enquadernació Gualflex, amb dues tintes. P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Per potenciar el "turisme religiós"

Santuaris catalans es reconverteixen en allotjaments turístics

Santuari de Nostra Senyora de la Salut de Terrades, a Girona

El departament de Turisme de la Generalitat està treballant conjuntament amb la direcció d'Arquitectura i Habitatge per a la reconversió de santuaris religiosos de la província de Girona en allotjaments turístics especialitzats.

Els primers informes tècnics elaborats per Arquitectura i Habitatge, que dissenyen la rehabilitació com a allotjament turístic del Santuari de la Salut de Sant Feliu, estaran finalitzats durant el mes de setembre, segons afirmà el director de Turisme de la Generalitat, Josep Cerveró.

La iniciativa de potenciar l'anomenat "turisme religiós" va sorgir d'un conveni firmat el passat mes de març entre el conseller de Comerç i Turisme, Lluís Alegre, i el Bisbe de Girona, Jaume Camprodon.

Ambdues institucions es comprometen aleshores a col·laborar per afavorir la utilització, total o parcial, d'alguns santuaris de la diòcesi de Girona com a establiments per a l'acolliment de turistes.

L'import que suposarà aquest procés de reconversió està pendent dels primers estudis tècnics, afirmà Cerveró, el qual afegí que els primers santuaris reconvererts podran començar a acollir turistes el 1994.

Així mateix, el departament de Turisme està realitzant conjuntament amb la diòcesi de Girona un estudi que inclourà l'inventari de santuaris i altres edificis depenents d'aquesta institució religiosa susceptibles d'adaptació amb les finalitats pròpies d'una oferta turística especialitzada.

Segons Cerveró, el turista que utilitzarà

aquest tipus d'allotjaments serà d'un nivell adquisitiu alt i amb un elevat interès de coneixement cultural i històric de Catalunya, allunyat del prototipus de turista de sol i platja, que continua essent la principal font d'ingressos del sector en aquesta comunitat.

La utilització de santuaris com a allotjaments turístics, que la Generalitat pretén estendre en un futur a Lleida i Tarragona, forma part d'un conjunt d'iniciatives impulsades per l'administració autonòmica per fomentar a Catalunya un turisme alternatiu de qualitat i de més gran poder adquisitiu.

Entre aquestes modalitats de turisme les que més estan arrelant a Catalunya són la relacionada amb el golf i el turisme rural —consistent en la reconversió de

cases d'agricultors en allotjaments turístics—, que incideixen en l'oferiment mediambiental com a principal atractiu per al visitant.

Un estudi per reforçar la competitivitat del sector elaborat per la Generalitat recomana incidir en la millora de les condicions mediambientals en les zones turístiques, atès l'augment que apunta el turisme independent —al marge dels grans tour-operadors—, que es mostra més sensible al tema.

Segons Cerveró, la Generalitat ja ha iniciat en aquesta línia la potenciació com a destins turístics especialitzats de rutes alternatives com la del Romànic i la del Cister, destinades a aquest tipus de visitants.

● LL

CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

És un procés de recerca interior per descobrir quins mecanismes, quines defenses, quines manipulacions, conscients o inconscients, utilitzem en la relació amb nosaltres mateixos i amb els altres. Quan ho descobrim podem desenvolupar noves actituds i noves formes de relació que ens ajudaran a viure una vida més autèntica, més plena de sentit, més feliç.

Dirigit per Ana M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

DIES: Una sessió setmanal, des de novembre fins a juny. Per a més informació, truqueu-nos per telèfon o demaneu-nos una entrevista.

SESSIONS INFORMATIVES: Dimarts, 29 de setembre a les 11, 16 i 19 hores. Truqueu abans.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
Gran Via, 690, pral. 2a. 08010 BARCELONA
Tel. 265 02 47 de 10 a 1

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i video, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM, Balmes, 64, 3^a, 2^a.
Tels. 487 71 80 - 487 71 18
Pref. Concertar entrevista.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

De voluntaris olímpics a voluntaris associatius

Raó i poder (1)

La comissió de voluntariat, del Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona, de la qual forma part la "Federació Catalana de Voluntariat Social", ha tingut la feliç idea de convocar les entitats vives del voluntariat tradicional, per posar en marxa l'operació "de voluntaris olímpics a voluntaris associatius".

Es tracta d'aprofitar la lliçó que han sabut donar els voluntaris olímpics a tothom, per comprendre que la raó que ha estat capaç de moure tantes voluntats també ha de ser-ho per aconseguir una societat més justa on el nivell de vida i la il·lusió es donen la mà amb la convivència i el civisme.

Quan Joan Antoni Samaranch llança al món el contingut d'aquell sobre màgic, a Lausana, una força interior mobilitza desenes de milers de ciutadans d'esperit jove per oferir-se com a voluntaris en la noble tasca de fer possible la fita històrica que la ciutat de Barcelona acabava de marcar-se com a fita i objectiu.

La raó d'aquest impuls que cada voluntari porta dins rau en les característiques que formen la personalitat del nostre poble i que constitueixen la base de la manera de ser i d'actuar de la nostra gent.

L'esperit de solidaritat, els desitjos de col·laboració, la creativitat innata i personal de cada u, amb la disponibilitat i la voluntat, suposen la raó o les raons per les quals l'home del carrer se sent cridat a participar en la tasca i l'esforç col·lectiu de tots.

I aquestes qualitats el nostre poble les posseeix,

encara que durant molt de temps no ha tingut oportunitat d'exercir-les, perquè no disposa d'autoritats i mitjans suficientment receptius per canalitzar-les.

"Tots a la una"

Els Jocs Olímpics tan pregonament viscuts per tothom, especialment pels barcelonins i catalans, han estat la gran ocasió perquè cada voluntari i tot el poble pogués demostrar-se a ell mateix l'alt valor de col·laboració en el "tots a la una" per aconseguir un objectiu comú; però, sobretot, ha estat el fet espectacular que ha posat en relleu el poder i la força que té la nostra societat i amb els quals es pot comptar sempre que se'ls presenti una tasca noble i il·lusionant.

El voluntariat té una raó profunda de ser en l'esperit cooperador i participatiu que rau en cada home, en cada dona, jove o adult; i units els voluntaris els uns amb els altres, com els grans de sorra de la platja, constitueixen el poder adient per assolir els més alts objectius.

Bravo per la idea de l'operació que es posa en marxa, a la qual auguro tot l'èxit que mereix, i bravo per la voluntat de les nostres autoritats per aprofitar el poder del voluntariat, posat de manifest de manera tan fulgurant.

■ **Lluís Martí i Bosch**

President de la Federació Catalana de Voluntariat Social

Llibres

Evolució del pensament teològic cristià

Aquest llibre constitueix el tercer i últim volum d'una ambiciosa obra —l'única en el seu gènere apareguda fins ara a Espanya— que intenta oferir una síntesi històrica de l'evolució del pensament teològic cristià, des dels començaments fins als nostres dies.

El primer volum d'aquesta **Historia de la teologia cristiana** compren el període que va des dels orígens al segle XV. El segon volum estudia els segles XV, XVI i XVII, que inclouen els fenòmens històrics de la Pre-reforma, les Reformes catòlica i protestant i la Contrareforma. Aquest volum tercer abasta l'època moderna i contemporània, és a dir, els segles XVIII, XIX i XX, i amb ell l'impotent treball del pare Evangelista Vilanova arriba feliçment a la seva fi.

Per a l'anàlisi del pensament teològic de l'esmentada època, l'autor compta amb la col·laboració d'un especialista en el pensament filosòfic modern, el pare franciscà Josep Hereu i Bohigas, el qual no es limita a aportar unes descripcions dels sistemes filosòfics actuals amb l'única finalitat de juxtaposar-les a les anàlisis de l'autor principal, sinó que, en íntima connexió amb aquest, fa patent la implicació profunda de la reflexió filosòfica que anomenaríem "profana" amb el pensament teològic dels últims segles.

Com diu el prestigiós historiador Giuseppe Alberigo en el pròleg del present volum, "l'obra de dom Vilanova s'insereix de manera significativa en el clima espiritual i cultural obert per Joan XXIII i el concili Vaticà II, testimoniant la seva fecunditat fins i tot en l'àmbit científic". A més a més, es pot dir, que és en aquest últim volum de la seva **Historia de la teologia cristiana** on l'autor es compromet més a fons en els seus judicis i apreciacions crítiques, sense dissimular les seves preferències particulars, encara que sempre amb una voluntat decidida d'objectivitat.

Tot això fa que el contingut d'aquest volum sigui quelcom més que un conjunt de lliçons.

acadèmiques, i es converteixi per al lector en una invitació constant a descobrir en els grans fenòmens culturals de la nostra època els signes dels temps que anuncien la irrupció del "regne que ve".

Evangelista Vilanova (nascut a Rubí l'any 1927) és monjo de Montserrat i professor de la Facultat de teologia de Catalunya. És autor de l'edició crítica de la **Regula Pauli et Stephani** (1959). Amb l'interès d'oferir una rigorosa divulgació teològica, ha publicat **El coratge de creure** (1976); versió castellana: **La osadía de creer**, (1978), **Conèixer Déu, parlar de Déu** (1980), **La litúrgia des de l'ortodòxia i l'ortopràxi** (1981), **Un temps per a Déu** (1982), **Esperit i llibertat** (1988), **La fe cristiana entre la sospescha y la inocència** (1990). Fundador (1958) y director de la revista "Questions de vida cristiana", és membre del consell de redacció de les revistes "Concilium" (Secció de litúrgia) i "Phase".

C.C.

Una síntesi oberta de la fe cristiana

El títol d'aquest manual s'inspira, certament, en el Compendi de teologia de Sant Tomàs d'Aquino, versió molt reduïda de la cèlebre Summa Teològica. Sense que evidentment es pugui comparar el projecte del present llibre amb l'obra de l'Aquinate, la presideix, tot i així, la mateixa ambició, la d'oferir una síntesi als qui desitgen conèixer i comprendre la fe de l'Església.

L'autor confessa, a més a més, que sempre ha tingut present la lletra i l'esperit de les obres de Tomàs, no solament circumscribint-se a allò que ell va escriure, exposa i organitza en una construcció intel·lectual immensa i harmoniosa, sinó adreçant-se a la realitat que va tractar de buscar a través d'aquesta estructura. Partint del que Tomàs ens mostra, podem respondre a molts interrogants que ell no pot tenir presents. El seu interès per fer lloc a tota la veritat sense difuminar-ne cap, per extreure de l'error la seva part de veritat, per utilitzar a vegades les paraules d'altres a fi d'expressar millor les seves pròpies idees, així com la seva cura no refusar, sinó reformular una tesi que li sembli susceptible d'una interpretació sana responen a una actitud humil i magnànim, que no és eclecticisme o compromís, sinó síntesi absolutament personal que aconsegueix emergir de la tradició amb un nou rostre.

Tot això és el que l'autor ha tractat d'imitar, almenys des de lluny. Si constantment cita Sant Tomàs és perquè sempre el consulta i perquè té el convenciment que és impossible expressar algunes coses amb termes més encertats que els utilitzats per ell. Això no obstant, aquest recurs a Tomàs no ha d'entendre's com una invocació de la seva autoritat, ja que, per a les coses essencials de la fe, no hi ha altra autoritat que la de l'Escriptura i les instàncies supremes de l'Església. De tot el que ell va dir, només serveixen els seus arguments. Malgrat tot, Tomàs roman sempre com un mestre incomparable, que respecta la llibertat i obertura del pensament davant la veritat.

El pla d'aquest Compendi de teologia és fàcil de comprendre. Tot comença per la revelació divina, que constitueix la **part primera**. Abans de tot, Déu es revela a si mateix i ens revela la nostra relació amb ell. És la **segona part** de l'obra. Déu no va romandre sol, sinó que va crear. Per això estudiem l'home i el seu món, la seva naturalesa i destí, que és el d'assolir Déu. I tractem de la gràcia, que la fa capaç d'aconseguir aquesta meta. També ens detenim en la destrucció de l'obra de Déu, que és el pecat, la mort, el mal. La creació i la gràcia vertebrar la **tercera part** del llibre. Després ve l'encarnació de Déu, Crist, que és el vèrtex suprem de tota la creació i el nostre salvador per la seva creu i resurrecció. És la **quarta part**, el centre d'aquest llibre: Jesucrist. A Crist segueix l'Església, congregació exterioritzada i organitzada en la qual Crist ressuscitat habita a través del seu Esperit. I actua a través d'ella transformant els homes. Comença per transformar-los interiorment i personalment, perquè aquesta obra es vessi sobre el món de les realitats terrenes. Tema de la **cinquena part** és l'Església de Crist. Fins que Crist vingui per segona vegada. És la **sisena part** i última: l'escatologia. En aquest instant, la fe serà eclipsada per la visió. Però serà el mateix objecte, la mateixa veritat, la mateixa realitat.

El pare Marie-Joseph Nicolas és un teòleg dominic molt vinculat als ambients intel·lectuals de l'Església de França. Professor durant quaranta anys a la Facultat de teologia de Toulouse, ha tingut a més a més una activitat infatigable com a conferenciant, predicador i com a autor de nombrosos llibres i articles.

C.C.

Marie-Joseph Nicolas
COMPENDIO DE TEOLOGIA

Marie-Joseph Nicolas.
Compendio de Teología.
Ed. Herder

Vilanova i la Geltrú
El museu Balaguer restaura una mòmia egípcia de 4.000 anys d'antiguitat

El Museu Víctor Balaguer, de Vilanova i la Geltrú, que compta amb una de les col·leccions públiques més nombroses d'art egipci a Espanya, ha iniciat la restauració d'una mòmia de 4.000 anys d'antiguitat.

Un portaveu del Museu Balaguer va dir que la mòmia estarà exposada durant sis mesos a un bany de gas argó per eliminar les bacteries que pugui tenir i així afavorir la seva conservació.

Segons els estudis radiogràfics, la mòmia correspon a un individu d'uns cinc anys, de sexe indeterminat, que, igual que la major part de les que té el Museu Nacional Arqueològic de Madrid, va ser portada a Espanya pel diplomàtic i egiptòleg Eduard Toda fa més d'un segle.

Des que el 1886 Toda va donar la seva col·lecció egípcia al Víctor Balaguer, la mòmia ha sofert una lenta degradació, especialment visible en els teixits de l'envoltura, a conseqüència de la interacció amb agents físics, químics, medi-ambientals i biològics.

La restauració, que es durà a terme a Madrid, serà efectuada per tècnics de l'Institut de Conservació de Béns Culturals del Ministeri de Cultura, institució que finançarà aquesta intervenció amb l'Ajuntament de Vilanova.

El Museu Balaguer ja va encarregar prèviament una anàlisi quantitativa dels agents degeneratius de la mòmia, denominada popularment Nesi, amb la finalitat de determinar

les mesures més idònies per detenir la seva degradació.

Procedent de les excavacions de Tebas, la mòmia que ara es restaura està coberta per dues plantilles polícromes situades sobre el pit i les cames i subjectades amb benes horitzontals.

El nom d'Eduard Toda —reconegut internacionalment, tot i que la seva tasca científica es desconeixia en el seu país— figura, junt amb el jueu espanyol Salomón Fernández, antiquari cairotà, com els únics espanyols esmentats en el llibre Dawson i Uphill (1972), índex biogràfic que reuneix tots els personatges importants relacionats amb l'egiptologia.

La investigadora de la Universitat de Barcelona Trinitat Montero ha conclòs recentment el primer inventari dels diferents objectes arqueològics duts a Espanya per Eduard Toda, dipositats en el Museu Arqueològic Nacional i el Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú.

En el Museu de Vilanova, Toda diposità un lot de 158 peces egípcies, entre les quals l'esmentada mòmia, dos cranis, restes de fruites, màscares de fusta, un fragment de sarcòfag, ceràmica, diversos "ushebtis", amulets, un con funerari, una naos funerària, un coixí de fusta i benes, de les quals només se'n conserven 98.

J.O.

Se celebra a Barcelona, coincidint amb els Jocs Paralímpics

V Biennal Internacional de Teatre de Sords

Set companyies de sis països participen del 9 al 13 de setembre a la V Biennal Internacional de Teatre de Sords, que se celebra a Barcelona coincidint amb els Jocs Paralímpics (JJPP).

Els grups que intervindran en la Biennal estan formats per actors sords que treballen professionalment en els seus espectacles i habitualment es presenten a festivals internacionals.

Entre les novetats d'aquesta cinquena edició figura la presència del laboratori d'ensenyança i creació teatral de l'Escola d'Arts Visuals de Moscou i dels joves actors del Deaf Performing Arts program de la Gallaudet University de Washington, que ha participat en films com "Hijos de un dios menor" o sèries de TV com "La bella y la bestia" y "Cagney y Lacey".

Les altres companyies participants són Berliner Behorlosen Buhnenclub (Berlín, Alemanya), Ten Fingers (Tel-Aviv, Israel), Manawah Deaf Drama (Ashhurst, Nova Zelanda), Sennigyan (Kawasaki-Shi, Japó) i Bernard Bragg (EE.UU.).

Els responsables de la Biennal, el Centre Recreatiu de Sords de Barcelona (Cerecutor), ha programat a més a més el II Simposi sobre el Sord que gira entorn al tema de "La comunitat i el llenguatge de signes" i el certamen artístic Cultursordo, que se celebra a L'Institut del Teatre de Barcelona.

J.O.

La seducció pel perill incita a practicar esports d'aventura

La passió pel risc i el desig de retornar als espais naturals per lluitar contra els elements són algunes de les motivacions que empenyen milers de persones a practicar els denominats esports d'aventura, que aquest estiu s'han cobrat a Catalunya tres víctimes mortals.

Diffícil d'entendre pels amants del sedentar o del turisme tranquil, aquest tipus d'esports, que impliquen sempre un risc físic per a les persones que els practiquen, han incrementat els seus afeccionats durant els últims anys, especialment entre els joves de les ciutats i executius.

Els joves, els caps de setmana i les vacances, els aprofiten per

descarregar l'adrenalina acumulada per l'estrès llançant-se des d'un pont penjats per una corda (ponting) o sortejar pedres i remolins a bord d'un bot pneumàtic per un riu d'aigües braves (rafting).

"Possiblement no es podrà demostrar, però dins d'uns anys seran moltes les persones que no hauran sofert un atac cardíac gràcies a la seva afició per practicar aquests esports de risc", segons digué Francesc Xavier Gabriel, director gerent d'una de les empreses pioneres en la comercialització dels esports d'aventura.

Aquesta opinió es confirmada també per alguns metges que recomanen als seus pacients, es-

pecialment executius, la pràctica d'aquests esports per descarregar l'agressivitat i apaivagar les crisis d'ansietat.

Les comarques lleidatanes del Pallars Jussà, del Pallars Sobirà i de l'Alta Ribagorça, en les quals abunden els espais naturals propicis per a aquest tipus d'esports i els rius de cabals ràpids, han vist incrementar el nombre de turistes de forma paral·lela a la popularitat que estan experimentant els esports d'aventura, que practiquen anualment unes 200.000 persones, segons fonts del sector.

El volum de negoci que han generat la pràctica dels esports d'aventura en aquestes comarques del nord de Catalunya du-

rant els últims cinc anys ha estat xifrat per Francesc Xavier Gabriel en mil milions de pessetes.

Hotels, campings, restaurants, comerços i transports s'han vist beneficiats per aquesta activitat, que han rellançat l'economia de la zona i ha fomentat el turisme, que s'ha convertit en la principal font d'ingressos, al mateix temps que ha contribuït a frenar l'emigració que amenaçava aquestes comarques.

Encara que el risc és alt —"és evident que si t'enfrontes amb els elements, aquests t'arrasen

quan es presenten de forma catastròfica", considera Gabriel—, el nombre d'accidents mortals que es registren en la pràctica d'aquests esports no és excessivament elevat.

Durant aquest estiu, tres persones han mort mentre practicaven aquests esports, encara que només una persona, la jove Mercè Ribó, que baixava del barranc de Sant Pere de Sort quan fou sorpresada per una riuada, havia contractat els serveis d'una empresa d'esports d'aventura.

De les altres dues persones mortes, Antonio Fernandez del Pozo i Javier Lorezo, la primera practicava barranquisme lliure a Querol (Ripollès) i la segona saltava en parapent en una demostració municipal a la localitat de Cabó (Alt Urgell).

"El risc augmenta si es va per

Unes 200.000 persones practiquen en el nostre país els esports d'aventura.

lliure o amb empreses que no compleixen tots els requisits exigits per l'administració. L'intruisme és també en aquest sector una de les coses que més perjudica el mercat, digué Francesc Xavier Gabriel.

El passat 24 de juny va entrar en vigor la normativa dictada per la Generalitat que obligava a totes les empreses que es dediquen a ls esports d'aventura a Catalunya, aproximadament unes 40, a garantir la seguretat dels seus clients.

Els últims accidents han accelerat l'aprovació d'un altre decret del departament de Turisme, aquest mes de setembre, que obligarà els guies o monitors d'aquests esports a superar un curs de 300 hores abans d'obtenir el corresponent permís.

■ P.L.L.

Concurs d'articles periodístics

IV Centenari de l'aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia

1. La participació és oberta a tothom i no implica cap tipus de pagament en concepte de drets d'inscripció.

2. Els temes:

- Reus i la devoció a la Mare de Déu de Misericòrdia.
- Diàleg, cultura i fe.
- L'actualització del missatge.

3. Podran tenir premi aquells articles periodístics que, escrits en llengua catalana, es presentin per duplicat a la Comissió Gestora del IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia, Ajuntament de Reus, plaça del Mercadal 1, 43201 REUS (Catalunya), tel. (977) 75 96 00, fax. (977) 34 41 62. Al sobre, es farà constar "Concurs periodístic, IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de

Misericòrdia".

4. El termini per a la presentació dels articles finalitza el dia 30 de juny de 1993.

5. S'estableixen tres premis de 25.000 Ptes. (Vint-i-cinc mil pessetes) cadascun.

6. El jurat serà format per tres periodistes de reconegut prestigi.

7. El lliurament de premis es farà coincidint amb l'atorgament dels Premis Reus 1993.

8. El jurat podrà declarar deserts els premis, si aquest és el seu criteri.

9. Qualsevol cas no previst en aquestes bases serà resolt per l'organització, d'acord amb els membres del jurat.

10. La participació en aquest concurs pressuposa l'acceptació d'aquestes bases i la renúncia a qualsevol reclamació legal.

XVII Assemblea de la Renovació Carismàtica de Catalunya

Tindrà lloc els propers 19 i 20 de setembre, dirigida pel P. Emiliano Tardif M.S.C. Missioner a Sto. Domíng, per celebrar les meravelles de Jesús Senyor i Salvador. Hi haurà pregària de guariment.

Tothom hi és convidat!

Lloc: Pavelló Club Joventut, Badalona, c/. Ausias Marc, 61-77 cantonada c/. Alfons XIII (Davant metro parada Pep Ventura)

Horari: De 9.30 a 20.30 h.

Metro: Final línia 4-groga, parada Pep Ventura

Bus: B-24 i B-25

LA SARDANA I LA DANSA

Sant Joan de les Abadesses manté viva la tradició sardanista

L'abundor de festes majors és ben clara i constitueixen el nervi principal de les activitats populars. Però moltes vegades la idea de festa "major" queda diluïda o es complementa contractant una cobla o orquestra de més qualitat de les que habitualment es presenten a la localitat, o presentant l'artista de moda.

A Sant Joan de les Abadesses, a la comarca del Ripollès, es mantenen algunes de les tradicions que havien estat diversió en els nostres avis o potser en generacions anteriors, i es concentren principalment en el ball i cerimònies de les pabordesses, amb les Serenates, la Cercavila i el Ball dels Pabordes en dues ocasions. El Ball dels Pabordes és una dansa composta de diferents moments, que s'anomenen Salutació, Ventall, Alfàbrega i Almorratxa. Hi ha també les Serenates, unes salutacions musicals que es fan sota el balcó o davant del domicili de les Pabordesses en anar-les a buscar a casa seva.

La Salutació, com el nom indica, és la incorporació de les quatre parelles a la dansa, amb punts senzills i rístols i reverències. El Ventall és un petit banderí que porta el nom de les festes de Sant Joan, i les parelles ballen a tall de passeig, fent la presentació

i saludant-se quan es troben en les seves evolucions; els giravolts i rinxols estant degudament reglamentats i acaben amb moviments de ziga-zaga. L'Alfàbrega és un ramell que llueixen les noies i que es posen al pit; és el moment ple de la dansa, quan els seus components, agafats de la mà i saltironant fan una volta a la plaça, i l'acaben fent ofrena de l'alfàbrega als nois, en correspondència a la que abans han rebut les noies. Acaba la dansa amb l'Almorratxa, que el noi porta a la mà i de la qual pengen unes cintes, i que conté aigua de colònia. Durant la dansa, que repetirà voltes a la plaça, el noi ruixarà la noia i després, ja camí de la Casa de la Vila, ho farà al públic.

El Ball dels Pabordes, com la Cercavila que fa la cobla, recorre diversos carrers de la vila, i interpretant a cadascun una sardana, així com la festa de la tornaboda, constitueixen moments àlgids d'una festa major fidel a allò de la relació entre el passat i les identitats. La podreu gaudir els dies 12 al 15 de setembre.

■ Josep Ventura

televisió

Programació del 13 al 19 de setembre de 1992

TV
3

DIUMENGE, 13

09.15 Sardanes
09.30 Clup super 3
12.35 Marc i Sophie (D)
13.05 Benson (D)
13.35 Els hotels dels famosos
14.05 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Club super 3
16.00 Tarda de cine:
«L'inspector Clouseau»
17.30 Tex Avery
17.55 Efectes especials
19.00 La doble vida de Henry
19.30 Magnum (D)
20.30 Gol a gol
21.00 Telenotícies - El temps
21.30 30 minuts
22.30 Cine nit: «Fuga de Nova York»
23.45 T/N Última hora
23.50 Històries de Ray
Bradbury (D)
00.10 La jungla dels diners (D)

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

11.05 La guerra dels sexes
12.35 Rufina total
13.05 La successora (D)
14.00 T/M comarques
14.30 Telenotícies Migdia

15.15 El temps
16.35 Paradise
19.25 De què vas!
21.00 Telenotícies - El temps

DILLUNS, 14

09.15 Harmonia
09.20 Planeta terra
10.15 Nena bonica
11.45 A cor obert
13.35 Veïns (D)
15.20 Desitja'm sort
16.05 El meu carrer (D)
17.20 Roseanne
19.50 Rufina total
22.05 Betes i films
21.30 Pantalla: «Goldfinger»
23.35 Telenotícies nit
24.00 Canal 12 (D)

DIMARTS, 15

09.15 Harmonia
09.20 Planeta terra
10.15 Nena bonica
11.45 A cor obert
13.35 Veïns (D)
15.20 Desitja'm sort
16.05 El meu carrer (D)
17.20 Roseanne
19.50 Club super 3
21.50 Rufina total
21.05 Mister Bean

21.30 Amor a primera vista
23.00 A dreta llei (D)
23.50 Telenotícies nit
00.15 Brigada mòbil de Xicago

DIMECRES, 16

09.15 Harmonia
09.20 Planeta terra
10.15 Nena bonica
11.45 A cor obert
13.35 Veïns (D)

15.20 Desitja'm sort
16.05 El meu carrer (D)
17.20 Roseanne
17.25 Club super 3
19.50 Rufina total
21.00 Julie
21.30 Cinema 3:
«Tootsie»
23.35 Telenotícies nit
24.00 Portaavions

DIJOUS, 17

09.15 Harmonia
09.20 Planeta terra
10.15 Nena bonica
11.45 A cor obert
13.35 Veïns (D)
15.20 Desitja'm sort
16.05 El meu carrer (D)
17.20 Roseanne
17.30 Club super 3
19.50 Rufina total
21.00 Quico
21.30 El joc del segle
23.00 Actual
23.50 Telenotícies nit
00.15 Hotel Fawity

DIVENDRES, 18

09.15 Harmonia
09.20 Planeta terra
10.15 Nena bonica

11.45 A cor obert
13.35 Veïns (D)
15.20 Desitja'm sort
16.05 El meu carrer (D)
17.50 Club super 3
21.00 Polèmic
22.40 Pel·lícula:
«Problemes al paradís»
00.25 Telenotícies nit
00.50 Cinema de mitjanit

DISSABTE, 19

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 El show
de Jerry Lewis
13.00 El joc del segle
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Clup Super 3
15.35 Tarda de cine:
«Perfecte»
17.35 Betes i films
18.05 Mira què diu el nen
18.30 Simon i Simon
19.20 Katts i gos (D)
19.45 L'espantaocells i la Sra.
King (D)
20.30 Telenotícies
21.00 Això és massa
22.99 Cine nit:
«Piranya»
23.45 Cinema de mitjanit

TV
2

DIUMENGE, 13

07.30 Cadena de las Américas
10.00 Temes i personatges
11.00 SANTA MISSA
11.45 Conèixer Europa
12.00 J.J. Parolimpics
12.10 El mejor deporte
17.30 Anillos de oro
18.30 Documentos TV
19.30 L'informatiu cap de setmana
18.45 Sesió de verano: «Hotel
paraiso»
21.20 El honor de la sangre
23.00 Estudio estadio
23.00 El honor de la sangre
23.45 Off cinema: «La muerte
de un viajante»

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

07.30 Cadena de las Américas
10.00 La salut de les ciutats
11.00 Literal
11.30 Mar endins
12.00 Juego de niños
12.30 Xafarranxo
14.30 Teleuna
15.00 Cifras y letras
21.50 L'informatiu vespre

DILLUNS, 14

12.45 Els contes de la Nana
Bunilda

12.50 J.J. Parolimpics
13.00 Dr. Caparrós medicina
general
13.30 Atac i gol
14.00 Barcelo retalls
15.30 Exposiciones universales
16.30 Volta ciclista a Catalunya
17.30 Mundo de fieras
18.15 Sesió de verano:
«Sherlock Holmes y la
mujer de verde»
19.30 La barberia
20.00 Ceremonia de clausura
de los Juegos
Paralimpicos
22.45 L'informatiu vespre
23.00 La estrella es... América:
«Pueblo de madera»
00.30 Jeeves y Wooster
01.30 Cine club: «Sigamos la
flota»

DIMARTS, 15

12.55 Professor Falcó
13.00 Dr. Caparrós medicina
general
13.30 Maquis a Catalunya
14.00 Barcelona retalls
15.30 Exposiciones universales
17.30 Mundo de fieras
18.00 Sesió de verano: «Las
mujeres vikingo y la
serpiente del mar»

19.30 El mejor deporte
22.15 L'informatiu vespre
22.30 El chino
00.00 Jeeves y Wooster
01.00 Cine club: «La bribona»

DIMECRES, 16

12.55 Professor Falcó
13.00 Dr. Caparrós medicina
general
13.30 Maquis a Catalunya
14.00 Barcelo retalls
15.30 Documental
16.00 Futbol. Copa UEFA
17.45 Mundo de fieras
18.30 Sesió de verano: «Su
milagro de amor»
20.00 El mejor deporte
21.00 Tendido cero
21.30 L'informatiu vespre
22.00 Festival de cine: «La
mano izquierda de Dios»
23.30 Treinta y tantos
01.15 Cine club: «Anzaca, la
guerra de las Antipodas»

DIJOUS, 17

22.55 Professor Falcó
13.00 Dr. Caparrós, metge de
poble
13.30 Maquis a Catalunya
14.00 Barcelo retalls
15.30 Exposiciones universales

16.30 Mundo de fieras
17.30 Falcon Crest
18.15 Sesió de verano: «El
hombre de Marruecos»
19.30 El mejor deporte
22.00 L'informatiu vespre
22.00 Jueves cine: «Entre líneas»
00.00 Treinta y tantos
00.45 Cine club: «La noche
fantástica»

DIVENDRES, 18

10.00 Poble Nou, New Village?
12.55 Professor Falcó
13.00 Doctor Caparrós, metge
de poble
15.30 Exposiciones universales
17.15 Falcon Crest
17.30 Mundo de fieras
18.15 Sesió de verano:
«Esmeralda de Zingara»
19.30 El mejor deporte
21.00 Días de cine
22.00 Detective privado
22.45 En escena
00.45 Cine club: «Todo vale»

DISSABTE, 19

07.30 Cadena de las Américas
10.00 Escudella barrejada
12.00 135 escons
12.30 L'estiu a Catalunya
13.00 El mirall

13.30 Atac i gol
14.00 El mejor deporte
18.00 Anillos de oro
19.00 Días de cine
19.30 En portada
20.00 L'informatiu cap de setmana
20.15 Nuestros detectives

22.00 Ven al paralelo
23.00 No se bailar
23.30 Nit de teatre: «Timon
d'Arenes»
01.15 Sabor a muerte

canal
33

DIUMENGE, 13

12.00 Harmonia (estéreo)
13.00 Voleibol paralímpics
16.00 Goalball paralímpics
16.00 Bàsquet paralímpics
18.00 Bàsquet paralímpics
19.30 Programa resum
paralímpics
19.55 L'equalitzador
20.45 Thalassa
21.30 Gopl agol
23.00 Canal 33: «El saxo
macabro»
24.00 Harmonia (estéreo)

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

16.50 Informació agrària
17.00 Gradua's, ara pot
17.30 Universitat oberta
17.55 Victor

18.10 Veïns
19.30 Planeta terra
21.20 Tot l'esport

DILLUNS, 14

20.00 Cerimònia de clausura
Jocs Paralímpics
23.00 Resum paralímpics
23.30 Anys de tendresa
00.15 La dimensió
desconeguda

DIMARTS, 15

19.55 Més enllà del 2.000
20.50 Esports
21.50 Sorteig super-10
21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33 - El
temps
22.20 Retorn a Brideshead
23.15 La volta al món en 80 dies

DIMECRES, 16

19.55 La revolució de la vida
20.50 Esports
21.50 Sorteig Lotto 6/49
21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33 - El
temps
22.20 60 minuts
23.15 Max Headroom
00.10 Una caseta al camp

DIJOUS, 17

19.55 VÍbria
20.05 Personal i intransferible
20.50 Motor a fons
21.50 Sorteig Super 10
21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33 - El
temps
22.20 Informatiu cinema
22.45 Cinema 33

DIVENDRES, 18

19.55 SIGNES DELS TEMPS
20.50 Esports

21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33 - El
temps
22.20 L'imperdible Parker
Lewis
22.45 Sputnik
Cliptobroquil
00.10 Mister Ed

DISSABTE, 19

12.00 Els cliptoman (E)
12.20 Zona V
12.50 Sputnik total
13.50 Perfils de la natura
15.10 Més enllà del 2000
16.55 Esports
20.00 Futbol
22.00 Flash notícies 33
22.05 Temporada de teatre
23.30 Jazz & Co
00.30 Els cliptoman

TV
1

DIUMENGE, 13
07.30 Espacio 17
08.00 Estamos de vacaciones
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Estamos de vacaciones
12.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
13.00 **PUEBLO DE DIOS**
13.40 Miller y Mueller
14.30 No te rías que es peor
15.00 Telediaro-1
15.35 Erase una vez las américas
16.00 Sesión de tarde: «El abuelo congelado»
17.25 Club Disney
19.20 Cuentos maravillosos
21.00 Telediaro-2
21.30 Compañeros de clase
22.00 Domingo cine: «La serpiente»
23.50 Noche de humor: «¿Quién es el jefe?» «Carol y compañía»
01.00 Perlas del melodrama: «La dama del velo»

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.05 Estamos de vacaciones

11.15 On li fa mal?
11.40 Sin vergüenza
12.10 Avance telediaro
12.15 Cristal
13.05 Las chicas de oro
13.30 El menú de cada día de Karlos Arguiñano
14.00 L'Informatiu migdia
14.30 No te rías que es peor
15.00 Telediaro-1
15.30 Abigail
18.05 De tal palo
20.00 Verano azul
21.00 Telediaro-2

DILLUNS, 14
07.35 Area deportiva
16.20 Vacaciones de cine: «Cicón»
18.35 Tiempos difíciles para el planeta tierra
19.25 Videos de primera
21.30 Sin vergüenza
22.00 Humor de: «Chic para todo»
23.50 Devorame 2
00.55 Generaciones
01.35 Cine 92: «El pasajero diez mil»
03.35 Cine de medianoche: «Sol y sombra»

DIMARTS, 15
07.35 Telediaro internacional
16.20 Vacaciones de cine: «Los desbravadores»
18.35 Tiempos difíciles para el planeta tierra
19.25 Videos de primera
21.30 Sin vergüenza
22.00 Sesión de noche: «Corazón de cristab»
23.55 Chicas de hoy en día
01.05 Generaciones
01.45 **TESTIMONIO**
01.55 Cine 92: «El globo de Cantolla»
03.30 Cine de medianoche: «Nocturno de amor»

DIMECRES, 16
07.35 Telediaro internacional
16.20 Vacaciones de cine: «La revuelta de los bárbaros»
18.40 Tiempos difíciles para el planeta tierra
19.25 Videos de primera
21.30 Sin vergüenza
22.05 Caja de risa
22.40 Juncal

23.35 El hijo de la isla
00.55 Generaciones
01.35 Cine 92: «La pajarera»
03.35 Cine de medianoche: «El joven Juárez»

DIJOUS, 17
07.35 Telediaro internacional
16.20 Vacaciones de cine: «Misterio en el castillo de Dracula»
18.30 Tiempos difíciles para el planeta tierra
19.25 Videos de primera
21.30 Sin vergüenza
22.15 El primi-juego
00.25 Muñecas
01.10 Generaciones
01.35 Cine 92: «Macario»
03.00 Cine de medianoche: «Propiedad»

DIVENDRES, 18
07.35 Telediaro internacional
16.20 Vacaciones de cine: «El hombre vino a matar»
18.40 Tiempos difíciles para el planeta tierra
19.25 Videos de primera

21.30 Sin vergüenza
22.05 Ahora o nunca
23.00 Alain Delon: «Por la piel de un policía»
01.50 Cine 92: «Yo fui un cavernícola adolescente»

DISSABTE, 19
07.30 Telediaro internacional
08.00 Estamos de vacaciones
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Estamos de vacaciones
12.05 Cristal
13.00 Las chicas de oro
13.30 Rockopop
14.30 No te rías que es peor
15.00 Telediaro-1
15.35 Dibujos animados
16.00 Sesión de tarde y aventura: «As de ases»
17.30 Objetivo indiscreto
18.00 Tras la pista del crimen
19.25 Juegos sin fronteras
21.00 Telediaro-2
21.30 Informe Semanal
22.30 Sábado cine: «Las locas peripecias de un señor mamá» «Grupo de asalto»

antena
3

DIUMENGE, 13
08.00 La llamada del oeste
08.30 Furia
08.50 Capitán Power
09.20 Archie y Sabrina
09.35 La guardería del domingo
11.00 Caza submarina
11.30 El hombre de los seis millones
12.30 Peyton Place
13.00 Polvo de estrellas I: «Suelo sagrado (Terra sagrada)»
15.00 Noticias
15.30 Especial cine: «La rebelión de los pájaros»
17.00 El cohe fantástico
18.00 Pasiones inmortales: «El color de la libertad»
20.00 El supergordo
21.00 Noticias
21.30 Polvo de estrellas II: «El baile de los vampiros»
23.40 Noche de lobos: «Hermanas»

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.00 Noticias
08.30 La guardería

10.03 Tan contentos
10.04 Viva la salud
10.15 La selva de cemento
11.00 Atrévete
12.00 Santa Barbara
13.00 Bonanza
14.00 Noticias regionales
14.30 Salvados por la campana

15.00 Noticias
17.20 Teletienda
17.33 La merienda
19.00 Supermarket
19.33 La ruleta de la fortuna
21.00 Noticias

DILLUNS, 14
15.30 Telecine: «Dos chicas, locas, locas»
18.30 Las aventuras del corcel negro
20.00 Master
21.30 Equipo A
22.31 La película del lunes
00.30 Noticias
01.00 Cine para el recuerdo: «Pánico en las calles»

DIMARTS, 15
15.30 Telecine: «Guerrero solitario»
18.30 Somos diez
20.00 Master
21.30 Nuevos policías
22.30 Película del martes (Comedia española)
00.30 Noticias
01.00 Historias de medianoche: «Zombi tres»

DIMECRES, 16
15.30 Telecine: «Salvaje Kid»
18.30 Historia de Marshall
20.00 Master
21.30 Luz de luna
22.30 Película del miércoles
00.30 Noticias
01.00 Catalunya a fondo
02.00 Cine para el recuerdo: «Treinta y seis horas»

DIJOUS, 17
15.30 Telecine: «Las confesiones de Tom Harris»
18.30 Somos diez
20.00 Master
21.30 Ohara
22.30 Quiereme mucho
00.00 Noticias
00.30 En el calor de la noche
01.30 Antena de cine: «Sintonia para un asesino»

DIVENDRES, 18
15.30 Telecine: «La furia del viento»
18.30 El príncipe Bel Aire
20.00 Master
21.30 Contacto en California
22.30 Quédate con la copla

00.00 Noticias
00.15 La clave

DISSABTE, 19
08.00 La llamada del oeste
08.30 Furia
08.50 Capitán Power
09.20 Archie y Sabrina
09.35 La guardería del sábado
11.00 Caza submarina
11.30 Thundercats
12.00 Los gladiadores americanos
13.00 Centímetros cúbicos
14.03 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 Farmacia de guardia
16.00 Quédate con la copla
17.30 Cosas de casa
18.00 Polvo de estrellas I: «El zorro»
20.00 Noticias
20.03 Master
21.00 Noticias
21.30 Rescate
22.30 Polvo de estrellas II
00.30 Polvo de estrellas III: «Un asesino te está mirando»
03.30 El clan

tele
5

DIUMENGE, 13
07.15 Entre hoy y mañana
07.45 Superguay domingo
10.30 Pressing catch
10.55 Coctelera Xuxa
11.25 Que gente tan divertida
11.55 La 5ª Marcha
14.55 Entre hoy y mañana
15.30 Cine fiesta
17.30 El millonario
18.25 Humor cinco soles
19.10 A fuerza de cariño
20.10 Gran pantalla de verano
21.45 Desde palma queridos padres especial verano
00.30 Colombo
02.05 Los Angeles de Charlie
02.55 Madrugada pop

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Entre hoy y mañana
07.30 Queridos padres
08.00 Desayuna con alegría
09.30 Alicia
10.00 Vacaciones en el mar
10.45 Teletienda
13.30 «...A mediodía alegría»
14.00 Vivan los compis
14.15 queridos padres
15.00 Entre hoy y mañana
15.30 Las dos Dianas
16.20 «María de Nadie»
18.00 Super Guay
20.45 Telecupón
21.05 La loba herida

DILLUNS, 14
11.00 Entre platos anda el juego
11.30 Tele 5 ¿Digame?
17.15 Charlas del corazón
17.30 Hugolandia

19.30 Hablando se entiende la basca
20.00 Su media naranja
22.00 Vip noche
24.00 Campeones
01.00 Entre hoy y mañana
01.15 Queridos padres

DIMARTS, 15
11.00 Entre platos anda el juego
11.30 Tele 5 ¿Digame?
17.15 Charlas del corazón

17.30 Hugolandia
19.30 Hablando se entiende la basca
20.00 Su media naranja
22.00 Noche de acción
24.00 Entre hoy y mañana
00.15 Hablando se entiende la gente
01.15 Mannix

DIMECRES, 16
11.00 Entre platos anda el juego

11.30 Tele 5 ¿Digame?
17.30 Hugolandia
19.30 Hablando se entiende la basca
20.00 Su media naranja
22.00 Cine 5 estrellas
00.00 Entre hoy y mañana
00.15 Noche de miedo
02.00 Mannix

DIJOUS, 17
11.00 Entre platos anda el juego

11.30 Tele 5 ¿Digame?
17.15 Charlas del corazón
17.30 Hugolandia
19.30 Hablando se entiende la basca
20.00 Su media naranja
22.00 Amor, humor y música
23.30 El millonario
00.30 Entre hoy y mañana
00.45 Pressing Boxeo

DIVENDRES, 18
11.00 Entre platos anda el juego
11.30 Tele 5 ¿Digame?
17.15 Charlas del corazón
17.30 Hugolandia
19.30 Hablando se entiende la basca
20.00 Su media naranja
22.00 Sensación de vivir
23.00 Melrose place
00.15 Entre hoy y mañana
00.45 Hablando se entiende la gente
02.00 Mannix

DISSABTE, 19
07.15 Entre hoy y mañana
07.30 Telecomedia
07.45 Superguay del sábado
10.30 Pressing catch
11.00 Armando bronca
11.30 Vip guay
12.00 El sheriff chiflado
12.45 Telecinco, ¿Digame?
13.00 Entre hoy y mañana
15.30 Cine fiesta
17.30 Xuxa Park
18.15 Mini serie
20.00 La loba herida
22.00 Vivan los compis
22.45 Humor cinco estrellas
23.30 ¿Sabes el último?
01.45 Vip noche

EMISSIONS RELIGIEUSES

TV1

Diumenge

09.00 Tiempo de creer
12.00 El día del Señor - Santa Misa
13.00 Pueblo de Dios

Dimarts

01.45 Testimonio

Dissabte

09.00 Ultimas preguntas

TV2

Diumenge

11.00 Santa Missa

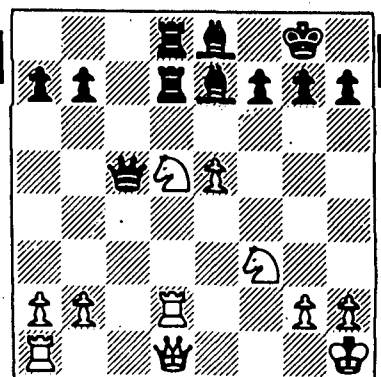
Canal 33

Divendres

19.55 Signes dels Temps

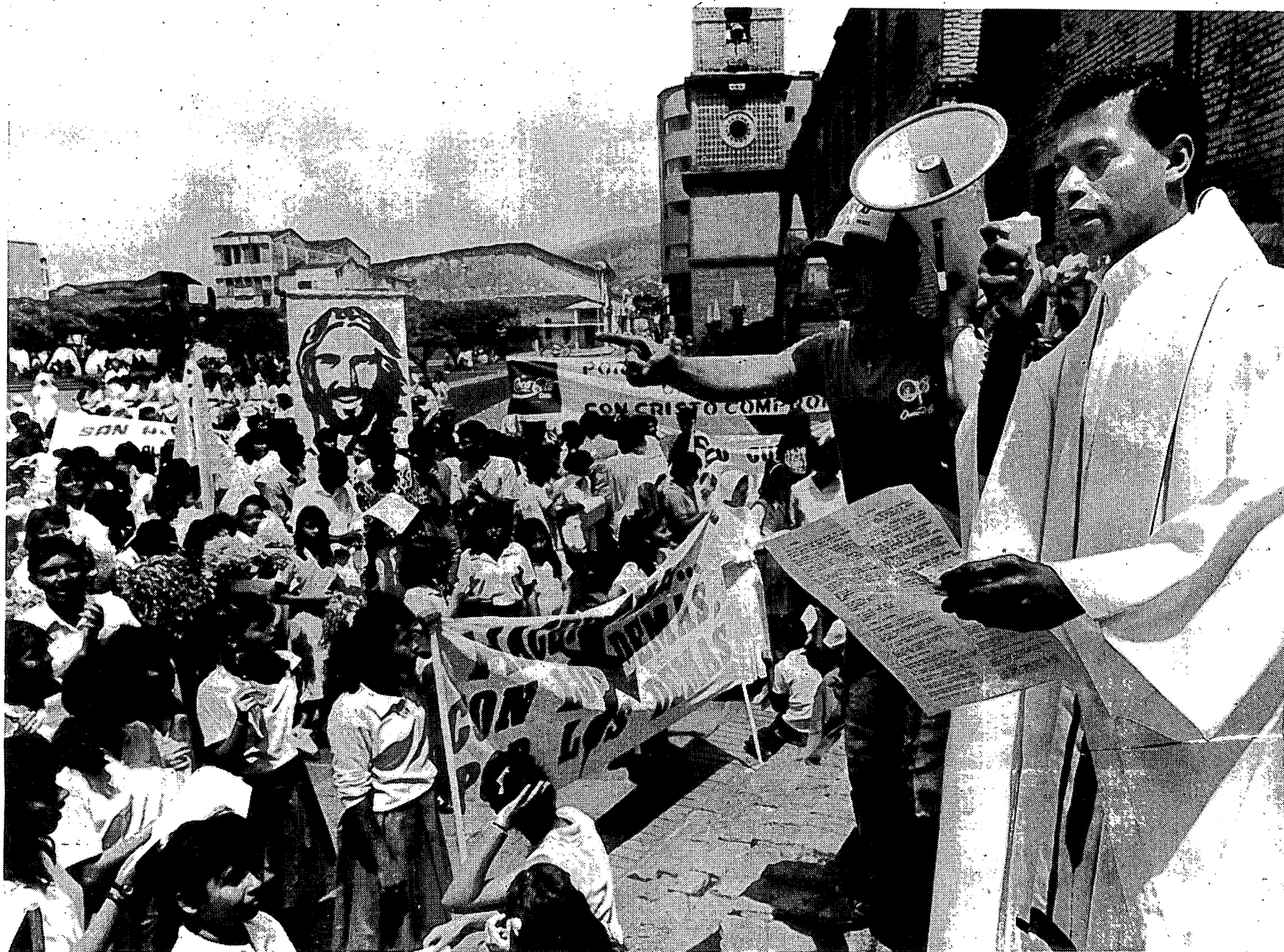
ENCREUATS

per Rosa Collett

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengelá (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Obispo Irurita, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaza de San José, 2º 1º

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa
Bisbat

LITÚRGIA / CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº
74

L'ESGLÉSIA CELEBRA

➤ a cura de PIETAT CAMPAJÓ

13 de setembre. Diumenge, XXIV de durant l'any. Lectures: Primera Ex 32:7-11.13-14; Salm 50; segona 1 Tm 1:12-17; tercera Lluc 15:1-32.

14 de setembre. Dilluns. L'Exaltació de la Santa Creu. Lectures: Primera Nm 21:4-9 (o bé Fl 2:6-11); Salm 77; segona Jo 3:13-17.

15 de setembre. Dimarts de la setmana XXIV de durant l'any. Lectures: Primera 1C 12:12-14.27-31a; Salm 99; segona Jo 19:25-27 (o bé: Lluc 2:33-35)

16 de setembre. Dimecres de la setmana XXIV de durant l'any. Lectures: Primera 1C 12:31-13:13; Salm 32; segona Lc 7:31-35.

17 de setembre. Dijous de la setmana XXIV de durant l'any. Lectures: Primera 1C 15:1-11; Salm 117; segona Lc 7:36-50.

18 de setembre. Divendres de la setmana XXIV de durant l'any. Lectures: Primera 1C 15:12-20; Salm 16; segona Lc 8:1-3.

19 de setembre. Dissabte de la setmana XXIV de durant l'any. Lectures: Primera 1C 15:35-37.42-49; Salm 55; segona Lc 8:4-15.

20 de setembre. Diumenge XXV de durant l'any. Lectures: Primera Am 8:4-7; Salm 112; segona 1 Tm 2:1-8; tercera Lc 16:1-13.

Litúrgia de les Hores
Setmana 4

Diumenge: Tot propi.

Dilluns: L'Exaltació de la Santa Creu. Festa.

Dimarts: La Mare de Déu dels Dolors. Memòria obligatòria.

Dimecres: St. Corneli i St. Cebrià. Memòria obligatòria.

Dijous: De fèria.

Divendres: De fèria.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

Diumenge: Tot propi.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

10 de setembre de 1992

CALENDARI

Diumenge, 13 de setembre. XXIV de durant l'any. St. Joan Crisòstom, b. dr.; Amat i Ligor, b.b.

El sol surt a les 5,29 i es pon a les 6,05 —Hora solar.

Festa major a la Llagosta.

Dilluns, 14 de setembre. L'Exaltació de la Santa Creu. St. Crescenci, nen, mr.

Festa major a Bellpuig d'Urgell, La Floresta, Ponts, St. Cugat Sessgarriques i Vilanova de Meià.

Dimarts, 15 de setembre. Mare de Déu dels Dolors. Sts. Nicomedes, mr. i Albi, b.

Dimecres, 16 de setembre. Sts. Corneli, p. mr.; Cebrià, b. Sta. Edita, vg. i beata Imelda, vg.

Festa major a Collbató, Ordino, Salàs, St. Corneli (Cercs), Tiana, Valldoreix i Vilafant.

Dijous, 17 de setembre. La Impressió dels estigmes de St. Francesc. St. Robert Belarmino, S.J., b. dr. Sta. Ariadna, mr.

Divendres, 18 de setembre. Sts. Josep de Cupertino, cfr. i Ferriol, mr.

Dissabte, 19 de setembre. Sta. Maria de Cervelló, vg. i St. Gener, b.

Festa major a St. Julià de Vilatorrada.

Diumenge, 20 de setembre. XXV de durant l'any. Sts. Eustaqui i Teopista i Fills, mrs. Sta. Felipa, mr.

D'ACÍ I D'ALLÀ

El meu punt de vista sobre el món

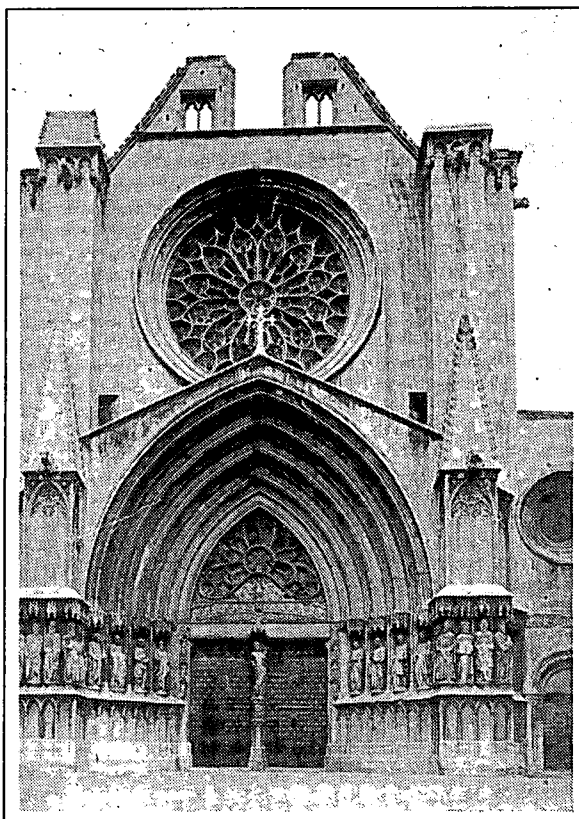
➤ PERE CAMPÀS BONAY *Monestir de L'Estany*

Cada persona enfoca d'una manera particular ben seva el món i tot allò que hi passa.

Si d'alguna cosa la suma d'anys que he viscut m'ha fet conscient, ha estat que ja, des d'infant, tot ho veia a la meua manera. El meu enfocament del món ha configurat el meu caràcter, palpable a les tertúlies.

Actualment, al poble o parròquia on visc, vaig als centres públics on la gent, joves i no tan joves, es troben, i sempre, assegut, sol, em sorprenen preguntant-me quin enfocament del món es fa aquest o a aquell altre. Ho trobo divertit. Ara veig que tot allò que he passat en el meu passat, respon al meu punt de vista particular sobre l'existència.

L'esplendor de les velles catedrals

*Catedral de
Tarragona*

De menuda vaig tenir la sort de viure amb un avi, fill de l'Empordà, que adorava la seva terra i sobretot la Catedral de Girona, on sovint hi anàvem quan acudíem al mercat dels dissabtes, amb el tren de foc.

El cas és que a Barcelona —on vivíem— el seu passeig matinal dels diumenges, era també cap a la Catedral barcelonina.

Em deia: "Irem a veure les oques del claustre", amb el seu accent gironí, però assistíem a la Missa, en la penombra de les naus, davant aquell altar major ple de ciris i una lleugera sentor d'encens...

I és que les catedrals imposen amb la seva presència, per tal com són la casa del poble de Déu, on els cristians cerquen el seu pastor, el seu bisbe, essent el diumenge el dia de les celebracions més solemnes; en realitat són el testimoni del passat, on les pedres parlen sense paraules.

A Catalunya tenim com a seus cabdals les de Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona, Vic, la Seu, Solsona

i Tortosa sense deixar en oblit Ripoll, Santa Maria del Mar, Sant Cugat del Vallès i no cal dir, Poblet, Santes Creus... i tants i tants llocs sagrats que ennobleixen la nostra terra, apropant-nos al Senyor.

Cadascun d'aquests monuments, són un prodigi de construcció, amb la gran rosa de cristalls acolorits, rera els quals el sol s'oculta a poc a poc, a la recerca d'un infinit meravellós. És llavors quan sentim la pau espiritual del recinte, segons diu un escriptor del segle XIII... "mentre la remor de la vida respecta els murs del santuari, restant sols un brunzit llunyà".

Les catedrals són arcs triomfals indestructibles, contra els quals la maldat no hi pot. Mai cap lloc del món ha donat als homes un sentiment de seguretat més profund. Representen la "seu episcopal" que es vol significar en la persona del bisbe, constituint ja de segles el centre de les corporacions medievals, lloc on es representaven els "misteris" o drames religiosos, refugi en cas d'un atac a la ciutat, envoltades d'un Hospital per pelegrins, un mercat, i el Palau

episcopal, ja que el bisbe era a la vegada responsable dels treballs o de l'assistència, deguda als esdeveniments, fossin de bon o mal averany.

Quasi totes elles són edificades al damunt d'antics temples romans, testimonis de la Fe dels avantpassats, que aprofitant els seus vestigis, s'han aixecat aquests impressionants monuments, amb sòlids murs i fermes contraforts, donant una sensació de voluntat i de presència inefables.

Així són les nostres catedrals, com la plana, com el bosc; tenen la seva atmosfera, el seu perfum, la seva gràcia, plenes de vida, el mateix que la Fe, que mou muntanyes i fa que s'enlairin cap al cel obres irrepetibles, lloant com "pedres vives", la grandesa del Creador, mentre els dies de festa, es deixa sentir el ressò de l'orgue en tota la seva majestat, omplint amb bells acords i melodies la solemnitat dels actes rituals, tot enfervoritzant el cor dels fidels.

➤ Pietat Campmajó

La litúrgia de l'Església està impregnada de la Sagrada Escriptura. És un fet universal, i no pas exclusiu de l'Església romana: En la celebració litúrgica, la importància de la Sagrada

Escriptura és enorme. D'ella es prenen les lectures que després s'expliquen a l'homília, i els salms que es canten, les pregàries, oracions i himnes litúrgics estan penetrats del seu esperit, i d'elles reben el seu significat les accions i els signes. Per tant, per procurar la reforma, el progrés i l'adaptació de la sagrada litúrgia, cal fomentar aquell amor suau i viu vers la Sagrada Escriptura, del qual donen testimoni la venerable tradició dels ritus, tant orientals com occidentals." (n. 24).

És clar, per tant, que un dels components imprescindibles de la formació litúrgica és la formació bíblica.

• Bíblia i litúrgia

Hi ha diverses maneres d'apropar-se a la Bíblia, i diversos interessos en la seva lectura. La manera pròpia de la litúrgia és la que més s'adiu amb la naturalesa mateixa de la Sagrada

Escriptura. En efecte: ¿què és aquesta, sinó el testimoni escrit d'allò que Déu ha fet i ha dit en favor dels homes, a través de la història de la salvació, i finalment en el misteri de Crist? I, ¿què és la litúrgia, sinó l'actualització, en l'Església, d'aquest misteri? No hi ha altra forma de conèixer el misteri de Crist, que celebrem en la litúrgia, més que escrutant les Escriptures. Quan les escoltem, en l'Església, és Déu que continua parlant ara al seu poble, és Crist que anuncia l'Evangeli.

Això vol dir que l'Església, quan llegeix l'Escriptura, ho fa estrictament des de la perspectiva de la fe, i no pas des d'un angle històric, literari, científic, o simplement encuriosit. La formació bíblica, en tant que part de la formació litúrgica, consisteix a aprendre a tractar l'Escriptura com la tracta l'Església en la litúrgia.

En altres temps, el poble trobava fàcilment en les parets de l'església, a la façana, en la decoració dels mosaics, les principals escenes de la

VIURE EN L'ESGLÉSIA

➤ a cura del Dr. PERE TENA

La formació litúrgica (3)

història de la salvació, representades.

No li mancava, doncs, al poble cristià un coneixement dels fets principals narrats en l'Escriptura.

Hom es podria preguntar si el coneixement de l'Escriptura és més viu actualment. És una pregunta que no es pot respondre amb simplisme.

Però si es pot afirmar que, si la formació bíblica es quedés a un nivell informatiu, o d'interpretació exegetica, no seria suficient per la formació litúrgica. En aquest cas, en efecte, mancaria aquell sentit de l'"avui" de Déu, que és bàsic per a l'ús litúrgic de la Bíblia.

• La comprensió dels textos

Més concretament, els textos bíblics que trobem en la litúrgia necessiten ser compresos en el context celebratiu.

Hi ha, d'una banda, les lectures pròpiament tals. El seu significat ens ve donat segons el context de la celebració, encara que es tracti dels mateixos textos. No és exactament el mateix, per exemple, escoltar les benaurances en la solemnitat de Tots Sants, o escoltar-les en la lectura contínua ferial. Com no és el mateix escoltar la narració de les nocces de Canà de Galilea en una festa de la Mare de Déu o en un casament. Aquesta dimensió dels diversos

contextos litúrgics és una font de riquesa en la comprensió de la litúrgia i de la Bíblia mateixa.

Els salms, en aquest sentit, excel·leixen. Només cal prendre el salm responsorial, i constatar com un mateix salm pot adquirir tonalitats diverses segons la lectura que el precedeix, o l'antífona que l'acompanya, o la solemnitat que se celebra.

Totes aquestes perspectives no s'aconsegueixen sense un apropament tranquil, meditatiu, contemplatiu, als textos bíblics, il·luminats per l'Esperit.

I encara hi ha altres textos bíblics que cal saborejar també, i trobar-hi el seu significat d'actualitat. Per exemple, les antífoes d'entrada a la missa del Gradual Romà, o les antífoes de comunió. Les primeres són una filigrana de la tradició de pregària de l'Església, i cal fer-se sempre la pregunta: ¿qui parla, en aquest text? En efecte, una vegada és

l'Església reunida (Sou just, Senyor...), altres és el Senyor que s'adreça al seu poble (Jo sóc la salvació del poble...), altres és una exclamació profètica (Alegreu-vos amb Jerusalem...). En les antífoes de comunió, en canvi, hi ha sovint una ressonància de l'Evangeli per fer adonar que el Crist Paraula de vida és el mateix Crist Pa de vida.

• La comprensió dels ritus

De la Bíblia ens ve també la interpretació dels gestos litúrgics fonamentals, especialment els signes dels sagraments, i la seva mateixa significació.

Per això, quan es vol entrar en la comprensió del ritual no n'hi ha pas prou amb conèixer la història de la seva composició; cal anar a la Bíblia per adonar-se que el gest sacramental està inserit en una història de salvació, acomplerta en Crist; i el sagrament, perquè és celebració d'aquest misteri de Crist, té en la Bíblia la seva explicació.

Només cal prendre un Ritual per adonar-se'n. Llegiu la pregària de benedicció de l'aigua per al baptisme, o la benedicció sobre els esposos, o la pregària d'ordenació dels bisbes, dels preveres o dels diaques... Aleshores es comprèn la unió entre formació bíblica i litúrgica.

LECTURES BÍBLIQUES

Cicle litúrgic "C" / DIUMENGE XXIV DURANT L'ANY

Primera lectura

"El Senyor es desdigué del mal que havia amenaçat de fer al seu poble"

El contingut d'aquesta lectura és una súplica vehement de Moisès en favor del poble de Déu. El motiu de la intercessió no són pas les bones obres del poble—el poble ha pecat!—sinó la memòria d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, els dipositaris de la promesa de Déu. La misericòrdia de Déu és, abans que tot, fidelitat a si mateix, a les seves promeses.

LECTURA DEL LLIBRE DE L'ÈXODE (32:7-11.13-14)

En aquells dies, el Senyor digué a Moisès. "Vés, baixa a la plana: s'ha pervertit el teu poble, que tu havies fet pujar de la terra d'Egipte. De seguida s'han desviat del camí que jo els havia prescrit. S'han fet un vedell de fosa i l'han adorat, li han sacrificat víctimes i diuen: «Poble d'Israel, aquí tens els teus déus, els qui t'han fet sortir d'Egipte». Per això el Senyor digué a Moisès: "Veig que aquest poble és rebel al jou. Deixa'm que s'inflami la meua indignació, i no en deixaré rastre. Després et convertiré en un gran poble".

Però Moisès apaivagava el Senyor, el seu Déu, i li deia: "Senyor, ¿per què s'encén el vostre enuig contra el vostre poble, que havíeu fet sortir de la terra d'Egipte amb gran poder i amb mà forta? Recordeu-vos d'Abraham, d'Isaac i d'Israel, els vostres servents; recordeu que els va jurar per vós mateix i els va dir: "Faré que la vostra descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i tot aquest país que jo us havia dit, el donaré als vostres descendents i el posseiran per sempre".

Llavors el Senyor es desdigué del mal que havia amenaçat de fer al seu poble.

Salm responsorial

"Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare, he pecat"

Les paraules del fill pròdig penedit acompanyen el text del Miserere, reunint dos textos penitencials clàssics. El text del salm continua destacant l'obra de Déu en la reconciliació del pecador: és Déu el que es compadeix, el que renta, purifica, fa renéixer un esperit ferm i crea un cor ben pur.

SALM 50:3-4.12-13.17 i 19 (R.: Lc 15,18)

Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant;
vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes;
renteu-me ben bé de les culpes,
purifiqueu-me dels pecats.

R.: Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare he pecat.

Déu meu, creeu en mi un cor ben pur,
feu renéixer en mi un esperit ferm.
No em llenceu de la vostra presència,
ni em prengueu el vostre esperit sant. R.

Obriu-me els llavis, Senyor,
i proclamaré la vostra lloança.
La víctima que ofereixo és un cor penedit;
un esperit que es penedeix,
vós, Déu meu, no el menyspreu. R.

Segona lectura

"Jesús vingué al món a salvar els pecadors"

El perdó dels pecats continua essent l'element central de la segona lectura: l'Apòstol es reconeix objecte de la misericòrdia de Déu, salvat per Jesucrist. Ell es confessa com el primer entre els pecadors. Altra vegada, la referència bàsica és la gràcia de Déu, que és més forta que el pecat de l'home.

LECTURA DE LA PRIMERA CARTA DE SANT PAU A TIMOTEU (1:12-17)

Estic agraït a Jesucrist, el nostre Senyor. És ell qui m'ha donat forces. Li agraeixo que m'hagi considerat prou fidel per a confiar-me un servei a mi, que primer blasfemava contra ell i el perseguia i l'injuriava. Però Déu s'apiadà de mi perquè, quan encara no tenia fe, no sabia què feia. La gràcia del nostre Senyor ha estat pròdiga amb mi, juntament amb la fe i l'amor en Jesucrist.

Això que ara et diré és cert, i del tot digne de crèdit: que Jesucrist vingué al món a salvar els pecadors, i entre els pecadors jo sóc el primer. Però Déu se n'apiadà perquè Jesucrist pogués demostrar primerament en mi tota la grandesa de la seva paciència, fent de mi un exemple dels qui es convertiran a la fe i tindran així la vida eterna.

Al rei de tot el món; Déu únic, immortal, invisible, honor i glòria pels segles dels segles. Amén.

Tercera lectura

"Al cel hi haurà alegria per un sol pecador convertit"

Les tres precioses paràboles de la misericòrdia de Déu culminen la litúrgia de la Paraula d'aquest diumenge. En totes elles es destaca el terme feliç: la joia i la festa perquè ha estat trobat allò que s'havia perdut. La referència que posa Jesús ens endinsa en el goig celestial, i ens dona la clau per interpretar el sentit de la festa cristiana.

LECTURA DE L'EVANGELI SEGONS SANT LLUC, (15:1-32)

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven entre ells i deien: "Aquest home acull els pecadors i menja amb ells". Jesús els proposà aquesta paràbola: «¿Qui de vosaltres, si tenia cent ovelles i en perdia una, no deixaria en el desert les noranta-nou i aniria a buscar la perduda fins que les trobés? I quan l'hagués trobada, ¿oi que se la posaria tot content a les espatlles i, arribant a casa, convidaria els amics i els veïns dient-los: "Veniu a celebrar-ho: he trobat l'ovella que havia perdut"? Us asseguro que al cel hi haurà també més alegria per un sol pecador convertit, que no pas per noranta-nou justos, que no necessiten convertir-se.

I si una dona tenia deu monedes de plata i en perdia una, ¿no encendria el llum, i escombraria la casa, i la buscaria amb tot l'interès fins que la trobés? I quan l'hagués trobada, ¿oi que convidaria les amigues i les veïnes dient-los: "Veniu a celebrar-ho: he trobat la moneda que havia perdut"? Us asseguro que hi ha una alegria semblant entre els àngels de Déu per un sol pecador convertit».

La bona nova de la misericòrdia de Déu (Lc 15:1-32)

E "Separats" i marginats

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven entre ells (vv. 1-2a). Sant Lluc ens fa fet escoltar Jesús exposant les condicions del deixeble que vol seguir-lo. Acabava aquesta revelació amb la petita paràbola de la sal, que el leccionari litúrgic omet (14:34-35): Com la sal, si el deixeble perd la fortalesa del seu compromís de seguiment, no serveix per a res: més val que el llencin fora. I adverteix: Qui tingui orelles per a sentir-hi, que ho senti (v. 35c). A continuació l'evangelista ens fa notar com justament els qui demostren sentir-hi són paradoxalment els qui la religiositat oficial considera indesitjables i els margina. Se li anaven acostant tots els recaptadors —els publicans— i els pecadors —els descreguts— per tal d'escoltar-lo. Vet aquí els marginats de la societat benpensant. S'acosten a Jesús, callen i escolten. Donen el primer pas de cara al seguiment. I els fariseus i els escribes murmuraven dient: Aquest acull els pecadors i menja amb ells (v. 2). Fariseu vol dir "separat". Separat dels indesitjables, dels transgressors, dels que no són de la seva classe. Tan separats que no són capaços d'acostar-se a Jesús que es fa amb els marginats, i no l'escolten. Així, a base de tanta separació asèptica, acaben maginats de la vida, de la salvació. Llavors la misericòrdia divina els dirigeix aquesta requesta —Jesús els proposa aquesta paràbola (v. 3).

S La moneda recuperada

Seguint el raonament de la paràbola anterior, l'evangelista ens ofereix una altra paràbola semblant a la primera. Ara el pastor és canviat per una dona que tenia deu monedes de plata —deu dracmes en el text grec, potser el dot d'aquella dona— i havent-ne perduda una, no para fins que la recupera. Com en el cas del pastor, aquesta dona convida amigues i veïnes dient-los: Veniu a celebrar-ho: he trobat la moneda que havia perdut (vv. 8-9). I Jesús repeteix: Us asseguro que hi ha una alegria semblant entre els àngels de Déu per un sol pecador convertit (v. 10). La conversió —la recuperació en la comunió— d'una persona esgarriada —la recuperació de l'home en definitiva— és tan important que l'alegria que produeix depassa l'interès i l'àmbit simplement de les relacions humanes per convertir-se en joia del cel, glòria de Déu. Si en la paràbola de l'ovella perduda Jesús s'identifica amb el pastor, ara, s'identifica amb una dona. Tots són iguals davant de Déu. Tots dos són recercadors diligents del que, essent seu, s'havia perdut. Si les persones humanes són capaces de fer tants esforços per trobar el que havien perdut, ¿què no farà la misericòrdia omnipotent de Déu? Perquè una altra de les característiques que cal remarcar en aquestes dues paràboles és que la iniciativa de la conversió —del recobriment— ve de Déu. I és que, com llegim en la segona lectura d'avui: Això que ara et diré és cert, i del tot digne de crèdit: que Jesucrist vingué al món a salvar els pecadors (1Tm 1:15).

J L'ovella perduda

Jesús justifica el seu capteniment presentant en forma interrogativa aquesta paràbola als que el critiquen. ¿Qui de vosaltres, gent benpensant, no faria el mateix que el pastor que ha perdut una ovella? La personificació de l'ovella perduda és evident. És l'ovella la qui s'ha extraviat i és la sol·licitud del pastor que la busca fins que no l'hagi trobada. L'accent, però, no es posa tant ni en el pastor ni en l'ovella, sinó en l'alegria del retrobament. No li retreu el seu malfet ni la castiga ni es lamenta de l'esforç esmerçat en la recerca. Quan l'hagués trobada, ¿oi que se la posaria tot content a les espatlles i, arribant a casa, convidaria els amics i els veïns dient-los: Veniu a celebrar-ho: he trobat l'ovella que havia perdut? (v. 9). La reflexió que Jesús fa als "separats" i als experts en religió és una invitació a la joia d'obrir-se a la bona nova: no sigueu tan circumspectes i tristos, somrieu a la vida que us arriba i que jo us porto. Perquè és el mateix Déu qui s'alegra per la conversió d'un pecador. Us asseguro que al cel hi haurà també més alegria per un sol pecador convertit, que no pas per noranta-nou justos, que no necessiten convertir-se. (v. 7). Dues característiques típiques de l'evangelí segons sant Lluc: la conversió i la joia. Totes dues juntes fan la proclamació de la bona nova de la misericòrdia de Déu. L'alegria de Déu, que es comunica a la humanitat, és immensament gran quan un pecador que s'havia perdut es converteix. El seu seient a la casa del Pare —reservat per ell des de sempre (Cf Mt 25:34)—, deixant de quedar buit —a causa de tristor—, torna a estar ocupat i esguardat amb cares rialleres.

E Els fills extraviats

El tríptic de paràboles sobre el goig del retrobament en justificació del capteniment de Jesús envers els marginats de la societat observant es clou amb la que podríem denominar la reina de les paràboles: la que la Vulgata anomena del fill pròdig. Aquest cicle C del leccionari dominical ja ens la va oferir el diumenge 4 de quaresma. Llavors prenia un to d'invitació a la conversió. Tornada a llegir ara reforça l'ensenyament sobre l'alegria que Déu experimenta —i nosaltres també hauríem de sentir— pel retorn —la conversió— del pecador: Aquest fill meu, que ja donava per mort, ha tornat viu; ja el donava per perdut i l'hem retrobat (v. 24). Per això s'ha de fer festa, s'ha de celebrar el fet de la redempció, que si bé és universal, és també individual per a cadascú de nosaltres. Així Jesús demostra que el seu comportament al temps del ministeri —la pujada a Jerusalem— és revelació de la voluntat salvadora de Déu. Us asseguro que hi ha una alegria semblant entre els àngels de Déu per un sol pecador convertit (v. 10) perquè així brilla la glòria —l'amor misericordiós— de Déu. Lliçó de joia, i també de confiança i alhora invitació a entrar en la justícia de Déu i deixar de mostrar-nos estiracordetes pel que fa a l'acolliment del germà esgarriat. Al final de la paràbola, el pare que tan generosament ha rebut el fill pròdig, surt a acollir també generosament el fill "fidel" incapaç d'entendre que ara hem d'alegrar-nos i fer festa (v. 32a). No sempre som capaços d'entendre correctament l'evangelí de la misericòrdia de Déu. I si deixa de ser bona nova, què és per a nosaltres l'evangelí?

> JOSEP M. ARAGONÈS

23. EL SILENCI DE DÉU

Si no, per què m'ha dit, en acompanyar-me a Missa, que he de pregar molt aquests dies, puix que hauré de decidir sobre la meua vida ben aviat...?

Oh, que en sóc de feliç, Senyor! Gràcies per fer-me tan feliç!

En Jan ja no plorava d'emoció misericordiosa com quan escoltava en Pep de cal Sebastià, ara les llàgrimes li corrien cara avall —sense notar-se—, però eren llàgrimes de tendresa, d'una joia inefable!

Quina noia tan xamosa —pensava—, quanta innocència! Que n'és de feliç l'Eudald! Déu meu, que s'acompleixin tots els seus desigs!

Un galop de cavall de deixondí. Era l'hereu Rabassa que venia amb la cara congestionada per la preocupació i amb una mirada freda que corglaçava. Saltà del cavall i començà a mirar i a remirar per terra. En Jan ja sabia el que buscava. La Caterineta, que no ho sabia, se'l mirava somrient —no sabia mirar d'altra manera la xamosa nina de can Badó— i, candorosament, li preguntà:

—Que heu perdut alguna cosa, hereu Rabassa?

A ben segur que la nena ho preguntà amb l'afany d'ajudar, si feia falta, però no ho entengué pas així l'enfurisma hereu, el qual, girant-se d'una revolada,

avançà vers la noia amb ànim hostil i rostre desengaixat i, agafant-la brutalment per les espatlles, li digué:

—Com ho sabries que he perdut alguna cosa, si tu no t'haguessis apropiat de la meua bossa?

I sacsejant-la com si fos una catifa, afegí:

—Vinga, gata maula, dóna'm els diners que m'has robat! Ara mateix, si no et donaré tantes fuetades que no et coneixerà ni ta mare!

En Jan estava al límit de la seva resistència. Cridava dintre seu amb totes les seves forces:

—No, no, hereu Rabassa! Aneu errat, la noia és innocent!

No els té els vostres diners! Deixeu-la tranquil·la, mal home, qui us dóna el dret de condemnar algú sense escoltar-lo?

Però per fora callava, callava... si bé no podia suportar el dolor interior que sentia, davant d'aquella injustícia! La noia s'havia aferrat a la Creu i l'home la sotragava com se fa amb una branca d'ametller per fer-li caure les ametlles.

En Jan sofria, sofria! El que veia i el que escoltava, sense poder fer res per esmenar-ho... el feien defallir!

Quan els crits d'amenaça havien arribat al paroxisme, la nena aixecà la mirada vers el seu atacant. En Jan veié

aquella carona —feta per somriure i per alegrar tothom— amb una expressió d'astorament, de por, de dolor, de desesperació, de decepció total... Malgrat que allò era massa, s'aguantà. Però quan l'hereu Rabassa, en comptes d'apaivagar-se, alçà el fuet per colpejar la nena... en Jan separà el braç esquerre de la Creu i agafà fortament el fuet del Rabassa dient un: Nooo! fort i planyívol com si sortís de la gola d'una mare.

La noia arrencà a córrer amb el rostre transformat, mentre anava dient: —Jesús, Jesús, gràcies, gràcies!

L'hereu Rabassa, con un embriac, retrocedia sense deixar de mirar la Creu, dient per a si mateix: què passa? què passa? Déu del Cel, què és això?

Per fi, girà cua i, agafant el cavall per les regnes, s'allunyà, camí enllà.

Es féu un gran silenci.

En Jan, encara fixat a la Creu, mantenia en la seva mà esquerra el fuet que havia pres a l'hereu Rabassa.

Jesús era allà, prop de la Creu. Amb un somriure agredolç digué:

—Baixa, baixa, Jan! Veus com no en saps?

En Jan, confús, no gosava ni mirar-se'l. Per fi, s'atreví a dir:

—Senyor, és que la volia pegar i ella és innocent!

—Sí, Jan, ja ho entenc, però no n'has sabut!

—Senyor, si m'ho permeteu, us diré que jo no us entenc a Vós! però sé que tot ho feu bé!

—Sí, Jan, ja està bé que sigui així!

La Providència del meu Pare, tot ho pot ordenar pel bé dels qui l'estimen!

L'hereu Rabassa avui havia de rebre una gran lliçó. La fe que encara li queda l'ha mogut a donar gràcies pel bon negoci fet, però s'enganya a si mateix, perquè el fet de pregar el fa sentir bona persona, i justifica tot el que fa, donant-ho per bo. Però no confia en Mi, ni estima ningú, sols el diner i ell mateix, la injustícia comesa amb la Caterineta, l'hauria humiliat fent-li descobrir la seva

precipitació, la seva falta de domini i l'excessiu amor al diner!

—I la Caterineta, Senyor?

—Tampoc no li anava malament descobrir que, en aquesta vida que ara viu, no tot són flors i violes. El sofriment fa madurar les persones i a la Caterina bona falta 'li fa! Quan tot s'hagués aclarit, més madura i agraïda, assaborint molt millor la seva felicitat, l'hauria poguda comunicar als altres amb major eficàcia.

—I el Pep de cal Sebastià? Té una cosa que no és seva...!

—Mira, Jan, és ben seva la bossa que ha trobat, perquè ja fa estona que va preguntant qui l'ha perduda per retornar-la-hi, però aquesta vegada no trobarà l'hereu Rabassa, perquè aquest no es fa amb els pobres i viu a l'altra banda de la vall. Tranquil, que al Pep li fan bona fàlia els diners.

—Ja veig que us he fallat, Senyor! Perdoneu-me!

—Ja estàs perdonat, Jan, ja estàs perdonat! I estigues tranquil que al Pare el teu error també li sortirà bé! L'hereu Rabassa s'ha omplert de temor de Déu. Pot semblar poc, però de moment ja n'hi ha prou.

L'esglai de la Caterineta ja està superat, perquè creu que s'ha fet un miracle que ella s'ha merescut. Va errada, però el Pare ho solucionarà aviat, puix que és una noia que prega i s'aconsella, i els que ho fan així sempre estan a punt de rebre la llum de dalt!

Bé, Jan, gràcies pels teus bons desigs. I dóna també gràcies a Déu, perquè també has estat alligonat.

—Sí, Senyor! Començo a entendre bé perquè Vós espereu tant i calieu tantes vegades!

Al final hi havia una nota que deia:

La idea d'aquesta rondalla la vaig trobar a la revista PAX (1949)

Em féu pensar molt i vaig escriure molts folis de paper aquell dia.

(Del llibre "Converses amb l'hermità de Sant Miquel de Turbians" de Mn. Francesc Cima i Garrigó)

continuarà

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 633

Som-hi nois!

A l'estiu, tinc la impressió que el temps vola. I, durant el curs, que va a pas de tortuga. El cas és que, l'estiu de 1992, ja ha volat. És hora, doncs, de tornar-hi. Ja m'enteneu, oi? Vull dir de tornar al "cole".

Aquests dies, si badem, ens posarem nerviosos i ens emmurriarem. La veritat és que preparant les coses anem tots una mica de bòlit. Cal pensar en moltes coses, roba, llibres, cartera, bosses, carpetes, bolis, etc. Ja se sap, per fer un treball es necessiten les eines.

Per altra banda, allò que em fa gràcia és tornar a veure tots els companys i companyes de la meua classe; i més encara, aquells amb els quals hi ha vertadera amistat.

Al "cole" hi passem moltes hores, eh. A part d'aprendre coneixements d'això i d'allò, és també molt interessant i agradable, el fet de relacionar-nos els uns amb als altres: parlar, jugar, i tenir alegries i maldecaps en comú. Per això, la mandra de tornar-hi, es compensa amb la il·lusió de retrobar-nos. Ja se sap, totes les coses tenen cara i creu.

Eixerits i Eixerides, ànim! Que tinguem tots un bon començament de Curs 1992-1993; i si pot ser, un acabament encara millor.

L'Eixerit

EN PITU CALSAPEU

ESTAVA
PENSANT QUE
LES
MATEMÀTIQUES...

...NO SÓN TAN EXACTES
COM DIUEN.

DOS MÉS DOS
SÓN QUATRE...
PERÒ DOS RENYS
DE LA MARE...

MÉS DOS RENYS
DEL PARE...

NO SÓN QUATRE
RENYS, SINÒ QUE
ÉS...

QUEDAR-ME
CASTIGAT GENSE
ANAR AL CINEMA
EL DIUMENGE.

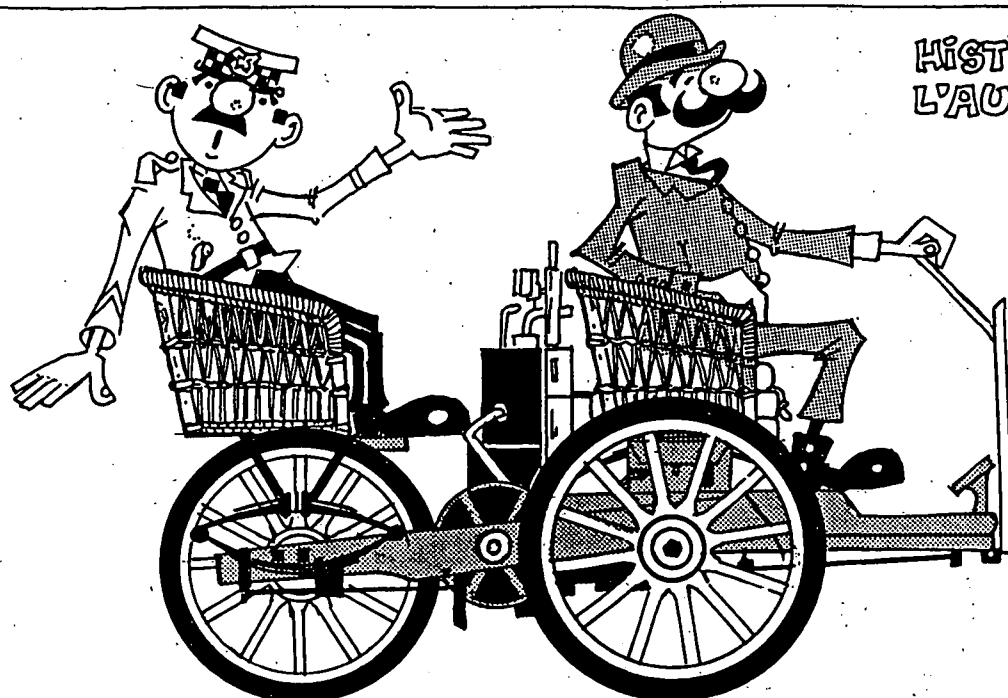
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluç, capítol 15, versets de l'1 al 32 (Lc 15:1-32).

Reflexionem: 1. Déu estima, i quan penedit del mal que hem fet tornem a ell, experimenta la joia de perdonar. Aquest és el tema de les paràboles que llegim avui. De fet, quan hi ha desavinences o malvolences entre els familiars, entre els amics, entre els companys es crea un clima estrany i trist. Quan es fan les paus, en canvi, i quan les coses s'aclareixen, tothom està content.

2. Els nois i noies cristians, conscients que tots necessitem que Déu ens perdoni constantment, han d'estar sempre a punt de veure la part bona de les persones, d'oblidar les ofenses i de conèixer la joia de perdonar. Les baralles i els rancors no porten enlloc; l'estimació i el perdó porten sempre alegria.

3. Jesús no renyava els qui no eren bons, ni els condemnava. Mirava de fer-s'hi amic. Jesús sabia que el mal no fa feliç a ningú. I ell ens estima i vol que siguem feliços. Quan fem el bé, estimem i perdonem, certament Déu se'n alegra. Perquè el bé sí que fa feliç.

■ El mossèn

HISTÒRIA DE
L'AUTOMÒBIL

NO 4 : EL COTXE
DEL SENYOR
BONET. 1890

El 1990 Catalunya va a celebrar el centenari del primer automòbil que va ser construït al nostre país. El Museu de la Ciència i de la Tècnica de Terrassa (que val sempre la pena de visitar) va exposar models únics de la història de l'automobilisme a casa nostra. Perquè, com en tantes coses, en això de l'automobilisme Catalunya va ser pionera a l'estat espanyol.

Fou l'enginyer Francesc Bonet i Dalmau qui va fabricar i patentar el primer motor d'explosió. L'any 1889, visitant l'Exposició Universal de París, va quedar fascinat pels automòbils que allí s'exposaven i va comprar un motor Daimler. Aquell mateix any el senyor Bonet ja va passejar pel Passeig de Gràcia de Barcelona amb el seu cotxe, de projecte i construcció propi, i que és sens dubte el primer automòbil construït a la Península Ibèrica.

L'Agent 0013

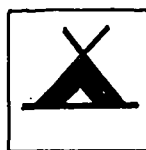
CREU ROJA

GASOLINERA

TALLER

CAMPING

AIGUA POTABLE

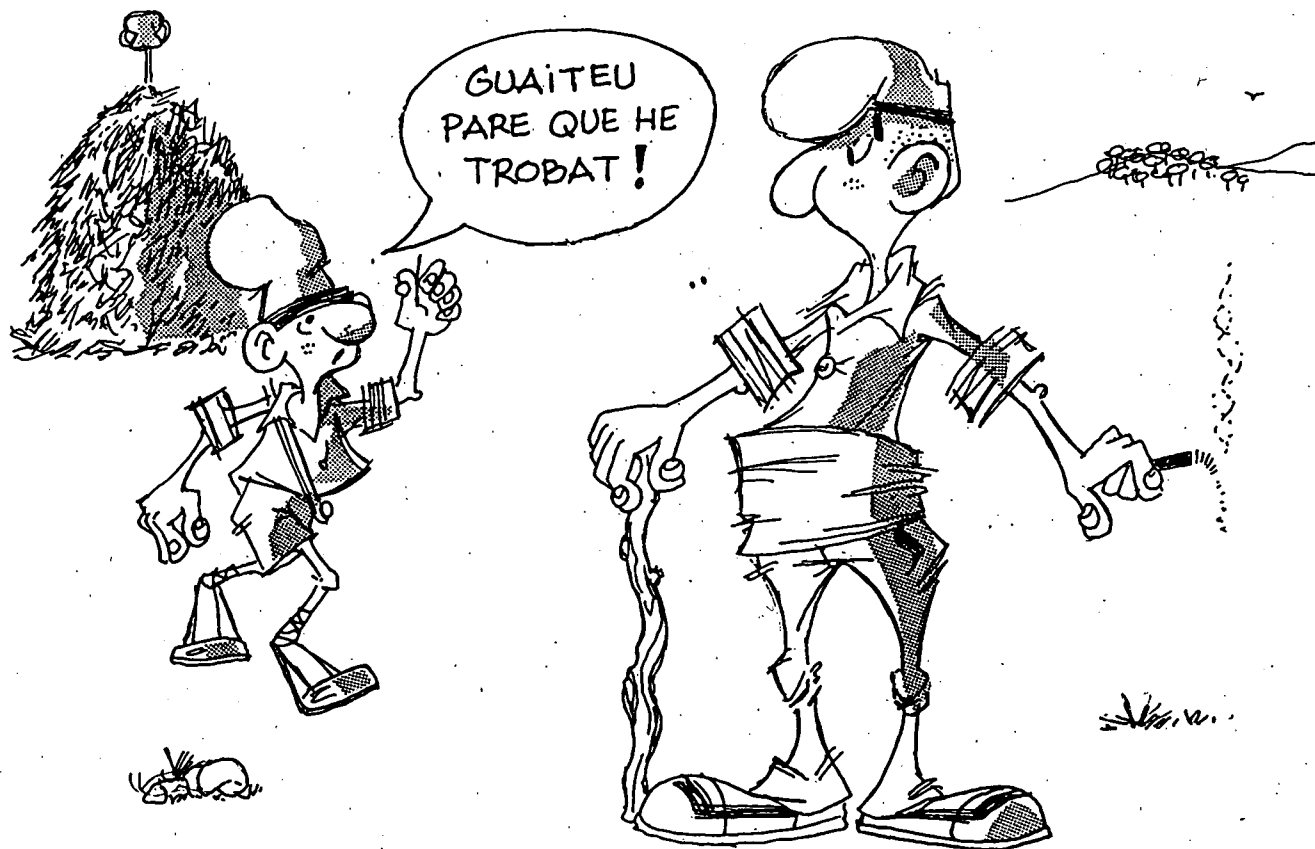

LLOC PINTORESC

TELÈFON

EL TANO I EL TANET DE CAN PISTRAUS

BABAR

i els seus amics van de compres

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Babar porta als nois a la botiga d'esports! Pom

vol una , però Babar té una idea.

-I si ens dediquem tots plegats al bàsquet?

Amiel posat, Flora diu.

-A mi, el que m'agrada és la dansa. Per què

no em compres unes altres ?

Artur i Zefir es diverteixen d'allò més.

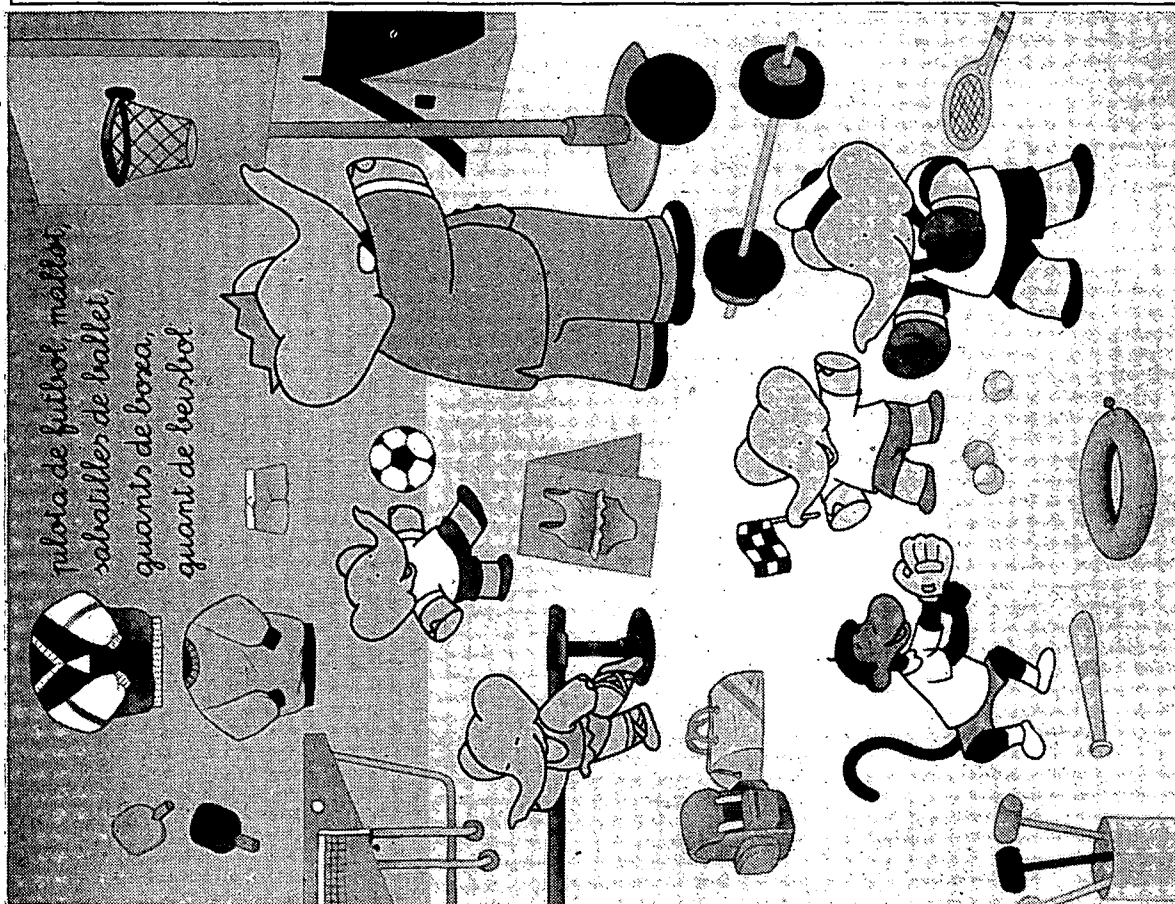
-Mireu els meus ! - crida Artur.

Alexànder fa d'àrbitre, no s'està de dir

a Zefir que amb aquell

no queda gens bé, no li escan!

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

MISCE·L·LÀ·NIA

1.

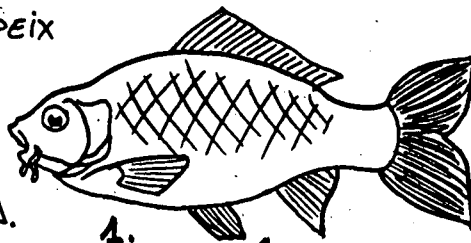
1. RELACIONEU CADA ILLA AMB EL SEU NÓM.

2

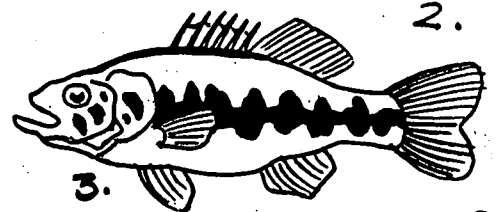
A. FORMENTERA.
B. GRAN CANÀRIA.
C. MADEIRA.
D. ÉIVISSA.
E. TENERIFE.
F. MALLORCA.

RELACIONEU CADA PEIX AMB EL SEU NÓM.

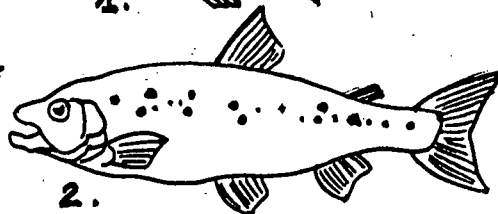
A. BARB.
B. TRUITA.
C. CARPA.
D. PERCA AMERICANA.

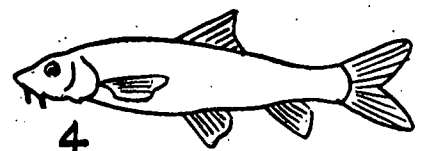
1.

2.

3.

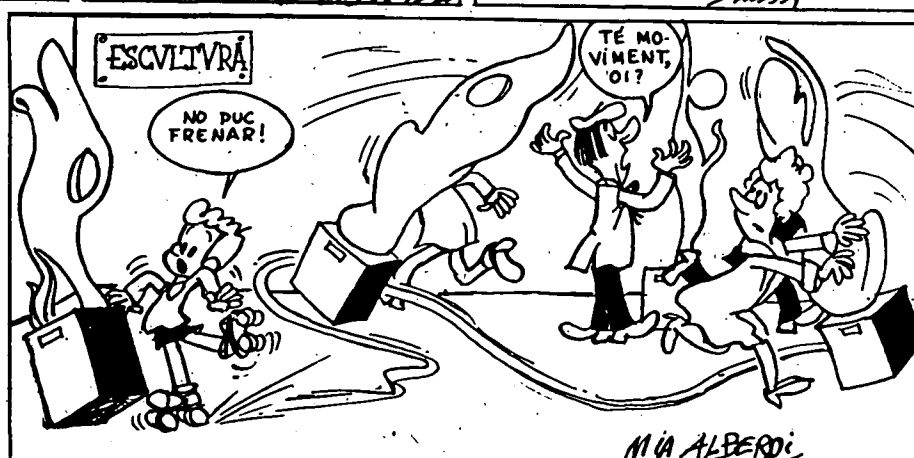
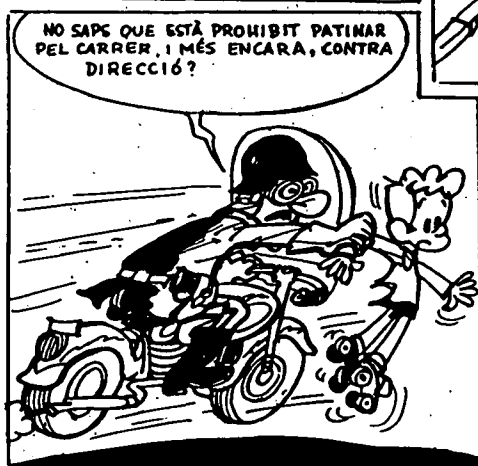
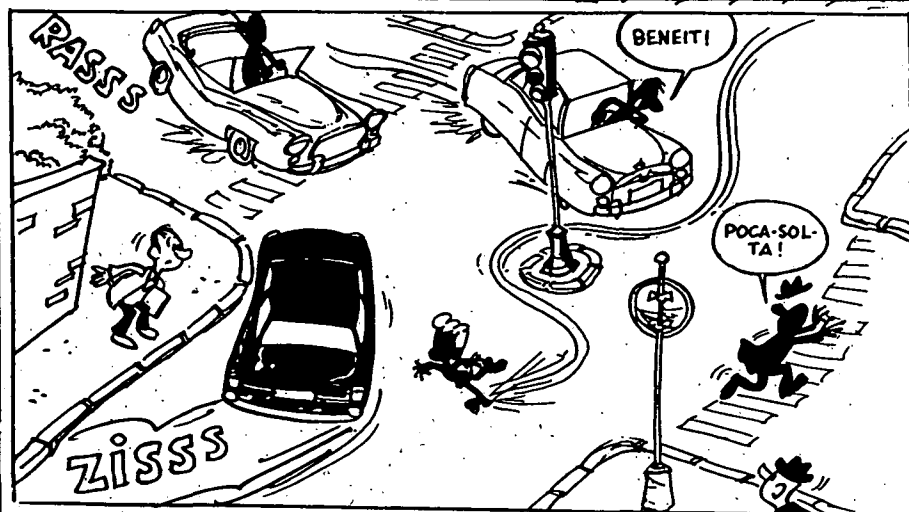
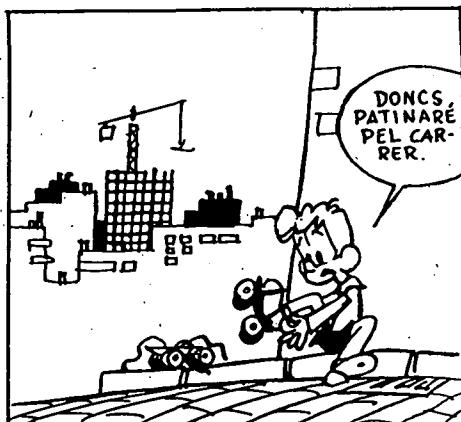
4.

1. J-F! 2-A! 3-C
4-E! 5-D! 6-B
2. J-C! 2-B! 3-D! 4-A

©

2092

EN QUIMET TRAPELLA

MIA ALBERDI

enROC
per Joan Andreu Vallvé

-mira aquestes
fotografies, les
fa en Roc.
-m'agraden.

-són animals
difícils de copsar
Avegades,
m'ha explicat-
ell, ha d'esper-
rar-se hores
senceres
-Noi!

-a mi m'agrada més fotografiar
formes
de la
neu

-mira, això sembla un camell
assegut.
-I allò un gegant que
dorm.

-Fixa't en aquest roc, és ben curiós.
-calla..., jo em temo que...

-Justament! Això no és la neu
en forma de roc, sinó en
Roc en forma
de neu.

-aquestes fotogra-
fies li sortiran
cares!